

Proleterce DEVİRİMÇİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

Krize karşı ilk büyük eylem
YUNANISTAN'DA İSYAN

Aylık siyasal dergi

Ocak 2009 Sayı: 1

Fiyatı: 2 TL (KDV dahil)

Yeni bir yıla, yine savaşa, artan yoksulluk ve işsizlikle girildi. 2008'in son günlerinde İsrail'in fosfor ve misket bombaları, Filistin halkının nezdinde, tüm halkların, insanlığın üzerine yağdı. Bir evin içine doldurduğu kadın ve çocukları bombalayan İsrail siyonizmi, Alman nazizmini hatırlatan katliamlar gerçekleştirdi, gerçekleştiriyor...

İsrail'in bu son saldırısı, Filistin'le sınırlı kalmayacak yeni bir Ortadoğu savaşının da başlangıcı niteliğinde. Hamas'ın şahsında, asıl hedefe çakılan İran. İran'ın kolları durumundaki Hamas ve Hizbullah'ı güçsüz düşürmeyi ve onu savaşın içine çekmeyi amaçlıyor. Böylece ABD, uzun süredir uğraştığı fakat yol alamadığı İran'a, İsrail'i devreye sokarak ulaşmak istiyor.

Bunlar, ABD'nin Ortadoğu'daki son çırpınıları. Afganistan ve Irak işgallerindeki başarısızlığı ile her geçen gün sarsılan hegemonik gücünü kurtarma gayretleri. Geçtiğimiz ay, CIA'nın eski başkanlarından Fuller bile, ABD'nin "Büyük Ortadoğu Projesi" BOP'un çöktüğünü söyledi. Başbakan Erdoğan'ın dışişleri danışmanı Ahmet Davutoğlu da benzer bir açıklama yaptı. Davutoğlu, önümüzdeki altı ay içinde Filistin, İsrail, Lübnan, İran ve Türkiye'de arka arkaya seçimlerin olacağına dikkat çekerek, bunların "domino" etkisi yapabileceğini söyledi.

Önümüzdeki dönemde Ortadoğu'da hegemonyasını yitirme tehlikesi ile karşı karşıya olan ABD, bir kez daha "önleyici vuruş"a başvurdu. Tetikçisi İsrail'i, Filistin'deki Hamas yönetiminin üzerine saldırttı. Böylece 20 Ocak'ta görevi devralacak olan Obama'ya da yol açmış, imajını zedelemekten savaşı sürdürme zemini yaratmış oluyordu.

Sayfa 2'de sürüyor

Krize ve savaşa karşı BİRLEŞELİM ÖRGÜTLENELİM SAVAŞALIM!

Krize ve savaşa karşı BİRLEŞELİM, ÖRGÜTLENELİM, SAVAŞALIM!

Bu süre içinde ABD'li yetkililer, sıkça ABD'nin dış politikasının Obama döneminde değişmeyeceğini vurguladılar. Kimsenin farklı bir hayale kapılmaması hatırlatıldı adeta. Ancak bir yanda ekonomik krizle boğuşan, diğer yanda işgal ettiği topraklarda bataklığa saplanan ve ciddi bir prestij kaybına uğrayan ABD'nin son yıllardaki irtifa kaybını durdurabilmesi mümkün görünmüyor. Yıla damgasını vuran fotoğrafın, Irak'a son ziyaretini gerçekleştiren Bush'un kafasına fırlatılan ayakkabılar olması, bunu ortaya koyuyor. Fakat her gerileyen emperyalist gibi o da batıkça daha çok çırpınıyor, saldırganlaşıyor.

ABD'nin hegemonyası sarsıldıkça, başta Çin ve Rusya olmak üzere diğer emperyalistlerin gücü artıyor ve sesleri daha fazla çıkıyor. Bu durum, emperyalistler arası rekabeti ve ona bağlı olarak işbirlikçileri arasındaki çatışmayı daha da şiddetlendiriyor. Türkiye, bu çatışmanın en açık ve sert biçimde yaşandığı ülkelerden biri. Geçtiğimiz yıllarda "laik-dinci" şeklinde görülen çatışmanın arkasında bu çıkar çelişkisi vardı. Sonrasında "hukuk savaşı" haline bürünen bu çatışma (AKP'ye kapatma ve Ergenekon davası) şimdilerde Susurluk'a uzanan kontrgerillayı temizleme görünüşüyle devam ediyor.

"Ergenekon'da 10. dalga" adıyla MGK eski genel sekreteri Tuncer Kılınc'ın ve birçok emekli subay ile bürokratin gözetimine alınması, klikler arası savaşı yeniden alevlendirdi. Gözetimler üzerine Genelkurmay'da tam 6 saat süren bir toplantı yapıldı. Ertesi gün Genelkurmay başkanı Başbuğ, Erdoğan ve Gül ile görüşme yaptı. Hatırlanacaktır, Kılınc görev yaptığı dönemde Türkiye'nin NATO'dan çıkmasını istemiş, "yüzümüzü Rusya'ya, İran'a dönmeliyiz" demişti. Tabi görüşmenin içeriği, dışarıya yansıtılanla sınırlı değildir. Her kesim, elindeki kozları ileri sürerek birbirini zorlamaktadır. Tıpkı eski genelkurmay başkanı Büyükanıt'la Erdoğan'ın Dolmabahçe görüşmesinde olduğu gibi.

Son operasyonun AKP'yi de aşarak bizzat ABD eliyle yürütüldüğü söylenmektedir. Anlaşılan ABD, Türkiye'yi kaybetmemek için var gücüyle yüklenmektedir. Yerel seçimlere aylar kala gerçekleşen bu operasyonla, rakip emperyalistlere ve onların işbirlikçilerine bir kez daha korku ve gözdağı vermek istemiştir. Fakat bunun ne denli etkili olduğu, önümüzdeki günlerde görülecektir.

Bütün bu gelişmeler, 29 Mart'taki yerel seçimlerin önemini daha da arttırdı. AKP'nin oy kaybı ile erken genel seçimin gündeme gelmesi büyük olasılıktır. O yüzden de AKP, bugüne dek görülmemiş seçim hilelerine başvuruyor, daha seçim olmadan şaibeleri arşa yükseliyor.

Yerel seçimlerin, yeniden kızışan çelişkileriyle kliklerin kapışacakları bir arenaya dönüşeceği belli olmuştur. Onun için hileden şantaj, baskıdan

şiddete her yol kullanılmaktadır. Tabi bu arada "seçim demokrasisi"nin gerçek yüzü de tüm çıplaklığı ile ortaya çıkmaktadır. Burjuva seçimleri, kitleleri kendilerine yedekleyerek daha rahat sömürü ve soygunu gerçekleştirme oyunundan başka bir şey değildir.

Nitekim aralarındaki çıkar kavgası bu denli şiddetli iken bile, sürmekte olan krizin faturasını işçi ve emekçilere ödetmek için tüm güçleriyle saldırmaktadırlar. Son bir ay içinde onbinlerce işçi işten atılmıştır, on binlercesi de eksik maaşla çalışmakta, ya da ücretsiz izinde bekletilmektedir. Keza devletin resmi kurumu TÜİK bile yoksulluk sınırını 720 lira olarak saptayarak, asgari ücretin bu düzeyde olmasını önerirken, asgari ücret yüzde 4'lük bir artışla 527 lira olmuştur. Buna karşılık temel gıda maddelerine, doğalgaz, elektrik gibi ihtiyaçlara yapılan zamlar, yüzde 80 dolayındadır. Petrolün varil fiyatı 150 dolarlardan 40 dolara düştüğü halde, bu zamlar geri çekilmiş değildir. En fazla seçim yatırımı olarak yüzde 10'luk bir indirimden söz edilmektedir, fakat o bile olabildiğince geciktirilmektedir.

Yeni yıla kriz ve savaş ortamında girildi. Fakat aynı zamanda krize ve savaşa karşı yükselen bir mücadele ve giderek militanlaşan eylemlerle... Yunanistan'daki isyan, krize karşı mücadelenin bundan sonra alacağı seyri de ortaya koyuyordu. Ülkemizde de 2008 yılının son günlerinde artan işçi eylemleri, işgaller ve fabrika önündeki direnişlerle sürüyor. Semtlerde, meydanlarda krize karşı kitle gösterileri artıyor. İsrail'in Filistin'e saldırısıyla birlikte bu eylemler, krize ve işgale karşı protestolara dönüştü.

Kriz ve savaş gibi insanlığın en azılı iki düşmanı ile karşı karşıyayız. Ancak ona karşı yükselen eylemler, umudu büyütüyor, her zaman şafağın, karanlığın en koyusunda doğduğunu hatırlatıyor. Ve bu sömürü-zulüm tufanı ile baş etmenin tek yolunun, birleşmekten örgütlenmekten savaşmaktan geçtiğini, kitleler kendi deneyimleriyle öğreniyor. Son eylemlerde en sık atılan slogan bunun en açık kanıtı: "Kurtuluş yok tek başına YA HEP BERABER YA HİÇBİRİMİZ!" Öyleyse krize ve savaşa karşı birleşik mücadeleyi daha yaygın bir şekilde örmeli ve büyütmeliyiz.

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müd: Gülizar Çınar Adres: Kemalpaşa mah. Atatürk Bulvarı Bedrettin İnönü İş Merkezi No: 114-41 Eminönü/ İSTANBUL (Aksaray Pertevniyal Lisesi karşısı), Tel: (0212) 512 38 07, e-mail: devrimcidurus@hotmail.com Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İST. Tel: (0212) 613 1211, YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın Sayı:1, Ocak 2009, 2 TL(KDV Dahil)

O k u r l a r a . . .

Merhaba,

Yeni bir yıla, yeni bir dergiyle merhaba diyoruz. Bu nedenle ilk sayımızın teknik hazırlıkları düşündüğümüzden daha fazla zaman aldı, geciktik. Bundan sonraki sayılarımız, olağan biçimde, her ayın ilk haftasonu bayilerde yerini alacak.

Yıl yeni, ama sorunlar eski ve daha katmerli. Eski yıl, yenisine iki büyük sorun miras bıraktı. Kriz ve savaş. 2009 bir taraftan Gazze'de insanlığın üzerine yağın fosfor ve misket bombalarıyla, diğer taraftan krizin giderek şiddetlenen yüzüyle, artan işsizlik ve yoksullukla geldi.

Her yönüyle 2008'den çok daha şiddetli bir baskı ve sınıf mücadelesi bekliyor bizleri. Ama biz de daha donanımlı, daha kararlı, daha güçlü giriyoruz yeni yıla. Şairin dediği gibi, "ustalaştık biraz daha taşı kırmakta"...

İşçi ve emekçiler, haftalardır eylemler gerçekleştiriyorlar. Fabrikalarda işgaller, direnişler, semtlerde ve meydanlarda protesto gösterileri birbiri ardına geliyor. "Krizin faturasını burjuvaziye ödetelim" diyoruz. "Filistin halkı yalnız değildir" diyoruz. "Kriz ve savaşa karşı BİRLEŞİK MÜCADELE" diyoruz.

Dergimizin sayfalarında gündemdeki konulara ilişkin değerlendirmelerimizi bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek

üzere...

Proleter Devrimci Duruş dergisinin 2007-2008 yılına ait ciltleri çıkmıştır. Merkez büromuzdan temin edebilirsiniz.

1. sayıda

3	Seçimlere doğru yükselen kötü kokular
4	Yerel seçimlerde ittifaklar üzerine
5	Bush' fırlatılan ayakkabı
6	İsrail bomba yağdırıyor, Filistin direniyor
8	Kriz ve karşı öne çıkan eylem biçimi
9	Kriz ve karşı işgaller, direnişler
10	Sinter ve Gürsah işçisi direnişte
12	19 Aralık katliamını unutmamak, unutturmayacağız
13	Kriz ve karşı birleşik mücadele
14	Yunanistan'da isyan
17	İşçi sağlığı ve iş güvenliği tarihsel gelişimi
18	İMF neden döndü
20	Bir özür metni ve şovenizm çığırıklığı "Vatandaş" Nazım Hikmet, vatan haini
21	Kürtler üzerinde yeni oyunlar
22	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
23	Küba devrimi 50 yaşında
	"Kayıp"lar kör kuyulardan çıkıyor
24	2009'a girerken BOP çöktü

Seyimlere doğru geri sayım başlamış bulunuyor. Başta AKP olmak üzere düzen partileri adaylarını açıklama-ya başladı. En fazla merak konusu olan AKP'nin Ankara Büyükşehir Belediye başkan adayı da uzun ve sancılı bir sürecin ardından açıklandı. CHP, zaten SHP genel başkanı Murat Karayalçın'ı Ankara'dan aday göstermişti. Daha önceki yıllarda Ankara Belediye Başkanlığı görevini yapmış olan Karayalçın, DSP'nin de desteğini alarak, sosyal-demokratların ortak adayı haline geldi.

Asıl fırtına, üç dönemdir Ankara Büyükşehir Belediye başkanlığını yürüten Melih Gökçek üzerinde koptu. Bugüne dek yolsuzlukları, çığlıkları ve bir dizi yanlış uygulamalarıyla gündemden düşmeyen Gökçek, CHP'li Kemal Kılıçdaroğlu ile televizyonda gerçekleştirdiği tartışmayla iyi-

diye Başkanını da yeniden aday gösterdi. Öte yandan Aytaç Durak'la ilgili yolsuzluk suçlamalarını bugüne dek görmezden gelen AKP, Durak'ın MHP'den aday olmasıyla birlikte İçişleri Bakanlığı kararıyla hakında soruşturma başlattı. Böylece yolsuzluklar konusunda da ne denli ikiyüzlü bir politika izlendiği bir kez daha açığa çıktı. Ve iyice görüldü ki, belediyeler, halka hizmet yeri olmaktan çoktan çıkmış, büyük bir rant alanı ve çeteleşme yeri olarak, partiler arası paylaşım savaşının çöplüğü haline gelmişti.

Seçim kütüklerinde yapılan hileler

Bu çöplükten çıkan kokular, sadece adayların kimliği ve belirlenme aşamasıyla sınırlı değil. Burjuva demokrasisinin en temel dayanağı olan "hür seçimler", "herkesin seçme ve seçilme hakkı" gibi argüman-

görülmeden, bilgi formu doldurulmadan eklenmişti. Ardından 20 Kasım 2008 tarihinde çıkarılan bir genelge ile sayım formları da imha edildi. Böylece ortada belge de bırakılmadı.

Elbette bu hükümet partisi olarak AKP'nin kendi durumunu daha da perçinlemek için başvurduğu hilelerden biriydi. Geçmişte seçmen kütüklerinin denetimini Yüksek Seçim Kurulu (YSK) yaparken, AKP bir yasa çıkararak bu görevi YKS'dan almış, valilerin emrindeki nüfus memurlarına vermişti. Böylece daha önce yargının elindeki seçmen tanzimi, yürütmenin, yani hükümetin eline geçmiş oldu. İşbaşında bulunan hükümet, seçmen kütükleriyle istediği şekilde oynama olanağına kavuştu.

Seçim rüşvetleri had safhada

Seçimler yaklaştıkça, seçim rüşvetleri de artıyor. AKP hükümetinin 2003-2008 yılları arasında hazineden "sosyal yardım ve projeleri desteklemek" için 4 milyar 912 milyon kaynak aktardığı saptandı. Son aylarda ise kömür ve gıda yardımının ikiye katlandığı belirtiliyor. Bir yanda doğalgaza yüzde 80 oranında zam yaparken, bir yanda kötü cins kömür dağıtımıyla, halkı sobaya döndüren AKP, çevre kirliliğini de üst düzeye çıkardı. Özellikle de Ankara, İstanbul gibi büyük şehirlerin üstü, soğuk kış günlerinde kapkara bir duman bulutuyla kaplandı.

AKP, devletin ve belediyelerin bütçesinden halka sadaka vererek, oy avcılığını en üst noktaya tırmandıran bir parti haline geldi. Özellikle Kürt illerinde yoksul halkı, bu sadakalarla ve tarikatlar üzerinden kazanmaya, DTP'yi geriletmeye çalışıyor. Bu konuda düzenin kolluk güçlerini de arkasına alıyor. Bir yanda baskı ve terör, diğer yanda yükseltilen Kürt-İslam sentezi ile bölgede AKP güçlendirilmeye çalışılıyor. Fakat Kürt halkının AKP'ye artan öfkesi, Başbakanın Kürt illerine gezisindeki protestolar, bunun hiç de kolay olmayacağını ortaya koyuyor.

* * *

Seçimlerde hile ve rüşvetin artan boyutu bir yana, onu daha önemli hale getiren, AKP'nin oy kaybıyla birlikte erken genel seçimin gündeme gelmesidir. Şimdiden bunun işaretleri görülmeye başlanmıştır. Kriz ve savaş ortamı, uzun bir süredir alçalıp yükselen burjuva klikler arasındaki it dalaşını yeniden körükleyecektir. Yerel seçimler de, bu kliklerin kozlarını yeniden paylaştığı bir arenaya dönüşecektir.

İşçi ve emekçiler, it dalaşına alet olmamalı, krize ve emperyalist-siyonist işgale karşı yükselttiği mücadeleyi daha da büyütmelidir. Yolsuzlukları, skandalları, hilesi ve rüşvetiyle baştan şaibeli duruma düşen yerel seçimlerde, düzen partilerine verilecek en iyi yanıt budur. Onlara oy değil iyi bir ders verilmelidir.

Seçimlere doğru Yükselen kötü kokular

Seçimlerde hile ve rüşvetin artan boyutu bir yana, onu daha önemli hale getiren, AKP'nin oy kaybıyla birlikte erken genel seçimin gündeme gelmesidir. Şimdiden bunun işaretleri görülmeye başlanmıştır. Kriz ve savaş ortamı, uzun bir süredir alçalıp yükselen burjuva klikler arasındaki it dalaşını yeniden körükleyecektir. Yerel seçimler de, bu kliklerin kozlarını yeniden paylaştığı bir arenaya dönüşecektir. İşçi ve emekçiler, it dalaşına alet olmamalı, krize ve emperyalist-siyonist işgale karşı yükselttiği mücadeleyi daha da büyütmelidir. Yolsuzlukları, skandalları, hilesi ve rüşvetiyle baştan şaibeli duruma düşen yerel seçimlerde, düzen partilerine verilecek en iyi yanıt budur. Onlara oy değil iyi bir ders verilmelidir.

ce rezil oldu. AKP, Gökçek'i yeniden aday gösterip göstermemekte bir hayli tereddüt yaşadıkdan sonra yeniden aday göstermek zorunda kaldı. Bu, Gökçek'in Ankara'da oluşturduğu çeteleşmenin boyutunu da ortaya seriyordu. Öyle ki, Erdoğan'ın toplantılarını sabote edecek boyutlara tırmandı. Ayrıca Gökçek, AKP'nin farklı bir aday göstermesi durumunda "bağımsız" ya da farklı bir partiden aday olabileceğinin sinyallerini veriyordu. Tıpkı Gökçek gibi üç dönemdir Adana Büyükşehir Belediyesine kazık çakan Aytaç Durak da, AKP'den aday gösterilmeyeceğini anlayınca, MHP'den aday olmuştu. Bu, Durak'ın dördüncü partisiydi. Hemen her seçim farklı partilerden girerek başkan seçilen Durak'ın Adana'da AKP'nin oylarını gerileteceği ortadaydı. AKP, benzer bir durumu Ankara'da yaşamayı göze alamadı.

Adayların kimlikleri, bugüne dek ortaya saçılan pislikleri ve aday belirlenmesi aşamasında dönen dolaplar, seçimlerin ne denli yapay, aynı zamanda anti-demokratik olduğunu ortaya koyuyor. Göstermelik şekilde bile bir önseçim yapılmıyor, her şey parti yönetimi, hatta başkanla kurulan ilişkiler üzerine dönüyor. AKP'nin sözde "kamuyu yoklaması" ise, Gökçek'in yeniden adaylığı ile tam bir fiyaskoya dönüştü. AKP, tıpkı Gökçek gibi yolsuzluklarıyla ayyuka çıkan Gaziantep Büyükşehir Bele-

lar da tel tel döküldü. Yerel seçime daha aylar varken, seçmen kütüklerindeki karışıklıkla, "şaibeli" damgasını baştan yedi.

Geçen yıl yapılan "adrese dayalı sayım" sonuçlarıyla düzenlenen yeni seçmen kayıtları tam bir rezalete dönüştü. TÜİK'in yaptığı sayım sonuçlarıyla, bir önceki seçimlere göre, seçmen sayısı 6 milyon artmıştı. Dahası yıllardır aynı yerde ikamet etmesine rağmen seçmen sandıklarında görülmeyenlerden, boş arazilerde onlarcasının seçmen yazılmasına kadar, birçok yanlışlık ortaya çıktı. Seçimlerde parmağa dökülen boyanın, bu kez kaldırılmış olması da, seçimlere hile karıştırılacağı şüphesini iyice arttırdı.

Önceki seçimlerde de birçok dolap dönüyor, hile yapıyordu. Çöplerde bulunan oy pusulaları, mükerrer oy kullanımı, sandık kaçırmalar vb. ilk akla gelenlerdir. Ancak böylesi ilk kez görülüyor. Son bir yıl içinde (22 Temmuz 2007 seçimlerinden bu yana) seçmen sayısının 6 milyondan fazla artmış olmasını, burjuva partiler bile kabul edilemez buldu. Günler süren tartışmalardan sonra durum anlaşıldı. Adrese dayalı sayımda toplam nüfus 64 milyon 574 iken, MERNİS'te (Merkezi Nüfus İdare Sistemi) canlı nüfus 72.4 milyon görünüyordu. Aradaki farkı kapatacak bir çare bulunamadığından, Ocak 2008 tarihinde nüfus 70.5 olarak açıklandı. Yaklaşık 5 milyon kişi hiç

Yerel seçimlerde İttifaklar üzerine

Genel olarak seçimleri, özelde ise yerel seçimleri, düzenin teşhiri, devrim ve sosyalizmin propagandası yönüyle değerlendirmek, devrimci harekette genel kabul gören bir yaklaşımdır. Ancak her seçim sürecinde izlenen taktikler, bu genel yaklaşımı çoğu kez karartmakta, objektif olarak düzen-içi muhalefet derekesine düşürmektedir. Bunun başında, her ne olursa olsun seçimlere “bağımsız aday”larla girme çabası vardır. Son yıllarda baskın olan da budur. Ve bu artık bir “taktik” olmaktan çıkmış, tüm seçimler için izlenegelen genel politika düzeyine yükselmiştir.

Yerel seçimlerin yaklaşmasıyla birlikte reformist kesimlerde ve kimi devrimci hareketlerde, yine bu yönde çabalar yoğunlaştı. Seçim blokları, ittifaklar oluşturmak için toplantılar düzenlendi. Ve bunların sonucunda, 27 Aralık 2008 tarihinde yapılan bir basın açıklaması ile, 24 kurumun yerel seçimlerde birlikte hareket edecekleri duyuruldu. Bunların içinde reformist partilerden devrimci kurumlara kadar çeşitli parti ve örgüt bulunuyor.

Esasında '90'lı yıllarda başlayıp 2000'li yıllardan itibaren hız kazanan, seçimlere aday göstererek katılma politikasının geldiği son noktadır bu. Bu taktiğin ve onu belirleyen politik bakışın, giderek nasıl yayıldığını, daha fazla devrimci kurumu da içine alarak nasıl genişlediğini gösteren çarpıcı bir tablodur. Hatırlanacaktır; önceki yıllarda sınırlı sayıda reformist parti ve kurumun bir araya gelmesiyle oluşan “seçim blokları” vardı. Şimdi bunlara birçok devrimci kurumun da katılmış olduğunu görüyoruz. 3 Kasım 2002 seçimlerinden bu yana reformist seçim bloklarına dahil olmak için cansiperane çalışan ESP'yi bir yana koyarsak, HKM, DHF gibi devrimci yapıların da böyle bir ittifak içinde yer alması, yeni bir durumdur. Hele ki, yıllar yılı seçimleri boykot taktiği izleyen bir gelenekten gelen DHF'nin, seçimlere bağımsız adaylarla katılmaktan, reformistlerle birlikte ortak seçim bloku oluşturmaya uzanan çizgisi, nereden nereye geldiğini göstermesi bakımından çarpıcıdır.

Seçimlerde ittifak yapmanın yanlış bir yanı yoktur tabi. Bağımsız aday çıkarmak da objektif ve subjektif koşullara bağlı olarak belirlenebilecek bir seçim taktiğidir. Ver her siyasal hareket, bunu kendi politik çizgisi ve somut değerlendirmeleri ışığında kararlaştıracaktır. Söz konusu olan yerel seçimler olunca, aday çıkarmak ve bu adayları ortaklaştırmak, daha anlaşılır bir şeydir. Fakat mesele şudur ki, bu ortaklaşma kimlerle yapılmakta ve neye hizmet etmektedir?

Biz her dönem devrimci yapıların birlikte hareket etmesinden yana olduk, bu yönde çaba harcadık. Hele ki, kriz ve savaş koşullarında, reformizmin ideolojik etkisini de kırabilmek için devrimci birlikler çok daha elzemdir. Bunun yerel seçimlerde de yaşama geçirilmesi, doğru ve faydalı olacaktır. Daha önceki yıllarda da benzer

seçim taktiği izleyen devrimci yapıların ortak hareket etmesini savunmuş, bunun başarılmasını eksiklik olarak görmüştük. Kimi yerelerde muhtarlık seçimlerinde ortak aday belirlemede yol alınmıştı, fakat genel düzeyde böyle bir birlik sağlanamamıştı. Devrimciler arasında birlik sağlanamamışken, reformist partilerle hem de genel düzeyde seçim ittifakı yapmak, açıktır ki, devrimcileri değil, reformist partileri güçlendirecektir. Zaten ittifakın mantığı da bunun üzerine şekillenmiştir.

Örneğin DTP, Kürt illerindeki adayları kendilerinin belirleyeceğini söyleyerek, adayların ortaklaşmasının önünü baştan kesmiş ve diğer kurumların kendilerini desteklemesini istemiştir. Yani ortak aday belirleme sadece Batı illeri için sözkonusudur. Her ne kadar DHF temsilcisi, basın açıklamasında bu birliğin ülke genelinde değil de, Batı illeriyle sınırlı kalmasını eksik bulduklarını söylese de, sonuçta “olumlu bir adım” olarak değerlendirmiş ve altına imzasını atmıştır.

Diğer yandan Batı illeri için, ortaklaşma ne kadar gerçekleşecektir, bu da ayrı bir soru işaretidir. Reformist partilerin kendi adaylarını dayatmaları ihtimali yüksektir. Ancak sorun, reformistlerle birlikte ortak aday belirleyebilmenin zorluğunun da ötesindedir. Böylesi bir ittifakla, reformizmin değirmenine su taşınmakta, onların oyları ve itibarları yükseltilmektedir. Reformist partilerden kopan, hatta seçim sandıklarından uzaklaşan kesimlerin yüzleri, yeniden sandığa ve bu partilere döndürülmektedir.

DHF'nin temsilcisinin söylediği gibi, “yerelerde her bileşen kendi örgütsel kararlarını yaşama geçirecek, aday gösterip göstermeyeceğine karar verecek” ise, o zaman bu nasıl seçim ittifakıdır? Ya bu ittifak çok göstermeliktir, dostlar alışverişte görsün kabiliinde yapılmıştır, ya da DHF, ittifaka rağmen özerk bir tutum içindedir. Her iki durumda da, bu seçim ittifakı daha kuruluş aşamasında çatırdamaya başlamış demektir.

Yerel seçimlerde başta muhtarlıklar olmak üzere, her kademede güç oranında aday gösterilmesini savunuyoruz. Ve bu adayların tekleşmesi, devrimcilerin ortak adayı halini almasından yanayız. Bu yönde yerelerde oluşan platformların içinde yer alıyor, desteklediğimiz adayları platforma sunuyor ve tüm devrimcilerin adayı haline getirmeye çalışıyoruz. Buralarda onaylamadığımız yöntemler, istemediğimiz sonuçlarla karşılaştığımız da oluyor. Buna rağmen devrimcilerin birlikte hareket etmesini önemsiyor ve bu yöndeki çabalarımızı sürdürüyoruz. Ancak reformist partilerle seçim ittifakı yapmayı veya bu partilerin adaylarını desteklemeyi, doğru bulmuyor, bunun reformizmi güçlendireceğini biliyoruz. O yüzden de 24 kurumun ortaklaştığı seçim ittifakını, reformist bir zeminde yapılmış bir ittifak olarak görüyor ve desteklemiyoruz.

OKSAM Gazi'de

Osman Akgün Kültür ve Sanat Merkezi, vermiş olduğu kısa bir aradan sonra, Gazi Mahallesi'nde tekrar faaliyete geçti. Açılış 28 Aralık günü gerçekleştirildi.

Gelen davetliler, bunun vermiş olduğu sevinç ve heyecanla karşılandı. Saat 14.30 civarında başlayan programımız yaklaşık olarak üç saat sürdü. Bir yoldaşımız açılış konuşması yaparak tüm dünya devrim şehitleri için saygı duruşuna davet etti. Arkasından sahneye çıkan yoldaşımız 2008'in değerlendirmesini yaptı ve ezilen işçi ve emekçileri, krizi, yozlaşmayı anlattı. Sanat Merkezi'mizin krize, savaş ve kitleleri etkileyen bütün toplumsal sorunlara karşı mücadele edeceğini, burjuva yoz kültürün karşısına devrimci sanatla, kültür ve değerler sistemiyle çıkacağını ifade etti.

Program sırasında, Adnan Yücel, Nazım Hikmet ve Hasan Hüseyin'in şiirleri okundu. Programımız sahneye çıkan müzik grupları ve müziğe emek veren dostlarımızla devam etti. İlk olarak sahneye çıkan Grup Toprak, marşları ve türküleri ile coşkulu bir başlangıç yaptı. Sonrasında sahne alan bir yoldaşımız farklı dillerden kardeş türküleriyle renklendirdi programımızı. Murat Güner arkadaşın sahneye çıkmasıyla kitle biraz daha coşarken, ardından bir yoldaşımız Adnan Yücel'den bir şiir okudu. OKSAM müzik çalışanları sahnede, heyecan içinde yaptıkları çalışmalara değindiler ve işçilerden, emekçilerden süzülen, sokakların ateşiyle harmanlanan bilinçle alanlarda ve sokaklarda olacaklarını duyurdular. 84'te ÖO'da şehit düşenler için yazılan marşların ardından Dersim Türküsünü ve Grubun yeni bestelemiş olduğu Gece Tutustu eserini okudular. Biz Kazanacağız marşına salonda bulunan konuklarımız da katıldı. Son olarak sahneye Grup Siya Korta çıktı ve söyledikleri türküler ve halaylara kitleyi hareketlendirdi.

Biz OKSAM'ın burjuva yoz kültür ve sanata karşı, işçilerin ve emekçilerin proleter kültürünü taşıyacağını biliyor ve bu bilinçle hareket etmeye devam ediyoruz, edeceğiz.

OKSAM 2009 yılı takvimleri çıktı

Bush'a fırlatılan AYAKKABI

ABD başkanı Bush, görevini devretmeden son kez geldiği Irak'ta kendine layık bir uğurlama ile karşılaştı. Bush, Irak'a vedasının tarihi bir ziyaret olmasını istiyordu. Onun zamanında işgal gerçekleşmiş ve bugünlere gelinmişti. Şimdi karşılığını alma zamanıydı. Öyle de oldu. Bir gazetecinin fırlattığı ayakkabılar, bu ziyareti silinmezcesine tarihe kazıdı.

Bush'un Irak Başbakanı Maliki ile birlikte basın açıklaması sırasında ve tam da "görev kolay değildi, ama Amerikan güvenliği, Iraklıların hayalleri ve dünyada barış için gerekliydi" dediği anda, El Bağdadi Televizyonu habercisi Muntazar el Zeydi'nin "bu Irak halkından sana veda öpücüğü köpek!" sözleriyle fırlattığı ayakkabılar, noktayı koydu.

Zeydi ve ayakkabısı, hemen bir sembole dönüştü. Başta Irak olmak üzere dünyanın dört bir yanında sokağa çıkan halklar, ayakkabılı gösteriler yaptı, Muntazar Zeydi'nin posterlerini taşıdı. Zeydi, halkların duygularına tercüman olmuş ve kahraman mertebesine çıkmıştı. Uğradığı ağır işkencelere rağmen pişman olmadığını belirtmesi ise, bu durumu daha da perçinledi.

İşgalden bu yana ABD'li yetkililer Irak'a bir hırsız gibi girip çıkıyordu. Bush da tam dört kez böyle bir hırsız gibi gelip gitmişti. Irak'ın en güvenli bölgesi Bağdat'taki "yeşil bölge"den bile korkarak geçiyorlar, sonrasında kendilerini güvende hissettiklerini gösteren pozlarla basın açıklaması yapıyorlardı. Zeydi'nin ayakkabıları bu sahteliği tuzla buz etti. Kendilerini en güvende hissettikleri yerde dahi, halkın öfkesinden kurtulamayacaklarını gösterdi. Çok büyük titizlikle belirlenen gazeteciler arasından bile, duyarlı ve cesur kişilerin çıkacağını ve kafalarına balyoz gibi ineceklerini gördüler. Bush'un tam kafasına isabet edecek olan ayakkabılardan kendini korurkenki hali, yüzünün nasıl çarpıldığı, korkudan nasıl kaskatı kesildiği ve onu korumaya çalışan kukla başbakanın aczi, televizyon ekranlarından milyonlarca kişiye yansıdı. ABD, Irak'ı işgale "şok ve dehşet" operasyonu ile başlamıştı. Ama işgalden 5 yıl sonra "şok ve dehşet" Bush'un yüzündeydi.

Bu görüntüyü defalarca ekranlara getiren Arap televizyon kanalları, ayakkabı fırlatmanın Arap halklarında bir aşağılama anlamına geldiğini, özellikle vurguladılar. İlk önce bu görüntüleri yayınlamak istemeyen Amerikancı kanallar bile, sonrasında vermek zorunda kaldı. Bu kanalların, Irak halkının Saddam heykelini terlikle vurarak sürüklediklerini, gülerek, alay ederek saatlerce yayınladıkları hatırlardır. Ancak geçen süre zarfında görüldü ki, Irak halkı Saddam'ın zulmünden çok daha fazlasını işgalcilerden çekmişti. Ve terlikle vurdukları Saddam'a karşılık, Bush'u, kafasına ayakkabı atarak, gösterilerde maketlerini yakarak gönderdiler.

Sonuç olarak "ayakkabı eylemi", egemen sınıfların ve onların sözcülerinin en korunaklı yerlerde bile, halkın gazabından kurtulamayacaklarını gösteren en son ve en çarpıcı eylem oldu. İşgalcilere düşen payın en hafifinden bir ayakkabı olacağını dosta-düşmana gösterdi.

Filistin Halkı Yalnız Değildir!

İsrail'in Filistin'e karşı başlattığı katliam ve kara hareketini protesto etmek için Herkese Sağlık Güvenli Gelecek Platformu 3 Ocak'ta Taksim Tramvay durağında basın açıklaması yaptı. "Filistin'deki Vahşet

İnsanlık Suçudur İsrail ile Bütün Anlaşmalar İptal Edilsin" pankartının açıldığı eylemde, Filistin bayraklarının yanı sıra katliamı ve kara hareketini kınayan dövizler de bulunuyordu. "Direnen Filistin Seninleyiz", "Katil İsrail Filistin'den Defol", "Katil ABD Ortadoğu'dan Defol", "Yaşasın Halkların Kardeşliği", "Filistin'de Düşene Dövüşene Bin Selam" sloganlarının atıldığı eylemde, kitle adına basın açıklamasını Hüseyin Demirdizen yaptı.

Basın açıklamasında, İsrail'in Filistin'de uyguladığı vahşete dikkat çekilirken, İsrail'le yapılan tüm anlaşmaların iptal edilmesi, İsrail'in Filistin topraklarından çekilmesi istendi. AKP'nin sahte gözyaşları dökmeye devam ettiğine vurgu yapıldı. Açıklamada İsrail ve ABD ile tüm diplomatik ilişkilerin kesilmesi, İsrail'le yapılan anlaşmaların iptal edilmesi, büyükelçiliklerin

geri çağırılması, saldırılar durmadan ve İsrail askerleri çekilmeden de görüşmelerin başlamaması istendi. Açıklamaya yaklaşık bin kişi katıldı. Açıklamadan sonra, kitle Tünel'e kadar sloganlarla fiili bir yürüyüş gerçek-

leşti. Burada Filistin'de ölenler anısına bir dakikalık saygı duruşu gerçekleştirildi. Sloganların atılmasının ardından eylem bitti.

Ankara'da Filistin Halkı ile Dayanışma Komitesi de aynı gün eylem yaptı. KESK Genel Merkezi önünden İsrail Büyükelçiliği'ne kadar yürüyen kitle sık sık slogan attı. "Siyonizm Yenilecek Direnen Halklar Kazanacak" pankartının açıldığı eylemde açıklamayı Yılmaz Demiral yaptı. Açıklamada İsrail'in yıllardır Filistin halkı üzerinde estirdiği vahşete değinilirken, tüm tepkilere rağmen İsrail'in tutum değiştirmedeği vurgulandı. Eylemde KESK Genel Başkanı Sami Evren de bir konuşma yaptı.

İsrail'in katliamları ve kara hareketi Adana, Gaziantep, İzmir'de de protesto edildi. Ayrıca, İstanbul'un birçok semtinde de eylemler gerçekleştirildi.

Güzeltepe'de Filistin'e Destek Eylemi

5 Ocak'ta Proleter Devrimci Duruş, Halk Kültür Merkezleri, Toplumsal Özgürlükler Platformu, Ezilenlerin Sosyalist Platformu, Sosyalist Dayanışma Platformu, Emegün Partisi ve Sosyalist Devrim Hareketi tarafından

Güzeltepe'de İsrail'in Filistin'e saldırısını protesto eden bir eylem düzenlendi. Saat 20'de Öykü Kafe önünde toplanan 100 kişilik kitle, önde Filistin bayrağını, arkasında da "Direnen Filistin Kazanacak! TC-İsrail Anlaşmaları İptal Edilsin" pankartı taşıdı. Bileşenlerin de kendi flama ve dövizleriyle katıldığı eylemde, meşalelerle yüründü. Minibüs yolunu trafiğe keserek Güzeltepe minibüs son durağına sloganlarla gelen kitle, burada yapılan ajitasyon konuşmasının ardından Güzeltepe Meydanı'na doğru yöneldi. Yürüyüş boyunca "Katil ABD Ortadoğu'dan Defol", "Filistin'de Direniş Atina'da İsyan, Amed'de Serhıldan Kazanacak", "Yaşasın Halkların Kardeşliği", "Filistin'de Düşene, Dövüşene Bin Selam", "Emperyalizm Yenilecek Direnen Halklar Kazanacak", "Yaşasın Devrim ve Sosyalizm" ve "Kurtuluş Yok Tek Başına ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz" sloganları atıldı. Mahalle sakinleri de pencerelerinden kitleye alkışlarla destek verdiler. Güzeltepe Meydanı'nda Filistin'de ölenler anısına yapılan saygı duruşunun ardından okunan basın açıklamasında Türkiye'nin timsah gözyaşları döktüğünü, ama bu saldırılardan birebir sorumluluğu bulunduğu değinildi. Başta NATO olmak üzere tüm emperyalist kurumlardan çekilmesini, askeri anlaşmaların iptal edilmesi talep edildi. Eylem, atılan sloganların ardından sona erdi.

Gazi'de PDD Okurları'ndan Yürüyüş

Proleter Devrimci Duruş okurları 10 Ocak'da saat 17'de Gazi Mahallesi'nde İsrail siyonizminin Filistin halkına saldırısını protesto etmek için bir eylem gerçekleştirdi. Fevzi Çakmak Caddesi'ni trafiğe keserek Proleter Devrimci Duruş imzalı "Kahrolsun Emperyalizm Siyonizm! Filistin Halkına Özgürlük" pankartının açıldığı eylemde, dört yola kadar yüründükten sonra kitleye ajitasyon konuşmaları yapıldı. Eylemde, "Siyonist İsrail Filistin'den Defol", "Kahrolsun Emperyalizm Siyonizm", "Katil ABD Ortadoğu'dan Defol", "Filistin Halkı Yalnız Değildir", "Yaşasın Filistin Halkının Direnişi", "Emperyalizm Yenilecek Direnen Halklar Kazanacak", "Yaşasın Halkların Kardeşliği", "Kurtuluş Devrim'de Sosyalizmde", "Yaşasın Devrim ve Sosyalizm" sloganları atıldı. Eylem pankartın caddeye asılmasıyla son bulurken, çevrede toplanan insanlar eyleme yoğun ilgi gösterdiler.

İsrail bomba yağdırıyor FİLİSTİN DİRENİYOR

dürmüştü. Bunun üzerine Hamas da yeni bir ateş-kese yanaşmamış, ev yapımı Kassam füzelerini İsrail'e fırlatmıştı.

Bütün bu gelişmelerden sonra İsrail'in ne yapacağı, nasıl bir politika izleyeceği merak konusuydu. Dolayısıyla Olmert-Erdoğan görüşmesinde Filistin sorununun konuşulmaması olanaksızdı. Hatta asıl konu buydu. Görüşme sonrasında yapılan açıklamada da, Olmert'in, Gazze'ye insani yardımın kesilmeyeceği yönünde söz verdiği belirtildi. Aynı günlerde Mısır'da bulunan İsrail Dışişleri Bakanı Livni de, Filistin'e sıcak mesajlar yolluyordu.

Oysa saldırı planı çoktan hazırlanmıştı. Türkiye ve Mısır gibi Müslüman ülkelerden verdikleri mesajlarla tüm dünya kamuoyuna barışçıl bir devlet imajı çiziliyor, bu arada Filistin halkını gevşetip hazırlıksız yakalamak isteniyordu.

Filistin üzerine bomba yağıyor

Bu görüşme ve mesajlardan 5 gün sonra, 27 Aralık günü Gazze, denizden, havadan ve karadan tam üç yandan kuşatıldı. İsrail, Cenevre Sözleşmesi'ne göre yasak ilan edilen fosfor ve misket bombaları da dahil, her tür silahı Filistin halkı üzerine kustu. Filistinli doktorlar, gelen yaralıları içinde vücutlarında hiçbir yara izi bulunmadığı halde beyin zedelenmesine uğrayan çok kişi olduğunu ve durumlarının ümitsiz olduğunu söylüyordu.

Bir hafta içinde yüzlerce ölü ve binlerce yaralı vardı. Ve bunların üçte biri çocuklardı. İsrail, sivilileri hedef alıyor ve *"savaş bu, sivililer de ölecek"* diyerek savunuyordu. Öyle ki, yaralıları taşıyan ambulanslar bile bombalandı. Hastanelerde, elektrik kesintisinden dolayı cep telefonlarının ışıkları altında yapılan ameliyatlar oldu.

Saldırının ardından İsrail Savunma Bakanı

Ehud Barak, *"Harekat kolay ve kısa ol-mayacak"* diyordu. Barak, *"Hamas ve uzantılarıyla topyekün savaş halinde-yiz, sonuna dek savaşıcağız"* derken, Genelkurmay Başkan Yardımcısı da *"Hamas'a ait hiçbir bina ayakta kalma-yacak. Bu operasyon farklı. Çıtayı çok yükselttik. Gazze'de oyunun kuralları değişecek"* açıklaması yapıyordu.

Ve hava hareketinden bir hafta sonra kara hareketini başlattılar. Bir sonraki aşamada, Gazze'deki tüm evlere gireceklerini duyurdular. Buna karşılık Hamas liderleri de yaptıkları açıklamalarda sonuna dek direneceklerini söylediler. *"Kaçmayacağız, teslim olmayacağız"* diyen bir Hamas lideri, İsrail'i zor günlerin beklediğini söyleyip iki yıl önce kaçırdıkları İsrail'i askere atıfta bulunarak *"Gilad Şalit'in yeni arkadaşları ola-*

cak" tehdidini savurdu.

Gazze'deki evlerin altında tüneller olduğu ve halkın hazırlıklı olduğu söyleniyor. Ayrıca dünyanın dört bir yanından gönüllüler, Gazze'ye ulaşmaya çalışıyor. İsrail ordusu, Gazze'nin içlerine doğru girdikçe, tıpkı ABD'nin Irak'ta yaşadığı gibi, hüsrana

uğrama ihtimali çok yüksek. İsrail, 2006 yılında Lübnan'a girmiş ve 33 gün süren bu savaşta da büyük bir hezimete uğramıştı. O zaman hedefte Hizbullah vardı. Şimdi ise Hamas. Ancak 2006'daki işgal, Hizbullah'ı daha da güçlendirdi. Bunun da Hamas'ı güçlendireceği çok açık.

İsrail saldırısının asıl amacı

İsrail, görünürde Hamas'ı hedefe çakmış durumda. Gerçekte Hamas'ı tümenden yok edemeyeceğini o da biliyor. Ancak önemli darbeler indirerek güçsüz düşürmeyi amaçlıyor. Böylece işbirlikçi Mahmut Abbas'ın önünü açmayı, Gazze'deki fiili yönetimi ortadan kaldırmayı hesaplıyor. Fakat bu, saldırıdaki amacın sadece bir bölümü.

Asıl hedefte ise İran duruyor. Hamas'ın ve Hizbullah'ın arkasında İran'ın bulunduğu kimse için sır değil. İsrail, 2006 yılında Hizbullah'a, şimdi Hamas'a saldırırken de, asıl olarak İran'ı hedefliyor, onun kollarını keserek güçsüzleştirmeye çalışıyor. İsrail'in arkasında ise Amerika'nın bulunduğu ve ABD'nin uzun süredir İran'a saldırı hazırlığı içinde olduğu biliniyor. Bunu İsrail eliyle başlatma ihtimali çok yüksek.

İsrail'in son saldırıdaki zamanlaması da bu açıdan ilginç özellikler taşıyor. Tam da Bush'un Başkanlıktan ayrılmasına ve yeni başkan Obama'nın görevi devralmasına sayılı günler kalmışken... Bu geçiş aşamasında hiç birinin sorumluluk üstlenmesi gerekmeyecek. Daha da önemlisi, yeni başkan Obama'nın prestiji daha gelir gelmez bozulmamış olacak. Savaş, Obama döneminden önce başlamış olduğundan, ona varolan durumu yönetmek düşecek.

20 Ocak'ta görevi devralacak olan Obama ise,

Hamas

Hamas 1987 yılında Mısırlı Müslüman Kardeşlerin bir kolu olarak kuruldu. İsrail, o dönem FKÖ'ye rakip olarak gördüğü Hamas'ı destekledi. Hamas da FKÖ'nün yolsuzlukları ve uzlaşmacı tutumuyla birlikte başta Gazze olmak üzere Filistin'de hızla güçlendi. 1993'teki Oslo anlaşmasına şiddetle karşı çıkması ve ardından 2000 yılında İsrail saldırısına karşı geliştirilen "ikinci intifada" döneminde etkisini daha da arttırdı.

Arafat'ın ölümünden sonra yerini alan Mahmut Abbas'ı tanımayan ve işbirlikçi olmakla suçlayan Hamas, 2006'da işgal edilmiş topraklarda yapılan seçimlerde birinci parti olarak çıktı. FKÖ-Hamas koalisyonu 15 ay sürdü, 2007 Haziran'ında bu koalisyon bozuldu ve iki örgüt arasında çatışmalar başladı. Bunun sonucu Batı Şeria'da Mahmut Abbas başkanlığında tanınmış bir yönetim, Gazze'de ise İsmail Haniye'nin başında olduğu Hamas'ın fiili yönetimi ortaya çıktı.

İsrail, 2008 yılının son günlerinde, 27 Aralık günü bir kez daha Filistin'e saldırıya geçti. Ve tüm dünya 2009'a emperyalist-siyonist işgalle ve onun yarattığı vahşet görüntüleriyle girdi.

Oysa bu yılın başında *"2008, Ortadoğu'da barış yılı olacak"* demişti Arap liderleri. Keza Bush da, sözde Ortadoğu barışı için toplanan Annapolis Zirvesi'nde, son görev yılı olan 2008'de *"Ortadoğu'ya barışın geleceğini"* söylemişti. Bütün bu barış, demokrasi, özgürlük söylemlerinin ne denli ikiyüzlü ve sahtekarca olduğu bir kez daha görüldü. Gerçekte onlar, İsrail'i cesaretlendiren, saldırının zeminini hazırlayanlardı.

Tüm dünya biliyordu ki, ABD'nin izni ve onayı olmadan, İsrail tek bir adım dahi atamaz. Keza Arap devletlerinden aldığı destek olmazsa, bu kadar rahat davranamaz. Nitekim saldırının hemen ardından ABD, AB gibi emperyalistler ve Mısır, Suudi Arabistan gibi Arap ülkeleri, *"İsrail'in kendini savunduğunu"* söyleyip Hamas'ı suçladılar. Arka arkaya toplanan Birleşmiş Milletler'den de, ABD ve İngiltere'nin vetosu yüzünden, İsrail'i kınayan bir karar çıkmadı.

İsrail, bunun rahatlığı ve pervasızlığı ile saldırı Gazze'ye. Hem de saldırıdan 5 gün önce Türkiye ve Mısır'dan tüm dünyaya barış mesajları göndererek...

İsrail'in sinsi planı

İsrail Başbakanı Ehud Olmert, 22 Aralık'ta Ankara'ya geldi ve Başbakan Erdoğan ile görüştü. Görüşme, tam 5 saat sürdü. Sonrasında Dışişleri Bakanlığı yaptığı açıklamada, görüşmenin ağırlıklı olarak Türkiye'nin aracılık yaptığı İsrail-Suriye ilişkileri üzerinde geçtiğini belirtti. Tabi ki sadece o konuşulmadı!

Haziran 2008'de İsrail ile Hamas arasında sağlanan 6 aylık ateşkes, 19 Aralık'ta sona ermişti. Bu süre zarfında İsrail, verdiği sözleri tutmamış ve Gazze üzerindeki ambargoyu ağırlaştırmıştı. Üstüne üstük 5 Kasım'da bir tüneli imha etme gerekçe-siyle Gazze'ye saldırmış ve 5 Hamas askerini öl-

İsrail saldırısı karşısında suskun kalmayı tercih etti. Bugüne kadar her gelişme üzerine açıklama yapan Obama, bu kez bilinçli bir suskunluk içinde. Fakat Obama'nın ABD'nin dış politikasını aynen sürdüreceği, her geçen gün daha açık hale geliyor. Obama'nın kabinesinde de yerini koruyacak olan Savunma Bakanı Robert Gates, geçtiğimiz günlerde *"ABD'nin Ortadoğu ve Körfez ülkeleriyle ilgili ulusal güvenlik çıkarılarının değişmediğini"* belirttiikten sonra şunları söyledi: *"Gelecekteki ayların yeni yönetimin sınanması için fırsatlar sunacağını düşünenler feci halde yanılıyor. Başkan Obama ve benim de dahil olduğum ulusal güvenlik ekibi, ABD'nin ve dostlarıyla müttefiklerinin çıkarlarını 20 Ocak'ta göreve gelir gelmez korumaya hazır olacaklar."* Keza ABD Dışişleri Bakanı Rice da görevini devretmeden önce gazetecilere verdiği demeçte, *"İran'la nükleer kriz dahil, dış politik sorunlarda Obama'nın, Bush'un yaklaşımını izlemekten başka seçeneği yok"* dedi.

Türkiye'nin rolü

İsrail'in saldırısından 5 gün önce İsrail Başbakanı Olmert'le görüşme yapan Başbakan Erdoğan, İsrail saldırısından sonra yağıp gürledi. İsrail'in "insanlık suçu" işlediğini söyledi ve *"bu bize karşı da yapılmış bir saygısızlıktır"* dedi. Olmert'in kendisini de aldattığını ima ederek... Oysa İsrail'in Gazze'yi vurmaya çoktan karar verdiği ve bunun da Erdoğan tarafından bilindiği ortaya çıktı. Daha, Filistin'e yağın bombalar, Konya'da eğitim gören İsrail'i pilotlar tarafından atılıyordu.

Erdoğan'ın İsrail'e dönük çıkışları, ABD'ye ve İsrail'e büyük tepki duyan kitlelere, asıl olarak da kendi tabanına dönüktü. Zaten İsrail de bunu böyle okudu. İsrail yetkilileri, bu durumun İsrail-Türkiye ilişkilerini zedelemeyeceği konusunda rahattılar. İsrail basını, Ecevit ve Erdoğan'ın, İsrail'i geçmişte soykırım ve devlet terörü uygulamakla suçlamalarına rağmen, iki ülke arasında yakın ve stratejik ilişkinin devam etmesini buna kanıt olarak gösteriyordu. Dolayısıyla Erdoğan'ın çıkışlarını ciddiye almıyorlardı. Zaten Erdoğan da gazetecilerin *"Türkiye-İsrail ilişkilerinin son gelişmelerden etkilenip etkilenmeyeceği"* sorusuna *"devletlerarası ilişkilerde duygusallığa yer yoktur... bunu görüşmeler yoluyla çözmeye çalışırız"* diyordu.

Erdoğan, İsrail'in Gazze'ye saldırısının ardından dört Arap ülkesini (Ürdün, Suriye, Mısır, Suudi Arabistan) kapsayan Ortadoğu turuna çıktı. Bu ülkelerden Mısır ve Suudi Arabistan, Hamas'ı İran'ın müttefiki gördüklerinden ve kendi içlerindeki muhalefetten korktuklarından dolayı, Hamas'ın yenilmesini istiyorlardı. Suriye ise İran'a yakın duruyor ve Hamas'ı destekliyordu. Erdoğan'ın İsrail ve Hamas arasında arabulucu olma çabaları ve ateşkes çağrıları da havada kaldı.

Buna karşın Fransa cumhurbaşkanı Sarkozy'nin Mısır, Suriye ve İsrail'i ziyaretinden

sonra Mısır ile birlikte sundukları ateşkes çağrısı daha fazla dikkate alındı. Türkiye'ye verilen görev ise, ateşkes sonrası "barış gücü" olarak bölgeye asker göndermesiydi. Tıpkı İsrail-Lübnan savaşından sonra olduğu gibi...

Erdoğan'ın İsrail'e atıp tutmasının ne denli gözboyama olduğu, meclisten İsrail'i kınama kararına AKP'nin karşı çıkmasıyla bir kez daha görüldü. Sokağa dökülen kitlelerin, Türkiye-İsrail arasındaki ikili anlaşmaların feshi, İsrail pilotlarının eğitiminin durdurulması, İsrail diplomatlarının gönderilmesi gibi taleplerine de kulaklarını yine tıkadılar. Sadece TBMM'deki Türk-İsrail dostluk grubu, artan baskılar üzerine dağılmak zorunda kaldı.

İsrail siyonizmi yenilecek Filistin halkı kazanacak

İsrail'in son saldırısının Gazze ile sınırlı kalmayacağı, bugünden belli olmuştur. Kısa zamanda Lübnan'a sıçrama olasılığı yüksektir. Zaten Hizbullah, İsrail'e karşı cihad çağrısı yapmış, başta Mısır olmak üzere İsrail'e destek veren ülkelere karşı halkın isyan etmesini istemiştir. Yakın zamanda Hizbullah, bu savaşın içine girecektir. Ama daha da önemlisi İran'ın İsrail eliyle savaşın içine çekilmesi ve ABD-İran savaşının fitilinin ateşlenmesidir.

ABD Dışişleri Bakanı Rice'ın önümüzdeki günlerde Türkiye'ye ve bölgeye geleceği söylenmektedir. Obama işbaşına gelmeden ABD'nin Ortadoğu'da yol almak istediği anlaşılmaktadır. Ne var ki,

GAZZE yarı açık cezaevi

Doğu Akdeniz kıyısında, yaklaşık 41 km uzunluğunda ve 7-9 km genişliğinde, 367 kilometrekarelik bir toprak parçası Gazze. İsrail'in Filistin'i işgal ettiği 1948 yılında 80 bin nüfusu olan bu bölge, İsrail'in yarattığı karışıklıklar ile hızla göç almayla başlamış ve dünyanın nüfus yoğunluğu en fazla olan bölgesi durumuna gelmiş. Şimdi bu bölgede bir buçuk milyon Filistin'li yaşıyor. Yani kilometrekareye yaklaşık 4 bin kişi düşüyor. Bu, İngiltere ve Belçika'da kilometrekare başına düşen nüfus yoğunluğunun 6-7 kat fazlası. Nüfusun yüzde 50'si 14 yaşın altında. BM'nin raporuna göre Gazze'de işsizlik, çalışabilir nüfusun yarısına eşit.

Haziran 2007'den itibaren başlayan 18 aylık kuşatma ile Gazze'de elektrik ve sular sürekli kesiliyor. Her gün 16 saat elektrikten yoksun kalıyorlar, haftada birkaç saat verilen suyla yetiniyorlar. İçme suyu olarak bile kuyu suyunu kullanıyorlar. Bu sular, deniz suyuyla karıştığı için son derece tehlikeli. İsrail'in ambargosu içinde klor da bulunduğu suları klorlamaları mümkün olmuyor. Zehirli sulardan dolayı hastalıklar ve ölümler artıyor. Hastanelerin durumu da içler acısı. İlaç sıkıntısı had safhada. Su ve elektrik kesintileri, hastaneleri daha fazla etkiliyor.

Gıda bulmakta da büyük bir sıkıntı var. Marketlerde yiyecek kalmadığı söyleniyor. Ekmek fiyatları üç kat artmış durumda. Bir tarafı deniz, diğer tarafı İsrail'le çevrili Gazze'nin tek çıkışı yeri Mısır. Mısır, Refah kapısını kapatınca Gazze'nin dünya ile tüm ilişkisi kopuyor. O yüzden Mısır'a açılan yüzlerce tünel kazılmış durumda. Gıda ve ilaçlar bu tünellerden sağlanıyor. Mısır, uzun süredir Refah kapısını kapalı tutuyor. İsrail saldırıları sırasında bile bu kapıyı açmadı. İsrail, tünelleri de bombalayınca, Gazze'liler tümüyle açlığa terk edildi.

Buna rağmen Gazze direniyor! Sadece İsrail ordusuyla değil, general açlıkla, general susuzlukla da savaşıyor!

bunu başarabilmesi, biraz da İsrail'in bu savaştan zaferle çıkmasına bağlıdır. Bu da hiç kolay olmayacaktır.

İsrail, kurulduğu 1948 yılından bu yana şiddet uygulamaktadır, ancak halen Filistin direnişini kıramamış değildir. Aksine attığı her adım, İsrail'e karşı tüm dünya halklarının nefretini büyütmemekte, Filistin'le dayanışmayı artırmaktadır. Bir dönem FKÖ'ye karşı desteklediği Hamas, bugün karşısına dikilen bir güç olmuştur. Hamas'ın gerilemesi durumunda, bir başka örgüt çıkacaktır. İsrail işgali devam ettiği sürece Filistin halkının direnişi bitmeyecek, şu ya da bu önderlik altında mücadelesini sürdürecektir. Hiç kuşkusuz bunun bu kadar sancılı ve uzun sürmesinde, reformist ve İslamcı önderliklerin payı büyüktür. Filistin halkının gerçek kurtuluşu, komünist ve devrimcilerin önderlik edeceği devrim ve sosyalizmde olacaktır. Ve Filistin halkı ergeç bunu başaracaktır.

Krize karşı öne çıkan eylem biçimi FABRİKA İŞGALLERİ

Kriz dalgasıyla beraber işçi ve emekçilerin mücadele dalgası da yükselmeye başladı. Başta işçiler olmak üzere toplumun değişik kesimleri, tepkilerini çeşitli eylem biçimleriyle ortaya koyuyorlar.

Bu eylemler içerisinde daha çarpıcı olan ve hemen ilgiyi üzerine çeken ise, işgal eylemleri oldu. Önce Bursa'da Bosch fabrikasında gerçekleşen fabrika işgali, patronun geri adım atmasıyla kısa sürede sonlanmıştı. Ardından Brisa lastik fabrikasında, Sinter ve Ünsa'da işgaller patlak verdi.

Bu eylemler, işçi ve emekçilerin bundan sonraki mücadele seyrini göstermesi bakımından önemli. Bunlardan gerekli dersler çıkarıldığı ölçüde, eylemler sonuç alıcı olacak, kazanımla bitecektir.

Son işgaller ve eylemin meşruluğu

Krizin derinleşmesiyle birlikte burjuvazinin saldırıları da artarak devam edecektir. Buna paralel olarak işçi ve emekçilerin mücadelesi de daha kitlesel ve militan biçimler alacaktır. Fabrika işgalleri, işçi sınıfının en önemli eylem biçimleri arasındadır. Önümüzdeki günlerde bu biçimlerin zenginleşerek ve yaygınlaşarak yaşama geçmesi büyük olasılıktır.

Fakat krizle birlikte yaşanan işgallere baktığımızda, bu eylem biçiminin etkili bir tarzda kullanılamadığını görüyoruz. **İşgaller, bizzat sendikacılar tarafından sonuç alınmadan sonlandırılmaktadır.** Dahası Brisa'da, Lastik-İş sendikacılarının bizzat işbilgi ve tehdidiyle, içlerinde işgale öncülük edenlerin de olduğu 64 işçi işten atılmıştır. Bu işçiler, aynı zamanda sendikaya da muhalefetirler.

Bir eylemin başarısı, en başta onun meşruluğuna inanılmalıdır. Ama sendikacıların işgal eylemlerini sonlandırmada öne sürdükleri "işgal yasadışıdır" söyleminin amacı, daha baştan işgalin meşruluğuna gölge düşürmektir. "İşgal yasadışıdır" da kitlesel işten atmalar yasal mıdır? Hem de hiçbir bildirimde bulunmadan!

Oysa **bugüne dek hiçbir kazanım, yasal sınırlara hapsedilen eylem biçimleri sonucunda elde edilmemiştir.** Devleti elinde bulunduran sınıf, yasalarını da kendisine göre yapar. Devlet, burjuva sınıfın elinde olduğuna göre, varolan hukuk da burjuva hukukudur. İşçiler, sigorta, sendika gibi en temel haklarını, kendi güçlerine güvenerek, yasadışı ama meşru eylemlerle kazanmıştır. Elbette burjuvazi işgal gibi etkili bir silah için, "yasal hakkınızdır, buyrun yapın" demez. Sadece işgali de değil, hiçbir eylemi istemez. **İşçi sınıfı, kendi yasalarını sokakta, barikatlarda, işgallerde yapar.** Sömürünün ve zulmün olduğu her yerde, ona başkaldırmak haklı ve meşrudur.

Daha etkili işgaller için

İşgal eyleminin daha etkili ve vurucu olması için, fabrikada işgal edilen yerin önemi büyüktür. Örneğin yemekhaneyi işgal etmek, mücadelenin sonucunu tayin etmede, fazla bir hükmü olmayan bir mekandır. Çünkü yemekhaneyi işgal etmek, üretimin yapılmasını engellemez. Dolayısıyla **işgal için belirlenecek yerin fabrikanın kilit noktası olması gerekir.** Üretimin planlandığı yönetim yerleri, ya da bizzat üretim alanı gibi. Üretim atölyelerini işgal etmek üretimi durdurur. Keza yönetim bölümünü işgal etmek de, üretim yapılmasını engeller. Diğer yönü de; buraların işgal

altında olması, **polis saldırısını da zorlaştıracaktır.** Patronlar, gerek üretim, gerekse yönetim yerinde oluşacak zayıflığı göze almaya daha fazla çekinirler.

Simter işçilerinin eyleme ana üretim alanını işgal etmekle başlamaları isabetli olmuştur. Fakat işgali, ana üretim noktasından yemekhaneye taşımaları, eylemin vurucu gücünü düşürmüştür. Patrona üretimi sürdürme olanağı verdiği gibi, polisi işçilerin üzerine saldırmakta patronun herhangi bir çekincesi kalmamıştır. Yemekhanede tahrip olan eşyalar, patrona pek bir zarar vermez. ÜNSA işçilerinin idare bölümünü işgal etmesi, patrona kısa bir sürede içerisinde "tamam işçilerin parasını vereceğim" dedirtmiştir.

Son işgal eylemlerinde görülen önemli bir eksiklik de işgal komitelerinin olmayışıdır. İşgal, kendiliğinden gelişmiş olsa da, **ilk yapılması gereken hemen bir komite oluşturmaktır.** Önceden oluşmuş bir işyeri komitesi var ise, bu komite işgali yönetmeli ya da ayrı bir işgal komitesi oluşturmalıdır. İşten atmalar daha önceden başlamış ve peyderpey devam etmekteyken, bu tür taban örgütlerinin oluşturulmaması, en büyük eksikliktir. Kriz sonrası gerçekleşen birçok eylemde bu eksiklik kendini göstermiştir.

İşçilerin bilinç ve örgütlülük düzeyi, işgal gibi bir eylemin sonuna kadar götürülmesinde belirleyici öneme sahiptir. Ve **taban örgütlerinin olmayışı, bilinç ve örgütlülük düzeyinin zayıflığını gösterir.** Elbette bu zayıflıkta sendikacıların büyük rolü vardır. Eylem ve direnişler haftalardır sürmesine rağmen, bu zayıflıklar devam etmektedir. Halen işlevli bir komite oluşturulabilmiş değildir. Oysa eylem ve direnişlerin başarısına ulaşması için, o eylemi sevk ve idare edecek bir örgütlülüğün, bir komitenin oluşması şarttır.

Eylemlerle dayanışmayı güçlendirmek

İşgaller başta olmak üzere krize karşı yükselen direnişleri güçlendirecek bir diğer önemli şey de, destek ve dayanışmanın örülmesidir. Örneğin işgal yapılan üç fabrikada da dayanışma yönü oldukça zayıf kaldı.

Sendikacılar dayanışmadan, direnişte olan yerleri temsili ziyaretler olarak anıyorlar. En fazlası, direniş yerine yakın örgütlü oldukları işyerlerinde öğle paydosunda veya iş çıkışında, işçileri ziyarete getiriyorlar. Dayanışmayı ziyaretlerden çıkarmak gerekir. **Dayanışma grevleri, belli saatlerde iş durdurma gibi eylemler örgütlenmelidir.**

Mesela Simter işgali devam ederken, -birakalım diğer sendikaları- DİSK'e bağlı işyerlerinde iki saatlik iş durdurma eylemleri yapılmış olsa, Simter işçilerinin direnişi daha ileri noktada olurdu. Hatta kazanımla bitmiş bile olabilirdi.

Burjuvazi, karşımıza bir sınıf olarak dikiliyor. Devleti ve onun kolluk güçlerini de arka-

sına alarak her yerden saldırıya geçiyor. Bunun karşısında bizim de sınıf olarak birleşik bir karşı duruşu örgütlememiz şarttır. Burjuvaziye geri adım attıracak tek güç, bu birleşik sınıfsal duruştur.

Öte yandan işçi ailelerinin sürece katılmaması, bunun örgütlenmemesi de, önemli bir eksikliktir. Bu kavga, hepimizin kavgasıdır. **Ailemizi ne kadar kavganın içine çekersek, o denli güçlü oluruz.** Bu, sadece patronlara ve polisler karşı değil, kendi içimizdeki bağları da kuvvetlendirir. Paylaşımı, sevgi ve saygıyı artırır.

* * *

Hareketli bir süreçten geçiyoruz. Hareketli süreçlerde kitleler, kendi deneyimleriyle birçok şeyi öğrenir ve daha hızlı bilinç sıçraması yaşarlar.

Bir eylem-direnış bitmeden başka eylem ve direnişler ortaya çıkmaktadır. Kendiliğinden işgaller de devam edecektir. Bu süreçte devrimci demokrat öncü işçilerin daha inisiyatifli davranmaları gerekir. Tabanda örgütlenme zemini her zamankinden elverişli durumdadır. Taban komitelerini oluşturarak sendikacılar üzerinde basıncı artırmalı, gerek eylemlerde, gerekse aktif dayanışmanın örülmesinde inisiyatifi ele almalıdırlar.

Nurtepe ve Güzeltepe'de krize karşı eylem

13 Aralık'ta Proleter Devrimci Duruş, Ezilenlerin Sosyalist Platformu, Demokratik Haklar Federasyonu, Halk Kültür Merkezleri, Toplumsal Özgürlükler Platformu, Sosyalist Dayanışma Platformu ve Dayanışma Sendikası'nın çağrısıyla toplanan Nurtepe ve Güzeltepe emekçiler, yaşanan krizin faturasını ödemek istemediklerini haykırdı. Bir hafta önceden yapılan çağrılarla duyurulan eyleme katılım, bölgede son yılların en yüksekisi oldu. Esnaf da eyleme kepenk kapatarak destek verdi.

Saat 13'te Hacı Ethem Üktem İlköğretim okulu önünde toplanan 300 kişilik kitle, "Zamlara, İşten Atmalara Son! Krizin Faturasını Ödemek İstemiyoruz" yazan pankartla yürüyüşe geçti. Sloganlar eşliğinde yürüyüş coşkulu ve kararlı bir duruşu gösteriyordu. Ajitasyon konuşmalarında krizin sebeplerine, krizin faturasını ödemesi gerekenlerin emperyalistler ve işbirlikçiler olduğuna, kurtuluşun ancak sokaklarda devrim için mücadelede ederek mümkünleşebileceğine değinildi ve 10 günden fazladır, eylemlerle sokakları tutuşturan Yunanistan halkına da selam gönderildi. Kitle "Yunanistan Halkı Yalnız Değildir" sloganını gür bir şekilde haykırdı. Ana caddeyi trafiğe keserek Güzeltepe meydanına yürüyen kitleye burada da konuşma yapıldı. Kitlenin sayısı yürüyüş ilerledikçe 500 civarına ulaştı.

Yapılan bu eylem, krizin karşısında durulması gereken yolu göstermesi bakımından önemliydi. Özellikle son yılların Nurtepe ve Güzeltepe'deki en kitlesel eylemine sahne olması, insanların krizden ne kadar etkilendiğini ve bu konuya olan duyarlılığını da gösteriyor.

Krize karşı işgaller, direnişler...

Samandıra'da bulunan **Ünsa Ambalaj'da** 15 Aralık'ta kriz bahane edilerek işten çıkarılan ve alacakları ödenmeyen işçiler direnişlerine devam ediyorlar. 15 gün boyunca fabrika önünde bekleyen 90 işçi, işverenin ücretleri verme vaatlerinin boş olduğunu görünce, 31 Aralık'ta fabrikayı işgal ettiler. İşçiler direniş öncesinde Nakliyat-İş sendikasında örgütlenmeye başlamıştı. İşveren, tazminat ödeyeceğini söyleyerek, işten çıkardığı işçilerin büyük çoğunluğuna kağıt imzalattı. Yemekhaneyi ve fabrikanın idari bölümünü işgal eden işçilere ve onlara destek için fabrika önlerine gelen emekçilere, jandarma saldırdı ve işçileri dışarıya çıkarttı. İşgale katılan işçilerle birlikte gözaltına alınanların sayısı 100'ü aştı. İşçiler aynı gün serbest kalırken fabrika önünde bekleyiş devam ediyor.

Asemet, Bursa

Philips işçileri

29 Aralık'ta **Kocaeli'nde** Aslanbey Organize Sanayi'de kurulan **Tezcan Galvaniz'de** Birleşik Metal-İş üyesi işçiler fabrikayı işgal ettiler. 26 Aralık'ta işten çıkarılmaların olacağını duyan işçiler bekleyişe geçtiler. İşveren işten atmaların olmayacağını söyledi, ama işçiler servise bindiği anda, işten atılan işçilerin isimleri megafonla okunmaya başlandı. Bunun üzerine servislerden inen işçiler otobanı trafiğe kapatarak yağmur ve soğukta 5 saat boyunca Kocaeli Merkez'e yürüyüş düzenlediler. "Tezcan Şaşırdı Sabrımızı Taşırdı" sloganıyla yürüyen işçiler bir süre oturma eylemi de yaptılar. Yürüyüş boyunca sık sık polisin tacizleriyle karşılaşan işçiler, yaptıkları basın açıklamasının ardından dağıldılar.

Gebze'de Türk Philips işçileri de Hollanda Merkezi'nden alınan karar ve kriz gerekçe gösterilerek işten çıkarıldı. 150 işçi kararı protesto etmek için Taksim'deki Hollanda konsolosluğu önüne yürüdü ve işten atmaların durdurulmasını istediler. 19 Aralık'ta da Türk Philips'in genel merkezi önünde bir eylem gerçekleştiren işçiler, bekleyişlerine 6 Ocak'a kadar Gebze Organize Sanayi'ndeki fabrikada devam etti. 6 Ocak'ta işçiler fabrikayı işgal ettiler. Philips yaklaşık 80 yıldır Türkiye'de elektronik eşya alanında faaliyet gösteriyor. 60 ülkede 125 bin çalışanı olan Hollandalı şirketin, 2007 yılı karı 27 milyar avro oldu.

Bursa'da Asemet işçileri TİS görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine 31 Aralık'ta greve çıktı. 25 Haziran'da başlayan görüşmelerde işveren masaya gelmedi ve ciddi bir teklif vermedi. 15 Ağustos'ta uyuşmazlık zaptının tutulması üzerine, işveren "grev" oylaması istedi ve işçiler Kasım ayında greve evet dedi. Bunun üzerine 31 Aralık'ta grev başladı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Kürşat ve Vira taşeronlarında çalışan 1200 işçi de yılbaşında ihalenin bittiği öne sürülerek işsiz kaldı. İşçiler bunun üzerine eylemlerini yoğunlaştırırken "kadrolu çalışma" talebini yükseltti. Belediye başkanıyla görüşen işçilere çeşitli sözler verilmesine rağmen tutulmadı ve işçiler 6 Ocak'tan itibaren süresiz oturma eylemine başladılar. Son görüşmede belediyenin mayısa kadar taşeronla çalışın sonrasına bakarız demesi işçileri öfkelenendirince böyle bir karar alan işçiler eylemlerini sürdürmekte kararlı.

Brisa'da işçi kıyımına karşı işgal

Kriz bahane edilerek işçi atılmasına karşı bir fabrika işgali de 17 Aralık 2008 tarihinde Sabancı Holding'e bağlı Brisa fabrikasında gerçekleştirildi.

İzmit'te kurulu Brisa lastik fabrikasında, 17 Aralık tarihinde 16-24 vardiyasında çalışmak üzere işe gelen işçilerden bazılarının kartları basmayınca turnikelerden geçemeyip içeriye giremediler. Zaten kriz nedeniyle tedirgin olan işçiler, bu durum üzerine işten atmaların yaşandığını anladılar. İlk anda işten çıkarılan işçi sayısı 67'ydı. Bunun üzerine, henüz fabrikadan dışarı çıkmamış olan 8-16 vardiyası işçileri ile yeni gelmiş olan 16-24 vardiyasının işçileri, işyerini terketmeme eylemi başladı. Yaklaşık 1300 işçi, atılan arkadaşları geri alınmaya kadar işgali sürdüreceklerini açıkladılar. Eylem sırasında işten atılmalar devam etti. Bazı işçiler cep telefonlarına gelen mesajla öğrendiler işten atıldıklarını, bazıları ise yemek yemek için dışarı çıkıp geri döndüklerinde kartlarının basmamasıyla. En onur kırıcı biçimde işten atılanların sayısı böylece 150'ye ulaştı. İşçiler fabrikanın içinde eylemi sürdürürken, sendikanın aldığı kararla, atılan işçiler fabrikanın içine alınmadı, fabrikanın önünde durmaya zorlandı. Bu işçiler de Kentsa'nın (Sabancı'nın "fabrika kenti", Brisa'nın da içinde bulunduğu, Sabancı Holding'e ait fabrikaların kurulu olduğu büyük alan) içinde slogan atarak yürüyüş gerçekleştirdiler.

İşgalin ikinci gününde Lastik-İş Sendikası'nın olumsuz tutumu sonucunda işgal bitirildi. Sendika yöneticileri İstanbul'da Brisa patronları ile gerçekleştirdikleri anlaşmanın sonucunda işgalin bitirilmesi kararını aldılar. Fabrikanın yemekhanesinde yaptıkları açıklamada; atılan işçi sayısının 64 ile sınırlandırılacağını, bunların dışında başka işçi atılmasının söz konusu olmayacağını, fabrikanın 9 gün üretime ara vereceğini, bunun 7 gününün işçilerin 2009 yılına ait yıllık izinlerinden kesileceğini söylediler. Bu açıklamanın arkasından, kendileri patronla anlaşmış olduğu için bu saatten sonra işgalin sürdürülmesinin suç sayılacağını, eğer işgal sürerse jandarmanın saldıracığını ve işçilerin hepsinin tazminatsız olarak işten çıkarılmasının gündeme geleceğini eklediler. Bunun üzerine işçiler sendikaya tepki göstererek çaresiz bir biçimde işyerini terk ettiler. Patronla uzlaşmayı gerçekleştiren Lastik-İş Genel Başkanı Abdullah Karacan ise, sonucu açıklamak için bile işçilerin yanına gitmedi.

Kriz değil, sendika pazarlığı

İşçilerin eylemleri sırasında en çok attıkları slogan "İşçiler burada, sendika nerede" oldu. "Sendika burada" diyerek atılan işçilerin yanına gelen Lastik-İş Kocaeli şube başkanı Hasan Hüseyin Çakar ile işçiler arasında gerginlik yaşandı. Bunun üzerine Çakar atılan işçilerin yanından ayrılarak fabrika içinde bulunan işçilerin yanına gitti. Atılan işçiler, sendika yönetimine karşı büyük bir tepki duyuyorlar. Çünkü işçiler yaşanan işçi kıyımının krizden değil, sendikanın tutumundan kaynaklandığını düşünüyorlar. İşçi kıyımlarında önce emekliliği gelenlerin, sonra gönüllülerin, ardından işe en son girenlerin veya disiplinsiz-verimsiz olanların atıldığını hatırlatan işçiler, atılanların tek ortak özelliğinin mevcut Lastik-İş yönetimine muhalif olmaları olduğunu söylüyor.

İşten atılan işçiler adına açıklama yapan Adnan Özkanlı, sendika ile işverenin ortak kararlar işçi çıkardıklarını söyledi. 2 ay sonra sendikada delegasyon seçimlerinin yapılacağını anlatan Özkanlı, yaşanan işçi kıyımının sendikaya muhalif olan kesimin önünü kesmek amaçlı olduğunu söyledi. Atılan işçilerin hepsinin bugünkü yönetime muhalif olduğunu, Lastik-İş yönetiminin uzun zamandır rahatsız oldukları bu muhalefeti temizlemek için böyle bir adım attıklarını ekledi. "Eğer işveren atmış olsaydı, Pirelli ve Good Year işçisi burada olur, bize destek verirdi" diyen Özkanlı, bu desteğin gelmemesini sendikanın tutumuna bağlıyor. Bu kıyımın da, 2009'da fabrika işçisine dönük olarak yaşanacak şiddetli saldırılar ve hak gaspları öncesinde bilinçli bir biçimde yapıldığını söylüyor.

"En az kayıpla anlaşmayı sağladık" diyen sendika yöneticilerinin atılan işçilerle hiç ilgilenmemesi, patronla pazarlığı en geri noktadan sürdürmesi, atılan ve işgali sürdüren işçilere hiç sormadan işgalin bitirilmesi kararının alınması, işgaldeki işçilere sonuç açıklanırken atılan işçilerden kimsenin içeriye alınmaması gibi tutumları ise, ortada gerçekten de büyük bir oyun döndüğünü gösteriyor.

Sendikacılarla patronun uzlaşmasının, işçilerin satılmasının çarpıcı bir örneği yaşandı Brisa'da. İşçiler, kriz bahanesiyle işten atmalara karşı en güçlü tepkiyi göstererek fabrikayı işgal ettiler ve üretimi durdurdular. Bu yanı sıra işçi kıyımları ile karşı karşıya olan bütün işyerlerine örnek oldular. Ancak sendikanın işbirlikçi tutumu, işçilerin eyleminin kırılmasına neden oldu.

“Güçlü olmak, birlik olmak, kardeş olmak”

Sinter ve Gürsaş İşçisi Direnişte

Ümraniye Dudullu'daki organize sanayi bölgesinde kurulu bulunan Sinter fabrikasında, 22 Aralık'ta 35 işçinin işten atılması üzerine fabrikada çalışan işçiler fabrikayı işgal ettiler. İki günlük işgalin ardından direnişlerini şimdi fabrika önünde sürdürüyorlar.

500'e yakın işçinin çalıştığı ve yurtdışına dışliler üreten Sinter'deki işçiler, uzun zamandır ücretlerini alamadıkları ve daha iyi çalışma koşulları istedikleri için, Birleşik Metal-İş sendikasına üye olmak istedi. Bunu duyan işveren, 34 işçiyi 25/2 maddesine dayanarak işten attı. 10 ayrı şirket altında faaliyet yürüten Sinter, 9 şirketi iflas etmiş gösterdi. İşçilerin büyük çoğunluğuna da "şirketler iflas etti, kriz var" bahanesini gerekçe gösterdi.

Fabrikada çalışan işçilerin çoğu 700-800 TL arasında ücret alıyor. İkramiye, kömür yardımı vb. hakları da mevcutken, uzun bir süredir bunları alamıyorlar.

İşçiler, fabrika önünde direnişlerini sürdürürken, polis sürekli fabrikanın içinde bekliyor. İçeride 50 civarı işçiyle üretim sürüyor. Siparişlerin acil olması işvereni sıkıştıracak gibi görünse de, direnişi kazandıracak asıl güç, işçilerin kararlı tutumu olacak. Yağmur ve kar altında direnişlerine devam eden işçiler, uzun erimli bir mücadeleye hazırlanıyorlar. Örgütlenmenin beklenenden hızlı gelişmesi, işçiler arasındaki güveni pekiştirmiş görünüyor.

Sinter işçilerine destek ziyaretleri de kesintisiz sürüyor. Sendikali işçiler ve yöneticilerinin yanı sıra çeşitli devrimci kurumlar, kitle örgütleri de ziyaretler örgütleyerek işçilerin moralini yükseltiyorlar.

Sinter işçilerinin en büyük destekçisi de hiç kuşkusuz yeni sendikalaşan Gürsaş işçileri. Telekom'a pano üretimi yapan Gürsaş işçilerinden 8 kişi, sendikaya üye oldukları için işten atılınca direnişe geçti. Sinter'in 100 metre yakınında yer alan fabrikada, içeride çalışan sendikali işçiler de her an kapının önüne koyulma tehdidiyle karşı karşıya. İşçiler yetkinin gelmesini beklemeye devam ederken, içeride iş yavaşlatma eylemi yapıyorlar. Direniş çadırını çay molalarında ziyarete gelen işçilerin en büyük endişesi, işçiler arasında çözümlerin baş göstermeye başlaması. İşçiler bu zaafiyeti hissettikleri ve patronların rüşvetine kanacaklarını düşündükleri arkadaşlarını yakın markaja almaya devam ediyor.

Bu iki direnişin yan yana olması, işçilerin birbirine olan desteğini ve morali arttırıyor. Sinter ve Gürsaş işçisi yanyana onurlu ve zorlu direnişleri omuzlamış durumdalar. Bunların kazanması, sınıfın kazanması demek. Burjuvazi de bunun farkında. Onun için zorlu bir sürece hazırlıklı olunarak ve zafere kilitlenerek yürünmeli.

Aşağıda Birleşik Metal-İş sendikası yöneticileri ve direnişçi işçiler ile Sinter direnişi üzerine yaptığımız röportajları yayınlıyoruz.

“Sinter kazanırsa, bölgenin gidişatını değiştirecek!”

DSB: İçeride üretim devam ediyor mu?

Birleşik Metal İş'in 1 Nolu Şube Başkanı Kemal Coşkun: İçeride üretim devam ediyor derken, çok büyük bir üretim yok. 60 kişilik bir grup var. Zaten 30 tanesi bizim üyemiz. Ama firmanın elemanı kalan 30 kişi. Geriye kalan da şef konumunda olanlar.

İçerideki üyeleriniz üretimi durdurmayı düşünüyor mu?

KC: Arkadaşlarla devamlı irtibat halindeyiz. Fabrikayı çevirecek üretim yok zaten. 60 kişinin fabrikayı çevirecek üretim yapması gerçekçi değil.

Fabrikanın hangi bölümü işgal edildi? İşgal nasıl gerçekleşti?

KC: İşgal gelişimi planlı bir şey değildi. Perşembe akşamı 33 öncü işçi işten çıkarıldı. Daha sonra cuma günü 4 kişi daha eklendi. Bunun üzerine biz Cuma günü, gündüz çalışan vardiyayı işten çıkınca genel merkezimize götürerek üye yaptık. Akşam vardiyası-

nı da üye yapmaya devam ettik. Pazartesi gündüz ve gece vardiyasını patron toplu olarak işe çağırdı. Biz de geldik buraya. Fabrikaya geldiğimizde bütün kapıların kapalı olduğunu, polislerin çağrıldığını gördük. Biz de ses aracımızla konuşmalar yaptık. Sonra içerden bir haber geldi. “Ses aracını kapatın anons yapacağız” diye. Yapılan anons, 341 kişinin işten atıldığı oldu. Burada bir Sinter AŞ var. Onun altında da 9 tane taşeron bulunuyor. Taşeron firmaları, kriz dolayısıyla iş verilmediği için kapattığını söyledi. İşçilere hiç bir bildirimde bulunmadan. Biz de işimizi istiyoruz diye fabrikaya girdik. Üretim alanına girdik. Herhangi bir büroya girmedik. İki gün fabrikayı işgal ettik. Görüşmelerden bir sonuç çıkmayınca iki gün sonra fabrika işgalini bitirdik. Dışarıda direnişe devam ediyoruz.

İşgali devam ettirseydiniz kazanma şansınız daha fazla olmaz mıydı?

KC: Bizim fabrikayı ele geçirme diye bir derdimiz yoktu. İşimizi geri istiyoruz. İşgal planlı bir gelişme üzerine olmadı. O anlık bir gelişimdi. Bir de buradaki arkadaşların güvenlik güçleriyle karşı karşıya kalmasını istemedik. Hazır değiller.

Süreç farklı bir süreç. Kriz dönemi, kendiliğinden gelişen işgal-ler bundan sonra da olacak?

KC: Haklı konumdayken haksız konuma düşmek istemedik. Polis zoruyla çıkarılırsak haksız konuma düşeriz.

Haksız konuma düşülmezdi. Patron da teşhir olurdu, polis de teşhir olurdu.

KC: Patron zaten savcılığa suç duyurusunda bulundu fabrikayı işgal ettik diye. Biz bu süreçte gerekli yasal girişimlerde bulunduk. Daha sonra biz hakim tespitiyle yasal olmayan lokavt yaptığını belirledik. Şu anda da

kapının önünde bekliyoruz. Fabrikanın içinde bekliyor olsaydık belki bu denli destek görmeyecektik. İşverenle bir kez görüşebildik. İşverenin katı tutumu devam ediyor. Biz bütün yasal yollara başvurduk.

Sendikanızın burada başka örgütlü olduğu yerler de var. Gerek Birleşik Metal-İş gerekse DİSK olarak buranın kazanması için aynı anda farklı dayanışma eylemleri, bir-iki saatlik iş durdurma eylemi vb. düşünüyor musunuz?

KC: Şu anda bir saat iş durdurma planı yok. Sadece örgütlü olduğumuz işyerlerinde arkadaşlar desteğe geliyorlar. Sinter, bu bölge için çok önemli. Şimdiden büyük ses getirdi. Kazanırsa bu bölgenin gidişatını değiştirecek. Sadece bu bölgenin değil sınıf hareketinin geneli için önemli bir kazanım olacak. Diğer örgütlü olduğumuz fabrikaların da vardiyalarını ayarlayıp diğer sendika kurumlarının da katılımıyla kitlesel basın açıklaması olacak.

Basın açıklamaları çok yapılıyor. Daha ileri eylemler düşünmüyor musunuz?

KC: Buradaki işçilerin çoğu sendikadan haberdar

Sinter işçileri

değildi. Ama 15 gün içerisinde direnişçi oldular.

Bundan sonra planınız nedir?

KC: Bölgelerde buranın mülkiye amirleriyle görüştük. Buradaki gidişatı bildirdik. Onların girişimlerini bekliyoruz. Kaymakamlıkla, belediyeyle görüşmeler var. Bize ne kadar yardımcı olurlar bilemiyoruz. Diğer taraftan yurtdışı bağlantılarımızı kurmaya çalışıyoruz. Bu şirketin ilişkide olduğu fabrikalarda örgütlü sendikalarla bağ kurmaya çalışıyoruz. Bu tür girişimlerimiz var.

Konuşmanızda sık sık hukuksal yön, mülki amirler diyorsunuz. Elbette hukuksal mücadele de olmalı ama siz de tecrübenizle biliyorsunuzdur, hukuksal yol ile mücadelenin başarı şansı az. Ancak işçilerin başarılı direnişleri, eylemleriyle sonuç alınabiliyor.

KC: Başlangıç işgalle başladı. Kimse Sinter işçilerinden işgal beklemiyordu. Bundan sonraki süreç bizi nereye götürür kimse bilemez. Biz her şeyi hukuksal boyutuyla almasını, insanların daha fazla taşkınlığa, farklı arayışlara kaymadan gerçekleşmesini istiyoruz. Ama bir sınır var. O sınır da geldiği vakit ne yapacağımız belli olmaz.

Son olarak ne söylemek istersiniz?

KC: Bütün duyarlı arkadaşları desteğe çağırıyoruz. Dayanışma ne kadar büyük olursa kazanma şansı da ancak o denli büyüktür.

“Show TV gibi kanalların haber yaptığı ilk eylem bu”

DSB: Direnişe kadar gelen süreci anlatır mısınız?

Birleşik Metal-İş Örgütlenme Uzmanı Hasan Aslan: İşçi arkadaşlar sendikalaşmak için bize başvurdular. İlişkiye geçtik ve örgütlenmeyi bir noktaya kadar taşıdık. İşçileri üye yapacağımızı işveren duyduktan sonra saldırılar başladı. İşveren 34 işçiyi attıktan sonra işinin kolay olduğunu, örgütsüzleştirileceklerini tasarlıyorlardı. Bunun olmadığını gördüler. Gece vardiyasındaki işçi arkadaşları patronun oyunlarına rağmen toparladık ve üyeliği tamamladık. Burası 470 kişilik bir işyeriydi ve yaklaşık 400 işçi işten atıldı. Bunun üzerine işyerini iki gün işgal ettik, daha sonra direnişi kapıda sürdürmeyi kararlaştırdık. Şu anda içeride Sinter adına kayıtlı olan arkadaşlar çalışıyorlar. Üretim çok düşük bir zeminde yürüyor. Bundan sonraki süreçte İŞKUR'a başvurular ve işe iade davaları başladı. Kapıda da direniş devam ediyor.

Üretim devam ediyor dediniz. Çalışan işçiler taşeron mu?

HA: Aslında taşeron yok ama vergi kaçırmak için, 50 kişilik çalışan sayısını aştıktan sonra şirketlerin bir takım yükümlülükleri var. Bunlardan kurtulmak için böyle bir yola başvurmuşlar. Sendikal örgütlülüğü de bu yolla durdurabileceğini düşünmüş olmalılar. Ama evdeki hesapları çarşıya uymadı. Bizim de bu konu-

da yeterli deneyimimiz var. Biz ana şirket dışındaki alt şirketlerdeki çalışan işçi arkadaşları da örgütledik. Çalışanlar, ana şirkete bağlı şu anda. Zaten diğer şirketlerin iflası ilan edildiği için çalışanı da yok.

İşyerinde çalışma koşulları nedir?

HA: Ücretler asgari ücret değil, ama sigortada böyle gösteriliyor. İşçilerin örgütlenmesindeki neden ücretler değil zaten. Daha önce kazanılmış haklar var. İkramiye, mesai vb. bunlar ödenmedi. İşçilerin 3000 TL parası içeride. Maaşlar dışındaki alacaklar bunlar. Hem bunu almak hem de sendikalaşmak. Çünkü bu gaspların önüne başka türlü geçilemeyeceğini düşünüyorlar.

İşveren, işçileri hangi gerekçeyle atıyor?

HA: İlk 34 işçiyi 25/2'den attı. Bu madde yüz kı-zartıcı suçları kapsamına alıyor. Hırsızlık, küfür, ma-kina kırma vb. Fakat Bakanlık müfettişleri geldiğinde, işverenle ve işçilerle toplantı yaptılar. İşverene "25/2'lik bir şey yok burada. Eğer atılacaksa ancak 17. maddeden atılabilirler. Tazminatlı olarak çıkarabi-lirsin" demişler. İşveren de "Ben bunu değiştirece-ğim" demiş. Bu konuda müfettişin raporunun olduğu söyleniyor ama daha elimize geçmedi. Kimi işçi arka-daşlara da "performansın düşük" demiş. En son atı-lan arkadaşlara "Şirketlerim iflas etti. Artık bu şirket-le iş yapmayacağım" demiş. Aslında korkutarak iş-çiyi işe başlatmayı düşünüyor. Biz bu durumu işçi ar-kadaşlara anlatıyoruz ve işverenin bu oyununun tut-mayacağını düşünüyoruz.

Eylem programınız var mı?

HA: Bu haftanın sonunu bekliyoruz. Hafta sonu iş netleşir diye düşünüyoruz. Çünkü işverenin yetiş-tirmesi gereken siparişleri var ve yetiştirememe duru-muyla karşı karşıyalar. Genelde yurtdışına mal ihraç ediyorlar. Kaliteli ürün vermek zorundalar. Dolayısı-yı da çok fazla bekleyemezler ve teslim olacaklarını düşünüyoruz. Ancak uzama ihtimalini de göz önünde bulunduruyoruz. Yakın bir zamanda dayanışma ge-cesi düşüncemiz var.

Destek durumu nasıl?

HA: 6 yıldır örgütlenme uzmanıyım ve çok işyeri örgütledik. Show TV gibi kanalların haber yaptığı ilk eylemdir bu. Bunun da bir sonucu olarak sendikalar-dan epey destek görüyoruz. Direnişin başından beri öğlen yemeklerini hemen hergün bir kurum üstleni-yor. Bizim açımızdan ciddi bir şey. Çünkü birçok yer-de direnişler devam ediyor. KESK'e ve DİSK'e bağlı sendikalar başta olmak üzere birçok kurum yardım-larda bulunuyor. DKÖ'ler de destek veriyor. Ama bu desteğin daha iyi bir noktaya taşınması gerekir. Bu-gün Birleşik Metal-İş 2 Nolu şubenin temsilcileri gel-di. Geçen hafta Gebze şubemizden yöneticilerimiz geldi. Bu işyerinin bağlı olduğu 1 Nolu şubenin işçile-rinden destek geliyor. ABB ve diğer fabrikalardan ge-liyor.

Direnişteki diğer işyerleriyle ortak eylemlilikler düşünüyor musunuz?

HA: Gürsaş'la sürekli dayanışma halindeyiz. (Gürsaş Sinter fabrikasının 100 metre uzağında) Gi-dip geliyoruz sürekli. Buraya desteğe gelenleri oraya da götürüyoruz. Birlikte hareketliliğimiz olacak onlarla da.

"İçeridekilere sendika 'çalışın' dedi"

DSB: İşgal eylemini yaptınız anlatır mısınız?

İsa: Biz işgal yapmadık. İşe geldik, patron işten çıkarıldığımızı söyleyince, biz de işimizin başına git-mek istedik. Yani zoraki bir şey yapmadık.

Peki orda kalsaydınız, çıkmasaydınız daha et-kili olmaz mıydı?

İsa: Biz kendimiz çıkmadık. İki gün içeride dur-duktan sonra, içeride durmak yasak dediler. Bundan sonraki süreci kanun yoluyla halledeceğiz dediler. O yüzden fabrikanın önünde direnişi sürdürüyoruz.

İşten atma da yasadışı değil mi?

İsa: Tabi ki. İşten çıkarılmamıza dair herhangi bir bildirimde bulunmadı. İsimler okunarak işten çıkıtınız dendi.

Çıkış belgesini imzalayan var mı?

İsa: İlk çıkartılan 38 kişiye 17. maddeden dolayı imza attırmaya çalışmışlar, yani "işyerine zarar ver-me" maddesinden çıkış vermek istemişler. Arkadaş-lar imzalamadılar. Sendikamız her şeyi takip ediyor.

İçerideki üretim de dursa, direniş daha güçlü olmaz mı?

İsa: Onlara sendika "çalışın" dedi. "İşten atılma-dıkça çalışmayı sürdürün" dendi.

Ailelerinizi, akrabalarınızı direnişe katabiliyor musunuz?

İsa: Şu an hava koşulları elvermediği için buraya getirmedi. Havalarda biraz düzelirse ailelerimizi getir-i-riz.

İşyeri komitesi var mı?

İsa: Hayır herhangi bir komite yok. Sendika yö-ne-tiyor.

"Kendi iktidarımız olmadığı için biz bu haldeyiz"

S. Yalçın: Üç yıldan beridir çalışıyorum. Burada bir sendikal örgütlenme sonrası bizi kapının önüne koydular. Örgütlenmenin önüne set çektiler. Uzun za-mandır sosyal haklarımız gasp ediliyor. Kuru maaşa kaldık. Maaşlarımız da düşük. Üç haftadan beri dire-niştiniz. İşe dönene kadar direnişimiz devam ede-cek. Patronlar kriz fırsatçılığı yapıyor. Burada yaşı-nan da budur. Kriz bahane edilerek işten atıldık. Sim-ter fabrikasında kriz yok, işler yoğun. Amaç örgütlül-ğü fabrikaya sokmamak.

Genelde kapitalizmin yaşadığı bir kriz var. Fa-kat krizin faturasını da onlara ödetmeliyiz.

SY: Ben krize pek inanmıyorum. Bu fabrikada iki yıl içerisinde yüzde üç yüz büyüme yaşandı. Bu ka-dar büyümeye rağmen iki yıl içerisinde çok hakkımız gasp edildi. Şimdi de kriz fırsatçılığı yapıyorlar.

Bir işgal eylemi gerçekleştirdiniz, anlatır mısı-nız?

SY: Geldiğimizde kapılar kapalıydı. Yukarıdan anonsla hepimizin çıkarıldığını bildirdiler. Kapılardan, tellerden içeri girdik. Akşama kadar ana üretim yerin-de işgal eylemi yaptık. Daha sonra yapılan görüşme-ler sonucu sendika direnişi dışarıda sürdürme kararı-nı işçilerle birlikte aldı. Dışarıda sürdürüyoruz.

İşgal devam etseydi daha etkili olmaz mıydı?

SY: Belki etkili olabilirdi ama sonuçta devlet de sermayeyi kolluyor. Kolluk güçleri ne olursa olsun iş-gali bitirme kararındaydılar. Planlarını yapıp güçlerini buraya yığmışlardı. İşçiler çok yeni. Bu müdahaleye hazır değillerdi. En azından direnişe bir alışma süreci yaşamalılar. Dışarıya taşınması daha iyi oldu.

Haklar da ancak bedel ödenerek elde ediliyor.

SY: Kazanmak için elbette bedel gerekiyor. Ama biliyorsunuz '80 sonrası yetiştirilen bir insan ptototipi var. İşçilerde sınıf bilinci olmadığından kendi iktidarı-nı seçmesini bilmiyor. Kendi iktidarımız olmadığı için biz bu haldeyiz. Yönetimde işçi temsilcileri olmadığı için GSS gibi sermayeden yana yasalar çıkıyor.

İşyeri komiteniz var mı?

SY: Biz daha yeni örgütlendik. Sendikanın kurdu-ğu yönetimle gidiyor.

Komitede işçiler de olsa daha iyi olmaz mı?

SY: Tabi işçiler de var. Sanıyorum 6-7 işçi bulu-nuyor. Bu komite yeni yeni çalışmaya başladı. Eği-timler başladı. İşçilere sınıf eğitimi veriliyor, bilgilendi-riyorlar.

Dayanışma nasıl?

SY: Sendika sürekli yanımızda. Dışarıdan destek de iyi.

Sendikalar başka işyerlerinde bir-iki saatlik iş

durdurma ile destek verseler, daha güçlü olmaz mı?

SY: Bu biraz uzun bir süreç. Tabii eylemler yapı-lacak. Eylemler yapılacağını söylediler.

"İnsana çok şey katıyor direniş"

Direniş sürecini nasıl buluyorsunuz?

İşçi: Biz ilk defa böyle bir şey yaşıyoruz. Hakkı-mız olan bir şeyi istiyoruz. Paramızı alamadığımız için "yeter" dedik. Şu anda hiçbir alacağımızı alama-dık. Cebimizde sigara paramız bile yok. Sigarayı bile bırakmayı düşünüyorum.

Bu direniş size ne öğretti?

Birlik olmayı. Önemli olan, arkadaş olarak birbirini satmamak ve ezmek. İnsana çok şey katıyor dire-niş.

Destekler sizi nasıl etkiliyor?

İşçi arkadaşların yanımızda olması iyi bir şey. Bugün benim başıma gelenin yarın da onun başına gele-ceğini düşünerek hare-ket etmesi güzel. Biz emekçiyiz. Emekçinin emekçiden başka dostu yok.

2006 yı-lında yaşanan örgütlenme deneyiminde yer aldı-nız mı?

Onun içinde bulunamadık. O çok sessiz başladığı için fazla sürmedi. Ama bu seferki hem bizim açımız-dan hem patron açısından farklı. Biz bile bu kadar olabileceğini düşünemiyorduk. Artık bir yola girdik ve daha geri dönüşümüz yok.

"Direnişte dayanıklı olmayı öğrendim."

Direniş süreci size ne kazandırdı?

Bayan İşçi: İlk deneyimim benim. Dayanıklı ol-mayı, güçlü olmayı, beraber olmayı ve çalışma arka-daşınla kardeş olmayı öğretti. Ben çok fazla hasta olan birisiyim normalde. Ama işten atıldığımdan beri devamlı geldim direniş yerine. Hiç hastalanmadığım gibi daha da dayanıklı oldum diyebilirim. Bir yola baş koyulmuşsa eğer yarı yolda bırakılmamalı.

Herhalde amaç net olunca insan kolay kolay hastalanmıyor?

Bayan her yerde işçi. Evinde de sorumluluklar yüklenmiş. Buradan gidip evinde çocuğuna bakması gerekiyor. Evinin temizleyip yemek hazırlaması gereki-yor. Kadınlar için bu yönden zorlukları var.

Ne kadar süreceğine dair tahmininiz var mı?

Ben en az 8-9 ayı düşünüyorum. Kendimi bu şe-kilde motive ediyorum. Uzun bir yola çıkmışız gibi geliyor.

İşçi arkadaşlarınızla daha önce bu kadar bir arada olabiliyor muydunuz?

Böyle bir birlik ve beraberlik yoktu. Böyle kenetle-nebileceğimize inanmıyordum. İlk başta 38 arkadaşı-mız çıkarılınca dedim ki "Sendikaya üye olmak iste-yenler de kesin cayacak" ama yüzümü kara çıkardı-lar ve ilk kez yüzümün kara çıkmasına sevindim. Başta üye olmak istemeyen bile üye oluyor. Bu çok güzel bir duygu.

Sinter'in kazanması diğer yerlere de iyi bir ör-nek olacak. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Burası bir sanayi bölgesi ve bir sürü işyeri var. Biz mücadeleimizi başarıyla bitirirsek etrafımızda çalı-şan birçok işçiye de simge olacak, cesaretlendirecek. Buna inanıyorum ve biraz da onlar için buradayız.

19 Aralık Katliamını Unutmadık, Unutturmayacağız

19-22 Aralık 2000'de gerçekleştirilen cezaevi katliamının yıldönümünde protesto eylemleri yapıldı. Kapatılan Bayrampaşa Cezaevi önünde 19 Aralık'ta TAYAD'lı aileler ve İHD eylem yaptılar.

İlk eylemi İstanbul İHD Şubesi gerçekleştirdi. Katliamda ölen 12 devrimcinin fotoğrafının taşındığı ve "19 Aralık Katliamını Unutmadık Unutturmayacağız" pankartının açıldığı eylemde "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek" sloganı sıklıkla atıldı. Basın açıklamasında 122 kişinin yaşamını yitirdiği 19 Aralık sonrasında hala durumun değişmediğine vurgu yapıldı. Cezaevlerinde işkencelerin, ölümlerin sürdüğüne, hastaların tedavisinin yapılmadığına ve hak ihlallerinin arttığına değinildi.

TAYAD'lılar da eylemde "19-22 Aralık Katilleri Hala Cezalandırılmadı", "Diri Diri Yakanlar Açıklansın" taleplerini dillendirdiler. "Adalet İstiyoruz" ve "Devrim Şehitleri Ölümsüzdür" sloganları atıldı. Katliamı unutturmaya çalışan devletin aksine unutmayacakları ve hesap sormak için adalet arayışının devam edeceği belirtildi. Eyleme 200 kişi katıldı.

İzmir'de ÇHD'li avukatlar Kırıklar Cezaevi önüne karanfiller bıraktıktan sonra açıklama yaptılar. Açıklamada işkencelerin hala devam ettiğine vurgu yapıldı. Avukatlar daha sonra jandarma karakolunun önüne kadar yürüdüler. TAYAD'lılar da Buca Cezaevi önünde bir protesto eylemi gerçekleştirdi.

Ankara'da ise Sincan F Tipi önünde devrimci kurum ve partiler bir eylem gerçekleştirdiler. Eylemde sorumluların yargılanması istenirken, 19 Aralık'ın tutsakları teslim almak için yapıldığı ama tutsakların bu planları parçaladığı vurgulandı. İHD'nin aynı yerde yaptığı eylemde ise resim sergilendi.

Ayrıca Dersim ve Antakya'da da eylemler gerçekleştirildi.

21 Aralık'ta ise TUYAB Kadıköy'de 200 kişiyle bir eylem gerçekleştirildi. Eylemde "Yaşasın 19 Aralık Direnişimiz! Katliamı Unutmadık, Unutturmayacağız" yazılı pankart açılırken "Devrimci İrade Teslim Alınamaz", "Yaşasın 19 Aralık Direnişimiz", "Devrim Şehitleri Ölümsüzdür" sloganları atıldı.

21 Aralık günü Berlin Yüz Çiçek Açsın Kültür Merkezi'nde ADHF, AGİF, Bir Kar ve Proleter Devrimci Duruş ortak bir anma düzenledi. Yaklaşık 50 kişinin katıldığı anma saygı duruşu ve ortak metnin okunması ile başladı. Ardından şiir grubu Adnan Yücel'den Kutup Yıldızı ve Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya dek şiirleriyle birlikte Nazım Hikmet'ten şiirler okudu. Bir Kurşun da Benden şiiri büyük bir heyecanla dinlendi. Şiir grubunun ardından Çanakkale'de direnişi birlikte ören Devrimci Çizgi Savaşçıları'ndan bir arkadaş yaşanan katliam ve gösterilen direniş üzerine bir konuşma yaptı. Anma hep birlikte söylenen türkü ve marşlarla sona erdi.

OKSAM Çalışanları Çapa'da Direnişçi Öğrencilerin Yanındaydı

Çapa Tıp Fakültesi'nde Tıp Bilimi öğrencileri Sosyal Güvence Yasası'nın değişmesinin ardından işten çıkarıldılar. Yanısıra stajyer öğrencilerin maaşları da ödenmedi. Bu nedenle işten atılan ve hakları gasp edilen stajyer öğrenciler süresiz dönüşümlü açlık grevine başladılar.

"Doğalgaza, elektiriğe zam, harçlara, ev kiralalarına zam, bursumuz kesildi, bunun için açlık grevindeyiz" diyen öğrenciler, hastane doktorlarından destek göremediklerini, ilk gün 9 profesörden imza topladıklarını, ancak profesörlerin ziyaretlerine hiç gelmediklerini ve taşın altına elini kimsenin koymadığını dile getirdiler. Hastanede çalışan diğer persolenin ise gerekli desteği verdiklerini de sözlerine eklediler. 8 Ocak'ta Ankara'da Meclis'in önünde bir eylem gerçekleştirecek olan öğrenciler, bir tasarı da göndereceklerini söylediler.

Destek amaçlı olarak 6 Ocak'ta direnişi ziyaret eden OKSAM çalışanları ve P. Devrimci Duruş okurları direnişçilere bir müzik dinletisi sundular. Kızıl Karanfiller, Dersim Türküsü, Bir Adım Daha ve Biz Kazanacağız marşlarını coşkulu bir şekilde söylediler. Programın sonunda türküler söylendi, halaylar çekildi.

Biz OKSAM çalışanları ve P. Devrimci Duruş okurları olarak öğrencilerin bu kararlı direnişini destekliyoruz ve desteklemeye devam edeceğiz. Direne Direne Kazanacağız!

Birleşik mücadele zorunludur

Krizle birlikte işten atılmalara karşı son bir ay içerisinde üç işgal eyleminin yaşanması, sınıf mücadelesinin giderek sertleştiğini gösteriyor. Mücadele, hem daha militanlaşıyor, hem de yaygınlaşıyor.

Hareketli olan sadece işçiler değil. Zamlara karşı emekçi semtlerde yükselen eylemler, kamu emekçilerinin hak gasplarına karşı protestoları, yoksul köylülerin eylemli tepkileri vb. toplumun geniş bir kesimi hareketli. Fakat mücadele parçalı yürüyor. Bir merkezden yürümüyor.

Diğer taraftan sendikalar, meslek odaları ve kimi kurumlar tarafından krize karşı toplantılar yapılıyor, mücadele biçimleri tartışılıyor. Sendika konfederasyonlarının işgal ve direnişlerde ortaya koydukları tavır, krize karşı mücadelede de göstermelik pasif eylemler, altı örülmemiş mitinglerle kitlelerin tepkisini boşaltmanın ötesine geçmiyor. Türk-İş, krize karşı bir şey yapmadığı gibi, "krizden dolayı işten atmalara patron ve sendikacılar beraber karar versin" diyerek işbirlikçi tutumunu ortaya koyuyor. Buna karşın Türk-İş'e bağlı İstanbul Şubeler Platformu'nun tavrı ve ortaya koyduğu eylem takvimi anlamlıdır. Bu tutumun güçlendirilmesi gerekir. DİSK ve KESK de göstermelik eylemlerle süreci geçiştirme çabasıdadır. Hatta konfederasyon mer-

kezleri, öne çıkan birlik ve platformların önünü kesmeye, altını boşaltmaya çalışmaktadır.

Farklı farklı kanallardan akan mücadelenin etkisinin fazla olmayacağı açıktır. Kanalları birleştirip güçlendirmek gerekir. Bunu yapacak olan güç de devrimci örgütler ve devrimci-demokrat şube yöneticileridir. Birleşik mücadelenin merkezi HSGG Platformu olabilir. Bu Platformun, devrimci örgütlerin, işçi-memur sendikalarının, meslek odalarının içerisinde yer aldığı bileşenlerden oluşması, birleşik mücadelenin örülmesini kolaylaştıracaktır. GSS'ye karşı mücadeleyi birleştiren rolü üstlenmesi, uyarı grevleri, kitlesele eylemlere damgasını vurması, yerel platformlarla taban komitelerini kurması gibi deneyimlere sahip olması, krize karşı mücadelenin merkezileşmesinde hazır örgüt olarak görünmelidir. Sorun bunu etkin kılmaktır.

GSS sürecinde işlevli olan yerel platformlar, tekrar kurulup işlevlendirilmelidir. Bunlar, krize karşı mücadele komiteleri veya platformları olarak işçi havzalarında, bölgelerde, semtlerde çoğaltılmalıdır. Birbirine yakın bölgeler birleştirilmeli, bölgesel direniş odakları yaratılmalıdır. Çıkarılacak eylem takviminde nokta yerler belirlenip periyodik eylem biçimleriyle süreklilik kazandırılmalıdır.

"Krizin faturası burjuvaziye" şiarıyla yürütülecek mücadelede kapitalizm hedef tahtasına çakılmalı, sosyalizm vurgusu öne çıkarılmalıdır.

Asgari Ücret; Yine Sefalet!

Milyonlarca işçiyi ilgilendiren asgari ücret belirlendi. 16 yaşından büyükler için 1 Ocak 2009'dan itibaren brüt 666, net 527.13 TL; 16 yaşını doldurmamış işçiler için ise brüt 567, net 456.21 TL. Birinci 6 ay için yüzde 4.3 ikinci altı ay için 4.1 oranında zam yapıldığı açıklandı.

Oysa devletin resmi kurumu TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) bile asgari ücretin net 720 TL olmasını önermişti. Kaldı ki, TÜİK'in bu önerisi, gerçek yoksulluk sınırını göstermiyor. Türk-İş'in yaptığı araştırmalarda açlık sınırı bile bu rakamın çok üzerinde.

Asgari ücret belirleme komisyonu; Çalışma Bakanlığı, TİSK, Çalışma Bakanlığı bürokratları ile TÜİK, Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), Hazine müsteşarlığı temsilcileri ve işçi sendikaları temsilcilerinden oluşuyor. İşçi sendikalarından DİSK, önceki yıllardan beri katılmıyor. Türk-İş ise TÜİK'in belirlediği rakamın altında öneri gelirse, masadan çekileceğini açıklamıştı. Son toplantıda masadan çekildi.

Komisyon, patron sendikaları ve devlet kurumlarıyla burjuvazinin çıkarlarını korumak üzere oluşturulmuş. Buna işçi sendikalarının işbirlikçi tutumları da eklenince, asgari ücret her dönem böyle komik zamlarla sonuçlanıyor. Bu yılki asgari ücret belirlemede ise, sermaye kendisi çaldı kendisi oynadı.

Asgari ücret, asgari geçimlik demek. Bu asgari geçimlik de bir kişinin çalışarak ailesini geçindirmesini içeriyor. Buna kira, yakacak, sağlık, eğitim, sosyal aktiviteler de dahil. Şimdi belirlenen asgari ücret, bırakalım bir kişinin ailesini geçindirmesini, kendisini dahi geçindiremez. Emekçi semtlerinde iki odalı bir evin kirası 300 TL'den başlarken, temel tüketim maddelerine, elektriğe, suya, tüpe arka arkaya zamlar gelirken, belirlenen asgari ücret, sefalet demek.

Belirlenen asgari ücret sendikalı işyerlerindeki TİS süreçlerinde patronlar tarafından pazarlık kozu olarak öne sürülecektir. Sendikalı-sendikasız bütün işçileri ilgilendiren asgari ücrete işçiler duyarsız kalmamalı, bunu en büyük sözleşme olarak görmelidirler. Asgari ücretin vergiden muaf tutulması ve insanca yaşanabilecek bir düzeye çıkarılması için mücadele yükseltilmelidir.

HSGG Platformundan krize karşı eylemler

Herkese Sağlık Güvenli Gelecek Platformu, DİSK, KESK ve Türk-İş'in çağrısıyla birçok ilde meşaleli yürüyüşler düzenlendi. 27 Aralık'ta 17.30'da Taksim Tramvay durağında toplanan bin 500 kişilik kitle yürüyüşe geçti. Meşalelerle ve önde "Krizin Faturasını Sermaye Ödesin! İşten Atmalar Yasaklıdır!" pankartıyla yürüyen kitlenin önü polis barikatıyla kesildi. "Faşizme Karşı Omuz Omuz", "İşçilere Değil, IMF'ye Barikat" sloganlarını atan kitle-

nin kararlılığı karşısında polis yarım saat sonra barikatı kaldırmak zorunda kaldı. Sloganlarını haykıran işçiler ve emekçiler, Galatasaray'a kadar yürüdü. Burada eylemi örgütleyenler adına konuşmayı KESK Genel Başkanı Sami Evren okudu. Sami Evren konuşmasında, krizin faturasının işçilere ve emekçilere kesilmek istemesine sessiz kalmayacaklarını ve alanlarda olacaklarını belirtti. Eylemde ayrıca İsrail'in Filistin halkına karşı başlattığı ve 300'den fazla Filistinli'nin öldüğü saldırı da kınanırken, "Filistin Halkı Yalnız Değildir" sloganı da atıldı.

Eş zamanlı olarak Ankara, İzmir, Adana başta olmak üzere 11 ilde daha meşaleli yürüyüşler düzenlenirken, Mersin'deki eyleme polis saldırdı. Eylemde 7 kişi gözaltına alındı, 4 kişi de yaralandı.

28 Aralık'ta sendikalar ve demokratik kitle örgütlerinin oluşturduğu Zeytinburunu Demokrasi Platformu da bir eylem düzenledi. "Zamlara, İşten Atmalara, İşyeri Kapatmalara, IMF'ye Dur" pankartını açan 200 kişi caddeyi trafiğe kapatarak Adliye'nin önüne kadar yürüdü. "Krizin Faturasını Patronlar Ödesin", "Parasız Eğitim Parasız Sağlık", "Filistin Halkı Yalnız Değildir" sloganlarının atıldığı eylem yapılan basın açıklamasıyla bitirildi.

7 Ocak'ta Herkese Sağlık Güvenli Gelecek Platformu bileşenleri, Türk-İş Şubeler Platformu, DİSK ve KESK krize karşı Taksim'de bir eylem düzenledi. Saat 12'de Tünel'de toplanarak kortejler oluşturan işçiler ve emekçiler, İsrail'in sürdürdüğü katliamı da protesto ettiler. "Krizin Faturası Burjuvaziye", "Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz" sloganları gür bir şekilde atılırken, İsrail'in Filistin'den çekilmesi istendi. "Katil İsrail Filistin'den Defol", "Filistin'de Düşene Dövüşene Bin Selam" sloganları da atıldı. Eyleme Proleter Devrimci Duruş okurları da "Kahrolsun Emperyalizm-Siyonizm! Filistin'e Özgürlük" pankartıyla katılırken, krize karşı talepleri içeren dövizler de taşındılar. Eyleme PDD'nin yanı sıra Halk Cephesi, Ezilenlerin Sosyalist Platformu, Halk Kültür Merkezleri, Emekçi Hareket Partisi, BDSP, Kaldıraç pankart ve flamlarıyla katıldı.

Taksim tramvay durağına doğru yürüyen kitleye çevredeki insanlar da alkış ve ıslıklarla destek verdi. Fransız konsolosluğunun önünde kurulan polis barikatı, eylemcilerin kararlı tutumu sayesinde kaldırıldı. Tramvay durağında yapılan basın açıklamasında krizin faturasını yaratanların ödemesi, işten atmalara ve zamlara son verilmesi, İsrail'in saldırılarına derhal son vermesi istendi. Diğer taraftan Türk-İş'e bağlı Tes-İş kortejinde Türk bayraklarının ve şoven sloganların çokluğu, rahatsız edici bir unsurdu. Eyleme yaklaşık 1000 kişi katıldı.

Krize karşı BİRLEŞİK MÜCADELE!

Biz ürettik, burjuvazi kazandı. Bizim işgücümüzü sömürerek, büyük servetler elde etti. Bir avuç zengin lüks içinde yaşarken, tüm dünyada yoksulluk ve açlık arttı. Şimdi kriz kapıya dayanınca, krizin faturasını da bizlere ödetmek istiyorlar. Karları özelleştirenler, zararını kamulaştırıyor. Biz de var gücümüzle haykırıyoruz: KRİZİN FATURASINI ÖDEMEYECEĞİZ!

Krize karşı çıkartılan özel sayı, emekçi semtlerinde yaygın bir biçimde dağıtıldı.

BİR YANDA SERVET, DİĞER YANDA SEFALET BİRİKİYOR Türkiye'de, en büyük beş tekelin, sadece 2007 yılında elde ettikleri karlar ile, işçilerin 4 yıl boyunca maaşları ödenebiliyor. Yani burjuvazinin yıllar boyunca işçilerden elde ettiği karın küçücük bir parçasıyla, yüzbinlerce işçinin geçimi sağlanabiliyor. Fakat burjuvazi, doymak bilmez kar hırsıyla saldırısını arttırıyor.

Doğalgaza, elektrığe, suya, temel gıda maddelerine zamlar üstüste yağıyor. Bazı ürünlerdeki zamlar yüzde 100'e yaklaştı. Buna karşın işçilere, memurlara sıfır zam dayatılıyor. Zaten kısıtlı olan bütçesini daha da sıkması söyleniyor, "tasarruf" yöntemleri sıralanıyor. Krizin sorumlusu olan burjuvazi ise, lüks yaşamına devam ediyor.

İŞÇİLER BİRLİK, HALKLAR KARDEŞ OLMALI! İşçi ve emekçiler, esnek çalışma, ücretsiz izinler, ikramiyelerin gaspedilmesi ile karşı karşıya. Fabrikanın kapatılması tehdidi altında en ağır koşullarda çalışmaya zorlanıyor. Burjuvazi, işçilerin maaşlarından kesilerek biriktirilen işsizlik fonuna ve kıdem tazminatına da göz dikmiş. Ekonominin "bahar" dönemlerinde elde ettiği karlar yetmiyor, kriz dönemlerinde, işçinin cebindeki son kuruşa da el koymak istiyor.

Ve bu gerçeklerin görülmesini önlemek için, şoven saldırganlığı yükselterek, Kürt ve Türk emekçilerini birbirine düşmanlaştırmaya çalışıyor. Her kriz ve savaş döneminde olduğu gibi, ezilen halkı hedefe çakarak, kitlelerin dikkatini sorunlardan uzaklaştırıyor.

Bütün bu ağır koşullara karşı çıkanların önüne ise, artan faşist baskılar ve devlet terörü çıkartılıyor. Son aylarda polis, pervasızca ve artan biçimde, sokaklarda insanları öldürüyor, kurşunluyor, yaralıyor. İşkencede, cezaevlerinde ölümler artıyor. İlkokul çocuklarına hapis cezaları veriliyor, aileler tehdit ediliyor.

YA BARBARLIK İÇİNDE YOK OLUŞ, YA SOSYALİZM! Burjuvazi "hepimiz aynı gemideyiz" diyor. Ama gemi batarken onlar filikalara biniyor, bizi ise ölüme terk ediyorlar. Bu durumda bize tek seçenek kalıyor: Sokaklara dökülmek, krizin faturasını, onu yaratan burjuvaziye ödetmek! Çünkü kriz, burjuvazinin azami kar hırsının kaçınılmaz sonucudur. Bu nedenle, faturasını da onlar ödemelidir.

İşçi ve emekçilerin gerçek refahını sağlayan, yaşam koşullarını sürekli iyileştiren, üretenlerin yönettiği, kimsenin işgücünün sömürülmediği, bir avuç ayrıcalıklı zenginin olmadığı, bu nedenle de krizlerin yaşanmadığı tek toplumsal sistem, sosyalizmdir. Krizsiz, sömürsüz, savaşırsız bir dünya, sosyalizm ve sınıfsız toplumla gelecektir.

Kapitalizmin insanlık dışı sömürü ve soygun düzenine karşı, sosyalizmin bayrağını yükseltelim! Krizin faturasını burjuvaziye ödetmek için birleşelim, örgütlenelim, savaşalım! İşgallerle, boykotlarla, sokak gösterileri ve grevlerle direnişimizi büyütelim!

SOKAĞA, EYLEME, GENEL GREVE!

Ardından **televizyon işgalleri** başladı. En son Başbakan Karamanlis'in konuşması televizyondan yayınlandığı sırada bir grup nazikçe gelip pankartı açtı. **"Seyretme, sen de sokağa çık, eyleme katıl"** yazan pankart, 20 saniye gösterimde kaldı. Ancak bu 20 saniyelik görüntüyü tüm dünya izledi.

Burjuva medya, Yunanistan'daki eylemleri kısa haber olarak verdi, bazı günlerde hiç yayınlamadı. Bu koşullarda internet, eylemciler için önemli bir kaynak oldu. İnternet üzerinden eylem fotoları tüm dünyaya yayılmaya devam etti. Eylemciler kendi ağlarını kurdular. Tek eksiklik, basın açıklaması ve eylemlerin tercümesiydi. İngilizce yayınlar daha fazla olmakla birlikte, içten bilgi yine de geç ulaştı.

Öğrencilerin Nazım Hikmet'in sözleriyle başlayan bildirileri, Türkiye'de en fazla dikkat çeken oldu. Nazım'ın *"sen yanmasan / ben yanmasan / biz yanmasak / nasıl çıkar karanlıklar aydınlığa"* dizeleri, Yunan gençlerinin kaleminden *"sen yakmazsan / ben yakmazsam / biz yakmazsak..."* şekline bürünmüştü ve eylemlerin içeriğiyle daha uyumlu hale getirilmişti.

Onbinler her yerde

Eylemlere onbinler katıldı. Sendikaların veya öğrenci birliklerinin merkezi yaptığı eylemlere katılım, ilk günlerde özellikle Atina'da 10-15 bin civarında iken, üçüncü hafta 5-6 bine düştü. Diğer taraftan işgaller ve işgal edilen yerlerde toplantılar ağırlık kazandı.

Aslında eyleme katılanların net sayısını vermek zor. Çünkü bir yanda Atina'da 15 bin kişi merkezi eylemdeyken, başka bir semte yüzlerce kişi karakol basıyor veya bir meydanda bildiri dağıtıp, Noel bayramı etkinliklerinde, pazarlarda konuşmalar yapıyordu. Keza o güne dek hiç eylem yapılmayan illerde bile eylem ateşi yandı, en küçük ada dahi eylemsiz kalmadı. Bundan dolayı biz de 'onbinler' rakamını seçtik.

Merkezi eylem genel bir alandı, ancak asıl eylemler semtlerde, üniversite çevrelerinde vb. geçti. Atina'da kendi semtinde şu veya bu şekilde karakola ya da bankaya saldırmayan yoktu. Yine "50 kişi şu liseden, 100 kişi şu semtten eylemde" diye birçok haber geliyordu. Üniversitelerde de durum farklı değildi. Merkezi eylem dışında her üniversite, kendi eylemi doğrultusunda sokağa taşdı. Parlamentoda sandalyesi olan ve eylemlere sıcak bakmayan sol partiler ve gücünü sokağa akıtmayan sendikalar, eylemlerin daha geniş kitleleri kapsamasını engellemeye çalıştılarsa da, eylemler onları çok aştı. **Örgütlü kesimlerin dışında geniş bir kitle eylemlere katıldı. Özellikle gençliğin katılımı çok yüksekti. Birçok yerde kendiliğinden eylemler gerçekleşti.**

Eylem çeşitliliği ve zenginliği de ayrıca incelenmeye değer. Aralık ayının son haftasında, bir tiyatroya gösteri sırasında giren bir grup genç sahneye çıktı ve oyuncularından biri, getirdikleri bildiriye okumaya başladı. İşin içinde gençler olunca, yaratıcılık ve espri de artıyor. Bildiri, *"şimdi telefonlarınızı kapattınız, o zaman kafanızı daha iyi çalıştıracaksınız"* diye başlıyordu. **Metrolarda yapılan bedava ulaşım, oturma eylemleri, hedef belirleyip vurup kaçma eylemleri, Noel bayramı için kurulan her pazarı, eylem yerine çevirme, molotoftan boya torbalarına, portakaldan taş; bir dizi eylem biçimi ve aracı yaratıldı, kullanıldı...** Bunun dışında henüz bizlere ulaşmamış daha birçok çeşidin bulunduğu kesin.

Eylemin ana bileşenleri

Muhafazakar gazete Katimari'nin yaptığı bir ankette, Yunan halkının yüzde 70'e varan bir kesiminin haftalardır süren eylemlerin sadece bir gencin öldürülmesinden kaynaklı olmadığını, bunun bir **"sosyal ayaklanma"** olduğunu düşündüğünü açıkladı. Bu anlamda **Yunanistan'daki eylemler, sadece öğrenci ey-**

lemleri olarak adlandırılmaz. Talepler yönüyle, tepkileri dile getirme yönüyle, toplumdaki hoşnutsuzluk yönüyle bu böyle. Semtlerde yapılan ortak eylemler, toplu yapılan mitingler bunu gösteriyor. Ancak yine de Yunanistan'da yönü belirleyen, geniş gençlik kesimi oldu. Bunların çoğunluğu da orta kesim diye adlandırılan küçük burjuva kökenli öğrencilerdi.

Eylemin bel kemiğini, lise ve üniversite öğrencilerinin yanında göçmen gençler oluşturdu. İşçiler, hem işgallerde, hem genel grevde, hem de semtlerde faal olsa da, Yunanistan genelinde, eylem potansiyellerinin altına kaldılar. Basın yayım sendikası, öğretmenler sendikası vb. gibi bazı sendikalar, eyleme katılsa da, geniş işçi kesiminin katıldığı büyük eylemler, her alanda genel grev veya fabrika işgalleri yaşanmadı. Yapılan eylemlerin içinde yer aldılar, ancak işyerlerinde etkili eylemler yapmadılar/yaptıramadılar. Sendikalarına bu yönde karar aldıramadılar. GSEE işgali önemli bir nokta oluşturdu, ancak şimdilik genişleyemedi.

İşçi ve emekçilerin büyük sempatisini arkasına aldı öğrenciler. Yaşlılar, bu eylemlerde onları korumaya, polislin gözaltına alma girişimlerini boşa çıkarmaya çalıştılar. Eylemcilerin taleplerini haklı bulduklarını, öğrencilerin kendi taleplerini de dile getirdiklerini ifade ettiler, semtlerde genel toplantılara katıldılar. Ancak okul ve semt işgallerini, hatta fabrika işgallerini karşılaştırdığımızda, önemli sorunlar da olduğu görülüyor.

Bunda önemli bir ayak sendikalar, diğeri ise, toplam oyların yaklaşık yüzde 15'ine sahip KKE adlı Komünist Parti ve değişik sol gruplardan oluşan SYN partisi. Özellikle KKE, 13 Aralık'ta yaptığı basın açıklaması ile büyük tepki topladı. Açıklamada şöyle diyordu: *"Devlet baskısı ve yüzleri maskeli kişiler aynı yerde duruyorlar; birbirleriyle bağlantılılar, birbirlerini karşılıklı destekliyorlar ve hedefleri emekçileri ve öğrencileri teröriste etmek. Molotof kokteylleri atan ve maske takanların yağma yapması emrini gizli servis ve dış güçler veriyor. Bunların, kitlesele öfkesini sokağa taşıyan öğrenciler ve emekçi halkla bir ilgisi yok."*

Yunan solu içinde en geniş kitleye sahip olan KKE, 4 bin 5 yüz basan günlük gazetesi, radyosu, televizyonu ve ülke çapındaki örgütlülüğü ile önemli bir gücü elinde tutuyor. Üniversitelerde de KKE ve diğer gruplar arasında önemli sorunlar yaşandı. Militan eylemlerde sivil polisler de maske takıp eylemci gibi hareket ederek, küçük dükkan ve mağazalara saldırıyı yönlendirmişti geçmişte. Ancak polis, her yerde bu tür yöntemleri kullanıyor. Bu bilindiği halde, tüm eylemcileri zan altında bırakmak, kime hizmet eder?

Avrupa'daki yasal komünist partilerin, militan eylemlere yaklaşımı benzer özellikler taşıyor. Almanya'da da MLPD, Yunanistan'dakine benzer eylemleri, aynı sözlerle eleştiriyor. Kendilerine "komünist" diyen, ancak gerçekte düzenin sınırları içinde hareket eden bu reformist partiler, ne yazık ki, bilinçsiz kitlelerin gözünde isimleri gibi "komünist" sanılıyorlar. Diğer devrimci gruplardan daha geniş olanaklara ve örgütlülüğe sahip oldukları için de daha fazla biliniyorlar. Ve bu kesimler tarafından "komünistler", "tutucu" olarak görülüyor. Militan olanlar ise, anarşistler veya otonomcular sanılıyor. Halbuki Yunanistan'da, aynı Türkiye'deki gibi onlarca komünist parti ve örgüt var. Ve bu örgütlerin çok büyük bir kısmı, eylemlerin içinde yer aldılar. Birçoğu gençlik örgütlenmesine sahip, eylemlerde önemli bir rol de üstlendiler.

Eylemin talepleri

Eylemin talepleri, başından beri çok çeşitli ve zengindi. Ancak öne çıkan ve herkesin üzerinde birleştiği nokta; **hükümeti devirmek ve yeni seçimler oldu.** Reformist partiler dışındakiler, gelecek hükümetin

de bundan iyi olmayacağını, ancak eylemin başarısı açısından hükümeti devirmenin önemli olduğunu düşünüyorlar.

Yaygın olarak dile getirilen diğer bir talep; **polislin silahsızlandırılması ve semtleri terk etmesi.** Özelleştirmeye hayır, asgari ücretin iki katına çıkarılması, emeklilikle ilgili düzenlemelerin yapılması, devletin demokratikleştirilmesi, göçmenlere ayrımcı ve ırkçı uygulamalardan vazgeçilmesi vb. talepler de öne çıkan talepler oldu.

Bu somut talepler dışında, anarşist ve otonomcularla farklılıklar içerse de öz yönetim çağırıları da vardı. Komünist ve devrimci örgütler tarafından, anti-kapitalist ve anti-emperyalist sloganlara ve taleplere ağırlık verildi.

Polis geri çekildi

Polis, ilk eylem gecesinden sonra geri çekildi. Kullandığı en önemli silah, asıl olarak göz yaşartıcı bombalar oldu. Onlardan da o kadar çok kullandı ki, Almanya ve İsrail'e yeni siparişler vermek zorunda kaldı.

Göz yaşartıcı gaz, önemli bir sorun ve buna karşı eylemleri yaygınlaştırmakta yarar var. Zaten eylemciler de yılların tecrübesi ile seyyar müdahale ekiplerini kurmaya başladılar. Kullanılan bir tozla, gazın etkisi en aza indirilmeye çalışılıyor. Bu eylemlerde seyyar ekiplerin sayısı yetersiz kaldı. Yine gazdan etkilenen bir grup üniversite hastanesinin yolunu tuttu. Bir hastanenin önünden geçen eylemciler, hastanenin avlusunda özelleştirmeye karşı eylem yapan sağlık çalışanları ile karşılaştılar. Yaralıları sağlık çalışanlarının eylemine destek verirken, doktorlar yaralıları destek verdi.

Polis, çoğu AB devleti tarafından olaylara hakim olmamak ve eylemlere yumuşak davranarak devleti zayıf düşürmekle suçlandı. Bunun karşısında hem Başbakan Karamanlis, hem de polis şefi, *"insan hayatı değerli, cana gelecek zarar mala gelsin"* diye açıklama yaptı. Gerçek başkaydı tabi. O kadar çok eylem vardı ki bunlara yetişmeleri mümkün değildi. Daha da önemlisi halkın tepkisinden ödleri kopuyordu. Kitleler, polislin eylemler sırasındaki müdahalesinde bile gençlerle polis arasına girip, polise tepki gösteriyordu. Dolayısıyla asıl dertleri, eylemlerin büyümesini, daha geniş kesimlere yayılmasını önlemektir.

Buna rağmen yaklaşık 300 kişi gözaltına alındı, bunun en az üçte biri göçmen gençlerdi. Sınır dışı ile karşı karşıya olan göçmen gençler ve tutuklanan diğer eylemciler için, mahkeme önlerinde çok sayıda eylem yapıldı. Buradaki eylemlerde ve açıklamalarda, göçmen gençlere sahip çıkma çağrısı yineleni. Eyleme katılan göçmen gençler, ağırlıklı olarak Arnavut, Afgan ve Afrika kökenli.

Devlet, halkın eylemcilere tepki duyduğu yalanını yaymak için, faşist ve polislerin birlikte kurduğu senaryoyu devreye soktu. Sahil şehri Patras'ın şimdiye kadar gördüğü en büyük eylem sonrası, basında "esnaf" olarak gösterilen bir grup, satır, bıçak ve demir çubuklarla eylemcilere saldırdı ve faşistlerin sloganlarını attı. Kısa süre içinde bu grubun esnaf olmadığı, faşistler ve polisten oluştuğu ortaya çıktı. Ancak burjuva medya, bunları esnaf tepkisi olarak göstermeye devam etti.

22, 23 Aralık'ta polis sürekli üniversitelere girmenin yolunu aradı. Özellikle sendika ve semt işgalleri, sona erdikten sonra. Ancak öğrenciler barikatlarla direndi, rektör polise izin vermedi. 24'ünde yapılan bir toplantı ile öğrenciler, işgali bitirdiklerini ancak eylemlerinin devam edeceğini açıkladılar. **Ve 9 Ocak'taki büyük eyleme davet ettiler.**

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tarihsel Gelişimi VII

Ekim Devrimi'nden günümüze işçi sağlığı alanında yaşanan gelişmeler

Bu bölümde Ekim Devrimi'nden bugüne yaklaşık yüz yıllık dönemi işleyeceğiz. Bu dönem, ekonomik, siyasi, sosyal ve bilimsel anlamda devasa gelişmelere sahne olmuş bir dönemdir. Bu yüzden de bütün dönem boyunca işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında yaşanan bütün gelişmeleri burada sıralamanın olanağı yoktur. Burada, konumuz açısından dönemin genel özelliklerini koymakla yetineceğiz.

Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan hemen sonra "Cemiyet-i Akvam" (Milletler Cemiyeti) kurularak uluslararası barışın adımlarının atıldığı söylenece de, savaşın bitiminden itibaren yeni bir emperyalist savaşın temelleri atılmaya başlamıştı. Çünkü emperyalistler arasında dünyanın paylaşılması yarım kalmıştı. Diğer taraftan da 1920'ler boyunca emperyalist ekonomi yeni bir krize doğru eviriliyordu. Ekim Devrimi'nin rüzgarı, kapitalist-emperyalist ülkelerde de etkisini artırıyordu. Devrimci hareket, İkinci Enternasyonal'in revizyonist önderlerinin ihanetiyle Almanya'da geçici bir yenilgi alsa da yükselişini sürdürüyordu.

1920'ler boyunca farklı cephelerde yaşanan bu gelişmelerde "1929 Bunalımı" ile sığrama yaşandı. Emperyalistler arasındaki çelişkiler hızla keskinleşirken, yeni bir emperyalist savaşın ayak sesleri duyuldu.

1930'lu yıllarda, ekonomik krizin faturasını işçi ve emekçilerin üzerine yıkmak ve savaşta cephe gerisini sağlamak almak isteyen emperyalistler, hakları budamaya ve baskıları artırmaya başladılar. Böylece **faşizm, tarih sahnesine çıktı**. İtalya, Almanya ve İspanya'da faşist diktatörlükler kurulurken, Fransa'da işçi ve emekçi hareketinin yüksekliği faşizmi engelledi, fakat faşizmin koltuk değneği reformizm devreye sokuldu, "Halk Cephesi" hükümeti eliyle burjuvazinin istekleri yaşama geçirildi.

1939 yılında İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı patladı. **1945 yılında, savaştan faşizmin yenilgisiyle sosyalizmin zaferiyle çıkıldı**. Emperyalist kampın başına geçen Amerika'nın öncülüğünde, bir taraftan Dünya Bankası ve IMF gibi emperyalist ekonomik örgütler kurulurken diğer taraftan da NATO kurularak, sosyalist bloğun genişlemesine karşı önlem alınmaya çalışıldı.

Faşizmi yenilgiye uğratan sosyalist blok ise hızla genişliyordu. **Savaştan sonra dünyanın üçte biri sosyalist bloğa dahil oldu**. Üstelik de bu gelişme sürüyordu. Şimdilik emperyalist kampta kalan ülkelerde de ulusal kurtuluş ve devrimci mücadele dalgası yükselmeye devam ediyordu.

"Keynesyen Politikalar" değil, işçi sınıfının mücadele kazanımları

Emperyalist ülkelerde komünist partiler savaştan güçlenerek çıkmış, devrim hareketi yükselişini sürdürüyordu. Örneğin Fransa'da, komünist parti, iktidarı ele geçirebilecek derecede güçlenmişti. Amerika'da bile komünist parti güçlenmişti. Amerika'nın yeni bir atom bombası tehdidinde karşı, bütün dünya emekçileri ve halkları, barış kampanyalarıyla ayakta idi. Sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde de ulusal kurtuluş hareketleri ve işçi hareketi güçlenerek artıyordu.

Emperyalistler, bu gelişmeler karşısında, bir taraftan komünistlere karşı süreli avı başlatırken, diğer taraftan kitleler üzerindeki baskıları artırmaya çalışıyordu. Bunlarla sonuç alamayınca alternatif çözümler aramaya başladılar. Sömürge ülkelerin bağımsızlığını kabul ederek sosyalist bloğa katılmalarını önlemeye çalış-

ırken, işçi ve emekçilerin taleplerini de yerine getirmek zorunda kaldılar.

Emperyalistler, işçi ve emekçilerin yönlerini sosyalizmden kapitalist sisteme çevirmek için, sağlık, sosyal güvenlik, işsizlik sigortası, sosyal yardımlar, örgütlenme ve daha bir çok demokratik hakkı peş peşe kabul etmek zorunda kaldı. Bu haklar, anayasal ve yasal güvencelere kavuşturularak kurumsallaştırıldı. Bununla da yetinilmeyip uluslararası düzeyde hukuksal düzenlemeler yapıldı. Birleşmiş Milletler (BM) kuruldu. İLO(Uluslararası Çalışma Örgütü), Birleşmiş Milletler'in çalışma alanıyla ilgili uzmanlık kolu haline getirildi. Dünya Sağlık Örgütü(DSÖ) kuruldu. BM çatısı altında "Kalkınma Programları" oluşturuldu. "İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi" yayınlandı.

Ancak, yükselen hareketin içeriği, tek tek taleplerin yerine getirilmesini çoktan aşmıştı. Bütün dünyada esen sosyalizm rüzgarının etkisiyle, yükselen devrimci dalga yönü sosyalizme dönüktü. Böyle bir ortamda emperyalistler, işçi sınıfını kapitalist sisteme entegre etmek için ideolojik söylemlere ihtiyaç duyuyordu. Aslında Keynes, görüşlerini "1929 Bunalımı"nın hemen arkasından gündeme getirmişti. Ancak, o dönemde fazlaca ilgi görmemişti. Ama **sosyalizme doğru evrilen devrimci dalga önünü kesmek için, Keynes'in düşünceleri, emperyalistler için tam bir can kurtaran simidi işlevi gördü**. Keynes, sosyalizme geçilmeden, kapitalizm içinde de sosyalizmin yaşanabileceğini savunuyordu. Emperyalist ideologlar, bütün güçleriyle bu ideolojik çarpıtmayı işçi sınıfı içinde yaymaya çalıştılar. **Sosyalizm yerine "sosyal devlet" "refah devleti", "üçüncü yol" "orta yol" vb. adlarla adlandırılan emperyalist ideolojik saldırılar devreye sokuldu**. Hızla revizyonistleşen Avrupa ve Amerika komünist partileri ve sosyal demokrat partilerin de katkısıyla bu politika başarılı oldu. Devrimci dalga önü belli bir süreliğine kesildi.

İşçi sınıfının enternasyonal dayanışma ve mücadeleyle elde ettiği o muazzam kazanımlar bu gün bile sanki emperyalistlerin bahsettiği "sosyal devlet" politikasının ürünüymüş gibi gösterilmeye çalışılmaktadır. Ancak tarih, işçi sınıfının bu kazanımları tırnaklarıyla söke söke kazandığının tanığıdır.

İşçi sağlığı-iş güvenliği alanında gelişmeler

İkinci Emperyalist Savaşın bitimini takip eden yıllarda, Filadelfia Bildirgesi, İLO, DSÖ, BM ve BM Kalkınma Programları ile çalışma koşulları ve işçi sağlığı, sosyal güvenlik ve sağlık, halk sağlığı vb. birçok konuda uluslararası standartlar ve güvenceler getirildi.

Ekim Devrimi öncesinde emperyalist kapitalist ülkelerde işçi sağlığı hizmetinin sosyal güvenlik sistemiyle birleştirilmeye başlandığını ve sosyal güvenlik alanında da ilk adımların atılmaya başlandığını bir önceki bölümde ortaya koymuştuk. Ekim Devrimi'nden İkinci Emperyalist Savaş'ın sonuna kadar işçi sağlığı ve sosyal güvenlik alanında sosyalizmde büyük gelişmeler yaşanmıştı. İkinci Emperyalist Savaş sonrası esen sosyalizm rüzgarı karşısında emperyalist ülkeler, sosyalizmde bu alanda yaşanan gelişmeleri incelemek ve benzer hakları tanımak zorunda kaldılar. İngiliz parlamentosunda milletvekili olan W.Beveridge, yeni sosyal güvenlik sistemi oluşturulması üzerine hazırladığı raporunu, sosyalizmdeki sistemi inceleyerek oluşturmuştur. İngiltere'de kurulan yeni sosyal güvenlik siste-

mi bu rapora göre oluşturulmuştur. Almanya'da 1800'lü yılların sonunda başlatılan sosyal güvenlik sisteminin kuruluşu en son haline yine 1945 yılından sonra kavuşturulmuştur.

Özel olarak işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında da geniş bir yasal mevzuat oluşturuldu. Bu mevzuat, bütün ülkelere yayılmaya başladı. İşyeri hekimliği, iş hemşireliği, iş güvenliği mühendisliği, iş psikolojisi, iş sosyolojisi, iş hijyenisti, iş müfettişi gibi meslek grupları oluşturuldu ve bu meslek gruplarının eğitimi için okullar açıldı.

Üniversitelerde işçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin anabilim dalı ve bilim dalı düzeyinde bölümler açıldı. Yoğun bilimsel araştırmalar yapıldı. Günümüzde de bu araştırmalar yoğunlaşarak sürüyor. İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanında yönetim sistemleri oluşturuluyor.

İşçi sağlığı alanında gerek uluslararası gerekse ulusal düzeyde hukuksal düzenlemeler yapılırken başka alanlarda da gelişmeler yaşanıyor. Bir taraftan, işçi sayısında kitlesel artış ve fabrika ölçeklerinin büyümesi süreci hız kazanırken, diğer taraftan kimya, otomotiv, metal, inşaat, nükleer sektör gibi işçi sağlığına son derece zararlı sektör ve üretim süreçleri devreye sokulmaya başlanıyordu.

Bununla beraber, kimya, biyoloji, tıp, halk sağlığı, fizik, ergonomi gibi alanlardaki gelişmeler, işçi sağlığına zararlı maddelerin daha yakından tanınmasını, önceden tespitini, bu zararlı maddelerin insan sağlığına etkilerinin ve derecesinin ölçülebilmesini, zararı önleyecek yöntemlerin bulunmasını ve tedavilerini olanaklı kılıyordu.

Bu gün bilimsel gelişmeler öyle bir düzeye ulaşmıştır ki, **neredeyse sıfır iş kazası ve sıfır meslek hastalığı ile çalışmak mümkün hale gelmiştir**. Ancak emperyalist-kapitalistlerin kar hırsı nedeniyle hala onbinlerce işçi iş kazalarından ölüyor ve meslek hastalığına yakalanıyor.

1980'lerden günümüze hak gaspları sürüyor

1960'lı yıllarda yarı-sömürge ülkelerin ulusal bağımsızlık mücadelesi ve devrimci dalga yeniden güç kazandı. '68 Devrimci rüzgarı emperyalist ülkeleri de sardı. 1970'li yıllarda emperyalist kapitalist sistem yeni bir kriz sürecine girmesine rağmen, yükselen devrimci dalga nedeniyle işçi ve emekçilerin kazanımlarına saldırmaya cesaret edemedi. Ancak 1980'li yıllarda, "sosyalist blok" olarak bilinen revizyonist ülkelerin çöküşü, Latin Amerika Ortadoğu ve Asya ülkelerinde yükselen devrimci dalga, kanlı askeri faşist darbelerle yenilgiye uğratılmasıyla, işçi ve emekçilerin nice bedellerle kazandığı en temel haklarına karşı emperyalistler ve yerli işbirlikçileri büyük bir savaş açtı.

'80'li yıllardan günümüze kadar yarı-sömürge ülkelerden başlayan sağlık, eğitim, sosyal güvenlik gibi en temel haklarda budama saldırısı, 2000'li yıllarda emperyalist ülkelere kadar yayıldı.

Bütün bu saldırı süreçlerinden işçi sağlığı ve iş güvenliği alanındaki haklar da nasibini aldı. Saldırı ve hak gaspları hala sürmektedir.

Bu hak gasplarının sonucunu İLO'nun verdiği rakamlar gözler önüne seriyor: İLO tarafından yapılan tahminlere göre, dünyada her yıl, yaklaşık 250 milyon iş kazası yaşanıyor; 160 milyon işçi meslek hastalığına yakalanıyor; bir milyon 200 bin işçi de iş kazası ve meslek hastalığı nedeniyle ölüyor.

Ocak ayı içinde İMF heyeti yeniden Türkiye'ye gelecek ve bir anlaşma imzalanacak. Anlaşmanın ön görüşmeleri yapıldı ve çerçevesi oluşturuldu bile. Bu anlaşmaya göre, İMF'nin vereceği kredi karşılığında, işçi ve emekçiler yeni bir acı reçete ile karşılaşacak, yine bir acı ilaç içmeye zorlanacak. Çünkü anlaşmaya göre; temel gıda maddelerinin KDV'si yüzde 8'den yüzde 18'e çıkartılacak; 2009 bütçesinden 10 milyar TL'lik kısıntı yapılacaktır; Sağlık harcamalarında kesinti yapılacak ve yeşil kart uygulaması sınırlandırılacak; kamuda maaş artışına neden olacak personel reformunun uygulanması ertelenecek.

Burada iki önemli soru çıkıyor ortaya. Birincisi, daha kısa bir zaman öncesine kadar İMF'nin reçetelerinin aslında ekonomik krizlere çare olmadığı, tersine krizleri derinleştiren bir etki yarattığı konusunda neredeyse tüm dünya hemfikir olmuştu. Hatta İMF'nin kendisi bile yanlış reçeteler uyguladığını, ülkelerin krize girmesine neden olduğunu itiraf etmek zorunda kalmıştı. Öyleyse bugün İMF reçetesine (hem de eski reçetelerin kopyası halinde bir reçeteye) neden ihtiyaç duyuldu?

İkincisi, ABD başta olmak üzere emperyalist ülkelerde krize karşı reçete olarak 'sosyal' adı verilen birtakım paketler hazırlanır, özel sektörü kurtarmak amacıyla kamunun harcamaları artırılırken, neden Türkiye'de yeniden "kamu harcamalarını kıstak, vergileri artırmak" gibi, genel uygulamanın dışında bir reçete öneriliyor?

İki sorunun da basit ve tek bir yanıtı var: Emperyalist burjuvazi, krizin faturasını esas olarak Türkiye gibi yarı-sömürge ülke halklarına ödetmek istiyor.

İMF yıkım, yoksullaşma ve ABD'ye bağımlılık getirdi

İMF, II. Emperyalist savaş sonrasında, ABD'nin dünya üzerinde hegemonyasını oluşturma amacıyla kurulmuş uluslararası emperyalist kurumlardan birisidir. Bu nedenle de, varlık nedeni, krize giren ülkeleri kurtarmak, onların ekonomilerini güçlendirmek, büyümelerini sağlamak değil; bu ülkelerin ekonomik gücünü zayıflatmak, ülke varlıklarını ABD'nin dizginsiz sömürü ve yağmasına açık hale getirmektir. Bugüne kadar bir biçimde İMF reçetesine maruz kalan ülkelerin hepsinde yaşanan ortak sonuç budur.

İMF'nin reçeteleri her yerde aynı temel maddeleri taşır: "Kamu harcamaları kısılsın, işçi ve emekçilerden alınan vergiler artırılsın, asgari ücret düşürülsün, karlı bütün kamu şirketleri özelleştirilsin!" İMF, ekonomik krize giren ve bu nedenle kendisine başvuran her ülkeye, öncelikle "kamuda savurganlık yapıldığı" için fırça atıyor, sonra tek çözümün "kemmer sıkılamak" olduğunu söylüyor ve bu reçeteyi dayatıyordu. Tabi ki ülkeden ülkeye değişen bazı yan maddeler de vardı. Kredi isteyen ülkenin en önemli ekonomik kalemi, en önemli üretim alanı hangisi ise, o alandaki geliri emperyalist tekellere peşkeş çekecek ve üretimi gerçekleştiren kesimi yıkıma uğratacak ek maddeler de bulunuyordu.

Ve bu programları uygulayan, İMF reçetelerine

İMF neden döndü?

uyan ülkelerin hepsinde benzer ekonomik sorunlar ve krizler yaşandı. İMF programlarının bir parçası olarak gümrük duvarları kaldırıldı, emperyalist tekellerin ülkeye girişine sonsuz kolaylıklar sağlandı, yerli üretim yıkıma uğrattıldı, tekelleşme hızla artırıldı. İşçi ve emekçiler de İMF reçetelerinin en önemli unsuru oldular. Sendikal haklar geriletildi, ücretler donduruldu, sosyal güvenlik sistemleri zayıflatıldı, "esneklik" yaratma adına işten çıkarılma kolaylaştırıldı, işsizlik artırıldı. Kamu işletmelerinin özelleştirilmesi ya da kapatılması, kitlelerin ihtiyaç maddelerinin zamlanmasına ve kolay ulaşılabilir hale gelmesine neden oldu. Eğitime, sağlık hizmetlerine, sosyal güvenliğe ve altyapı inşasına ayrılan fonların kısılması, genel yoksullaşmanın artmasına neden oldu. Bunun sonucu olarak gelir dağılımındaki uçurum büyürken sefalet ve yoksulluk yaygınlaştı.

Dünya Bankası ise, ülkelerin doğal zenginliklerini yağmalamada önemli bir rol üstlendi. Banka kapitalist "kalkınma" adına, tekellerin karlı saymadıkları baraj, yol, maden işletmesi türünden yatırımlar gerçekleştirilmesi için proje bazında kredi açtı. Bu işletmeler, karlı hale geldiği andan itibaren tekellere satıldı. Ancak bu işletmeler, hem doğaya hem de kırsal nüfusa büyük bir yıkım getirdi. Kimi yerde bütün bir bölgedeki yerleşim birimlerinin ve verimli toprakların sular altında kalması, kimi yerde maden çıkarmak için ülkenin akciğeri niteliğindeki ormanların yok edilmesi ve her yerde, orada yaşayan köylülerin yıkıma uğratılması anlamına geldi. Köylülerin kimisi topraklarını kaybederek işsizler ordusuna katıldı, kimisi ise üretimi tümüyle emperyalist tekellerin ilaç, gübre ve tohumuna bağımlı hale getirildiği için büyük bir yoksullaşma yaşadı.

II. Emperyalist savaş sonrasında kurulan dünya ekonomik dengeleri ABD'nin hegemonyası üzerine oturmuştu. Bu nedenle Sovyetler Birliği'nin önderliğindeki sosyalist kampa ya da "Bağılantısızlar" adı verilen kampa dahil olmayan neredeyse bütün ülkeler, ABD'nin bu dizginsiz talanından nasibini aldı. 1990 sonrasında bunun dışında kalan ülkeler de kapılarını ABD'nin yağmacı talanına açtılar. Bu nedenle dünyanın her tarafından, Meksika'dan Gürcistan'a, Haiti'den Türkiye'ye, Romanya'dan Kamerun'a onlarca ülke, İMF'nin "yapısal uyum programları" ile karşı karşıya kaldılar.

Ancak bu dizginsiz talan, emperyalist tekellerin bu açgözlü yağma hırsı, İMF reçetelerinin yarattığı sonuçların da daha açık, daha yaygın ve daha çarpıcı bir biçimde ortaya dökülmesine neden oldu.

'95 Meksika Krizi ve arkasından '97 Asya krizi, İMF'nin konumunu tartışmaya açan ilk önemli dönemeç oldu. Her iki krizde de İMF reçetesini uygula-

yan ülkelerin doğru yolda olduğunu, ekonomilerinin güçlendiğini vb söylüyordu. Ancak İMF'nin en parlak tablolar çizdiği bir dönemde sözkonusu ülkeler bir anda yıkılıverdi.

İkinci önemli sorgulama ise, 2001 yılında Arjantin'den yükselen ayaklanma üzerine başladı. Arjantin, İMF reçetelerini en disiplinli biçimde uygulayan ülkelerden biriydi. Sonuç; müthiş bir yoksullaşma, ülke kaynaklarının ABD'li tekeller tarafından yağmalanması ve kitlelerin sokaklara dökülmesi oldu.

DB Başkan Yardımcısının itirafları

İMF'nin prestijine en büyük gediği açan olaylardan biri ise, Profesör Joseph Stiglitz'in Dünya Bankası Başkan Yardımcısı görevinden ayrıldıktan sonra İMF ve DB politikaları hakkında konuşmaya başlaması oldu. 2002 yılında Nobel ödülü alan Stiglitz, Mart 2002'de "Dünya Bankasının gizli belgeleri Arjantin'i bitiriyor" başlıklı bir yazı yazdı. Buna göre İMF yöneticileri, Arjantin'de ekonomi giderek kötüleşirken sürekli olarak "program başarıyla gidiyor, krizi atlatacaksınız", "özelleştirmeyi hızlandırın, sorunlar çözülecek" açıklamaları yaparken, halkın sokağa dökülmesi anında yurtdışına nasıl kaçacaklarına, el koydukları parayı nasıl kaçıracaklarına varıncaya kadar herşeyi ayrıntılarıyla planlamışlar.

Stiglitz'in açıkladığı belgeler, kredi kuruluşlarının yaptıkları gizli anlaşmalarda, ülkelerin stratejik varlıklarını satma sözü vermeden, ülke ekonomisini mahvedecek (ama kendi kişisel servetlerini artıracak) kararların altına imza atmadan kredi alamadıklarını gösteriyor.

Stiglitz'in "Küreselleşme: Büyük Hayal Kırıklığı" başlığını taşıyan kitabında ise, İMF'nin, kredi verdiği ülkelere adeta bir sömürge valisi gibi davrandığını, gittiği ülkenin ekonomisini ve çıkarlarını değil, sadece İMF'nin çıkarlarını düşündüğünü söylüyor.

Stiglitz, İMF ile kredi anlaşmalarının "beş yıldızlı otel odalarında ya da yalvaran maliye bakanlarının makamlarında" gerçekleştirildiğini söylüyor ve bütün ülkelere dört aşamalı bir maliye programının dayatıldığını anlatıyor.

Bu programın birinci basamağı özelleştirme. Muhalefetin susturulması karşılığında başta elektrik ve su şirketleri olmak üzere, devlete ait sanayi şirketleri büyük bir hızla özelleştirilmektedir. Şirketlerin satış değeri ne kadar düşük tutulursa tutulsun, hükümet yetkililerinin alacakları komisyonlar, her satışta tam bir gönüllülükle yapmalarını getirmektedir. İkinci adım, "sermaye piyasasının liberalizasyonu"dur. Kağıt üzerinde yabancı sermayenin yatırımlarını kolaylaştıran bir etkidir bu. Gerçekte ise sıcak paranın ülkeye giriş ve çıkışlarını kolaylaştırmaktan başka bir amacı yoktur. İMF, spekülâtörleri cezbetmek için ülkelerin faiz oranlarının yüzde 30, 50, 80'lere kadar çekilmesini ister. Emlak ve döviz spekülasyonu için ülkeye nakit paranın rahatça girmesini, en küçük bir sıkıntıda ise, ülke rezervlerini birkaç gün içinde eritecek biçimde geriye kaçmasını sağlar. Bu arada yüksek faiz ülkenin üretim kaynaklarını da kurutmuş olur. Arkasından üçüncü adım gelir. "Piyasaya dayalı fiyatlandırma" denilen bu adım, gıda, su ve petrol gibi yaşamsal önemdeki ürünlerin fiyatlarına zam yapmanın örtüsüdür. Eğer bu zamlar kitlelerde bir

isyana neden olursa, İMF ona da hazırlıklıdır. Devletlerin iflasına kadar uzanan bu sürecin sonunda kalan şirketleri ve varlıkları ucuza kapatan tekeller devreye girer. Dördüncü basamak "serbest ticaret"tir. Tabi ki bu DTÖ ve DB'nin koruması altındaki ülkeler ve tekeller için bir serbest ticaret. Bu tekellerin ülkeye girişinin önündeki son engeller de kaldırılır, kredi verilen ülkenin emperyalizme bağımlılığı koşulsuz ve sınırsız hale getirilir.

mazsanız mahvolursunuz, batarsınız" türü çığlıklara tamamen kulaklarını ve ülkenin kapılarını kapatmalarıydı. Kendi ülkelerinde İMF reçetelerinde söylenenlerin tam tersini yaptılar. İMF "kamu harcamalarını kısın" diyordu, onlar kamu harcamalarını artırdılar; İMF "özeleştirin" diyordu, onlar

devletleştirdiler; İMF "ekonomiyi yabancı sermaye girişine açın, gümrük duvarlarını indirin" diyordu, onlar tersine yerli ekonomiyi, üretimi güçlendirecek adımlar attılar. Ve iddia edilenin tersine, krizi hızlı bir biçimde geride bıraktılar. Bu durum, İMF reçetelerinin güvenilirliğini ve doğruluğunu sorgulatmaya başladı. Öyle ki, 2003 yılında İMF Başkanı Köhler, Malezya konusunda hata yaptıklarını itiraf etmek zorunda kaldı.

Malezya'da başlayan İMF karşıtı hareket, hızlı bir biçimde dünyanın başka bölgelerinde, özellikle de Güney Amerika ülkelerinde yankı bulmaya başladı. 2001 yılında krizden dolayı büyük bir halk ayaklanması yaşanan Arjantin, önce borçlarını ödeyemeyeceğini ilan etti. Sonrasında 2004 yılında İMF ile bir anlaşma yaptı. Arjantin'in borcunun hem ana-parası hem de faizi üzerinde büyük indirimler yapmak zorunda kaldı İMF. 2005 yılı sonunda ise hem Arjantin hem de Brezilya İMF'ye olan borçlarının tümünü ödediler ve hesaplarını kapattılar.

2006 yılında, İMF'nin en büyük borçlusu olarak Türkiye kalmıştı. Öyle ki, artık İMF'nin çalışanlarının maaşlarının Türkiye'nin yaptığı borç ödemelerinden karşılandığı söyleniyordu.

İMF'den kopuşta Çin etkisi

İMF'nin bu kadar "gözden düşmesinin", bu kadar çok eleştirilmesinin iki temel nedeni var. Birincisi, İMF reçetelerinin yarattığı etki, ülke ekonomisine vurduğu darbe ve kitleleri yoksullaştırıcı etkisi geniş kesimler tarafından çarpıcı bir biçimde, hem de doğrudan yaşanarak görüldü.

İkincisi ise, ABD'nin hegemonya aracı olarak kurulan İMF'nin, yine ABD'nin dünya üzerindeki hegemonyasını kaybetmeye başlamasıyla birlikte etkisini ve nüfuzunu da kaybetmeye başlamasıydı.

İMF'den kopan ülkelerin başarısının altında, "kendi" bağımsız ekonomilerini uygulamaları, "emperyalizme" kapılarını kapatmaları olduğu söyleniyordu. Oysa emperyalizm koşullarında, herhangi bir ülkenin "bağımsız" kalabilmesi, "kendi-bağımsız" politikalarını izleyebilmesi mümkün değildir. II. Emperyalist savaştan itibaren ABD hegemonyasını kabul etmek zorunda kalan ülkeler, ABD'nin İMF reçetelerine de, NATO operasyonlarına da, BM kararlarına da uymak zorunda kalıyorlardı. Ancak '90'lı yılların ikinci yarısından itibaren değişen dengeler, Çin'in yükselen bir emperyalist olarak ortaya çıkması, yarı sömürge-bağımlı ülkeler için yeni bir alternatif anlamına geliyordu. Çin güç ve etkisini artırdıkça, ABD'den koparak Çin'in hegemonya alanına giren ülkelerin sayısında artış yaşandı.

Çin emperyalizminin dünya dengelerindeki ağırlığı, her geçen gün biraz daha büyüyor, ABD'nin

"imparatorluk" tahtına oturmaya aday olduğu her geçen gün biraz daha açığa çıkıyor. Bu nedenle, ABD'den ve ABD'nin ekonomik, askeri, siyasi kurumlarından kopan, Çin'in hegemonyası ve ekonomik-askeri-siyasi politikalarının etkisi altına giren ülkeler, her geçen gün biraz daha artıyor. Bu nedenle İMF'nin son yıllarda sürekli gözden düşmesinde, ülkelerin İMF ile bağlarını koparmalarında en önemli etken, sözkonusu ülkelerin Çin ile kurdukları ilişkiler ve Çin'den aldıkları destektir.

Burjuvaziye kurtarmak için geliyor

Son ekonomik kriz, kimi ülkeler nezdinde İMF'nin elinde bulunan nakit parayı cazip hale getirdi. Macaristan, Ukrayna, Ermenistan, Pakistan, İzlanda, Letonya, Sırbistan, Şeyseller gibi bazı ülkeler İMF kapısına dayandılar. İMF'nin artık eskisi gibi "titiz" davranmaması, çok sert koşullar öne sürmemesi, isteyenle hemen anlaşma imzalamaya açık olması, bu ülkelerin işini kolaylaştırıyor.

Türkiye de İMF'nin kapısına dayanan ülkeler arasında yer alıyor. Ocak ayının ilk yarısında İMF heyeti Türkiye'ye gelecek ve anlaşmayı imzalayacaklar. Anlaşmanın koşulları son derece tanındık. İMF her zamanki, bugüne kadar kimsenin yarasına derman olmayan reçetesini sunmuş. Demek ki sorun krizin atlatılması değil. Demek ki, anlaşmadan asıl beklenti farklı.

İMF'nin gelmesinin iki nedeni var: Birincisi, ekonomik parametrelerin olumlu, borsanın ve faizin yüksek kurun düşük olduğu dönemde ülkeye giren sıcak paranın (yani emperyalist sermayenin) kolayca dışarı çıkmasını sağlamak. Krizin patlak vermesinden önce, Eylül 2008 başlarında, Türkiye'de borsanın yüzde 70'i yabancıların elindeydi. Kriz patladığında, bu yabancıların önemli bir kısmı 50-60 bin arasında seyreden borsada, ellerindeki kağıtları sattılar, 1.20 düzeyinden dolar satın aldılar ve büyük bir vurgun vurmuş olarak ülkeden kaçabildiler. Ve bu hareketlerden dolayı borsa bir anda 25 bine düştü, dolar 1.60'a kadar çıktı. Geride kalan yabancı sermaye, bu değerler üzerinden borsadan çıkmayı da dolar satın alarak dışarıya çıkmayı da istemiyor, çünkü o koşullarda büyük bir zarar edeceğini görüyor. İMF anlaşması sonucunda ülkeye 25 milyar dolar gireceği düşünülüyor. İşte bu para, borsayı yükseltecek, dolar kurunu düşürecek bir etki yaratacak. Ve yabancı sermaye (elbette ilk çıkanlar kadar büyük bir vurgun vurarak değil) yine de belli bir kar marjını yakalayarak ülkeden çıkabilecek.

İkincisi, işbirlikçi tekelleri sermayenin (başta Doğan grubu olmak üzere) çok yüksek miktarlarda dış borçları var. Yüksek döviz kurundan bu borçları ödemeleri, onların zarar etmesine neden olacak. İMF kredisi ile gelecek olan döviz, elbette ki burjuvaziye peşkeş çekilecek. Onlar da borçlarını rahatlıkla ödeyebilecekler.

Hem yabancı sermaye, hem de yerli işbirlikçileri, krizi daha rahat atlatabilmek, karlarını sürdürülebilmek için İMF'nin gelmesini ve anlaşmanın biran önce imzalanmasını istiyorlar. Oysa bu anlaşmanın faturasını işçi ve emekçiler ödeyecekler. İMF anlaşması, bugüne kadar hep olduğu gibi, krizin faturasını kitlelerin sırtına yıkmaktan başka bir misyon taşımıyor.

Malezya, Tayland ve İMF'den kopanlar

'97'deki Asya krizinin arkasından Malezya İMF'yi ülkesinden kovduğunda adeta kıyamet kopmuştu. İMF yanlısı gazeteler, Malezya'nın ne kadar büyük bir hata yaptığını, krizden asla kurtulamayacağını vb anlatıp duruyorlardı. Ancak sonuç çok farklı oldu ve İMF'ye alternatif yeni bir dönemi başlattı.

Aslında Malezya'nın krize girmesinin de nedeni İMF reçetelerine uygun bir politika izlemesiydi. Reçetelerin sonucunda Malezya'ya aşırı sıcak para girişi gerçekleşmiş, yüksek döviz kuru nedeniyle ithalatı aşırı yükselmiş, yerli üretim yok denecek düzeye inmiş, cari işlemler açığı devasa rakamlara ulaşmıştı. Arkasından devalüasyon kaçınılmaz hale geliyor, bunun üzerine yabancı sermaye ülkenin döviz rezervlerini de eriterek hızla dışarı kaçıyor ve Malezya ekonomisi ağır bir krize giriyor.

İMF bu durumda krizi derinleştirecek olan daha sıkı maliye politikaları ile dolu olağan reçetesini Malezya'nın önüne koydu. Ancak Malezya Devlet Başkanı Mahatir Muhammed İMF'yi reddetti ve onun sunduğu reçetenin tam tersini uyguladı. Sermaye hareketlerine sınırlama getirdi, vergileri düşürdü, spekülasyon amaçlı döviz ticaretini sınırlandırdı, ithalatı frenlemek için gümrük vergilerini artırdı, yurtdışından yapılan borçlanmanın şartlarını ağırlaştırdı. Kısacası, ekonomisini ABD'li tekellerin yağmasından bir süre için yalıtı ve yerli üretimi güçlendirecek adımlar attı.

'97 yılında kriz patlak verdiğinde Endonezya ile Malezya aynı koşullarda şiddetli bir çöküşe girmişlerdi. Endonezya İMF reçetelerini uyguladı ve '98 yılından itibaren büyük ayaklanmalar patlak verdi, sonuçta Endonezya Devlet Başkanı Suharto devrildi. Malezya ise İMF'ye kapılarını kapattı ve hızlı bir biçimde krizi atlattı. 1998 yılında yüzde 6,7 oranında küçülen Malezya ekonomisi 1999 yılında yüzde 1, 2000 yılında ise yüzde 7,3 oranında büyüme gerçekleştirdi, yanısıra 2000 yılında 3 milyar dolar bütçe fazlası verdi.

Benzer bir durum Tayland'da da yaşandı. Asya krizinden şiddetli bir biçimde etkilenen Tayland, yine İMF reçetelerine mahkum edilirken, zengin bir işadamları olan Thaksin Shinawatra liderliğindeki bir parti İMF'den kopmak ve ulusal bir program izlemek iddiasıyla girdiği seçimlerde büyük bir zafer kazandı. Bir yıl içinde Tayland ekonomisi yeniden canlanmaya başladı. Arkasından hükümet, İMF'ye olan borçlarını iki yıl önceden ödediklerini ve bir daha İMF kredisi almayacaklarını açıkladı.

Her iki ülkenin de ortak özelliği, "İMF ile anlaş-

Bir “özür” metni ve Şovenizm çığırtkanlığı

Kendine aydın, demokrat diyen bir grubun imzaya açtığı Ermenilerden özür metni, birçok tartışmayı da beraberinde getirdi. Karşı kampanya açanlardan, (“asıl biz Ermenilerden özür bekliyoruz” diyen emekli büyükelçilerin başlattığı kampanya) DNA testi isteyenlere kadar (CHP milletvekili Canan Arıtman) ırkçı-şoven çığırtkanlık had safhaya vardı.

Ali Bayramoğlu, Cengiz Aktar, Baskın Oran, Ahmet İnel gibi isimler tarafından hazırlanıp imzaya açılan özür metninde şunlar yazıyor: “1915'te Osmanlı Ermenilerinin maruz kaldığı Büyük Felaket'e duyarsız kalmasını, bunun inkar edilmesini vicdanın kabul etmiyor. Bu adaletsizliği reddediyor, kendi payına Ermeni kardeşlerimin duygu ve acılarını paylaşıyor, onlardan özür diliyorum”

Bu kısa metnin imzaya açılmasıyla birlikte, her kesimden sesler yükselmeye başladı. Cumhurbaşkanını Gül'ün örtük desteği, (ki buna Dışişleri Bakanlığının yapılan açıklama da eşlik etti) şoven kesimi iyice çileden çıkardı. Bunların içinde en saldırgan ve ırkçı olanı ise, CHP milletvekili Canan Arıtman'dı. Öyle ki, CHP içinden bile tepki aldı Arıtman. Çünkü Gül'ün “özür”cülere desteğini, annesinin Ermeni kökenli olmasına bağlamıştı. Bu iddia üzerine Abdullah Gül de, tüm soyağacını ortaya dökerek ne kadar Türk ve Müslüman olduğunu kanıtlamaya çalıştı. Yüzyıllardır bu topraklar üzerinde yaşamış halkların birbirinden kız alıp vererek kaynaşmış olduğunu, herkesin soyağacında bu farklılığın görülebileceğini ve bunun kimseyi ne yüceltip ne de alçaltacağını her ikisi de unutmuştu. Böylece ırkçı-şoven yaklaşımda aynı noktada buluşmuş oldular. Zaten yükselen tepkiler üzerine, Gül de Dışişleri Bakanlığı da bu kampanyanın Türkiye'ye zarar verdiğini söyleyerek geri adım attılar.

Egemen sınıflar ve onların sözcüleri cephesinde “özür” olayının büyük bir infiale yol açmasında ve ırkçı-şoven saldırganlıkla boğulmaya çalışılmasında, şaşılacak bir yan yoktur. Onlar, Osmanlı'dan bu yana çeşitli ulusal topluluklara karşı inkar ve imha politikasını izlemiş, bunu desteklemişlerdir. Hele ki söz konusu olan Ermeniler olunca, bu düşmanlık en uç noktalara varmıştır. O yüzden Ermeni sorunu, sadece 1915 yılındaki tehcir ve soykırımla sınırlı bir olay olmayıp, günümüze kadar uzanan bir sorundur.

Türk egemenleri ne kadar inkar etseler de Ermenilere ve diğer ulusal topluluklara karşı uygulanan baskı ve şiddet, çıkan her olguyla birlikte yeniden kanıtlanmaktadır. Örneğin Prof Stanford Shaw'ın yazdığı “Ondokuzuncu Yüzyılda İstanbul Nüfusu” adlı kitapta 1885 yılında İstanbul'un toplam nüfusu 407 bin 609 olarak gösteriliyor. Bunun farklı dinler ve uluslarla ilgili dağılımı ise şöyle: 201 bin 339 Müslüman, 91 bin 804 Rum Ortadoks, 83 bin 870 Ermeni, 22 bin 804 Yahudi. Oransal olarak Müslümanlar yüzde 49'u oluştururken, Rumlar yüzde 22, Ermeniler yüzde 20, Yahudiler ise yüzde 5 civarında oluyor.

Aradan yaklaşık 125 yıl geçtikten sonraki tablo

Ermeniler de dahil olmak üzere ulusal topluluklara yapılan katliamı, zorunlu göç uygulamalarını ortaya koyuyor.

En son Hrant Dink'in katledilmesinde de, cinayetin devletin resmi organlarıncı bilindiği ve organize edildiği ortaya çıkmış bulunuyor. Ve bunca yaşanmış olay üzerinden çok iyi biliyoruz ki, ulusal topluluklar üzerindeki baskı ve düşmanlığın ortadan kaldırılarak tam eşitliğin sağlanabilmesi, bu düzen içinde mümkün değildir.

Hal böyleyken “özür” kampanyasını nereye oturtmak gerekiyor? İçeriğindeki darlık ve tutukluk bir yana (soykırım ya da katliam yerine “Büyük Felaket” gibi genel bir terimi seçmeleri) devletlerin işlediği suçlardan halkları sorumlu tutmak ne kadar doğrudur? Dahası, son yıllarda yayılan bu “özür” furyasına bir yenisini daha eklemenin faydası nedir?

Geçmişte soykırım uygulayan ülke yöneticilerinin “özür” dilemesi, son yıllarda modası oldu adeta. İlk olarak Alman başbakanlarından sosyal-demokrat W. Brant'ın, İsrail'de soykırım anıtı önünde eğilip Yahudilerden özür dilemesiyle başlayan bu furyanın, giderek yayıldığını görüyoruz. Geçtiğimiz yıllarda Bush, Kızılderililer'den özür dilemişti, Sarkozy de Cezayir'lilerden... Geçen yıl da Avustralya Başbakanı, oranın yerli halkı Aborjinler'den özür dilemişti, işledikleri suçlar için... Bu “özür” ile sözde büyüklük göstermiş oluyor ve halklara da gördükleri onca vahşeti ve tarifsiz acıları unutmaları söyleniyordu. Kaldı ki bu “özür” de koşulluydu. “Sakin ola ki tazminat ve toprak talebinde bulunmayın, bunları unutun” deniliyordu.

Ermeniler için hazırlanan “özür” metninde, Türkiye Cumhuriyeti adına bir özür de söz konusu değil. Yukarıdaki örneklerde olduğu gibi TC'yi temsilen bir kurum ya da kişi özür dilemiyor. Tek tek kişiler imza atıp özür diliyor. Kendilerinin işlemedikleri ve de işleyenleri de onaylamadıkları suçlar için! Diyorlar ki, bu halk da yıllar yılı Ermenilere dönük baskı ve aşağılamalara ortak olmadı mı? O zaman onlar da özür dilesin!

Soruna böyle bakılırsa, dünya üzerinde işlenen tüm soykırım ve katliamlardan, baskı ve şiddetten halkları sorumlu tutmamız gerekir. Sonuçta hepsinde kışkırtılan, kullanılan bir kitle vardır. Örneğin Ermeni soykırımında Kürtlerin kullanıldığı bilinmektedir. Zaten birçok yerde ezilen halklar birbirine kırdırılmıştır. Buradan kalkarak bu suçlardan halkları sorumlu tutmak ve onların özür dilemesini istemek ne kadar mantıklıdır? Bu, soykırım ve katliamların asıl sorumlusu olan egemen sınıfları, gözlerden uzaklaştırmaya, hatta aklamaya yol açmaz mı? Böyle bir özür anlayışının en çok egemenleri sevindireceği açık değil midir?

ise şöyledir: İstanbul'un nüfusu 12 milyon. Rum, Ermeni, Yahudilerin İstanbul'da ki toplan sayısı 100 bin civarında. Hepsini topladığında bile, oransal olarak binde 1'in altında. Kaldı ki Ermenilerin büyük çoğunluğu o yıllarda Anadolu'da ikamet ediyor. O sırada sadece İstanbul'da bulunan Ermenilerin sayısı, bugün tüm Türkiye'de kalan Ermeni sayısından daha fazla. Sadece bu rakamlar bile,

Ermenilerden özür metnini hazırlayıp imzaya açanların kimlikleri de düşündürücü. AB'cilikleriyle bilinen bu burjuva liberal kesimin, dünyada ve ülkede işlenen birçok haksızlığa aynı duyarlılıkla yaklaşmadıklarını biliyoruz. Kendilerini “Hrant Dink'in dostları” olarak gösteren bu kişiler, gerçekte Hrant Dink'i ve onun ölümünün yarattığı ortamı kullanıyorlar. Dışarıda AB'ye içeride AKP'ye yamanarak “demokrat” geçiyorlar. Oysa demokrat olmak da, Hrant'ın dostu olmak da farklı özellikler gerektiriyor.

Ermeni sorunu, diğer ulusal topluluklar sorununda olduğu gibi, ancak emperyalizme ve onun işbirlikçilerine karşı mücadele ederek ve ancak halk iktidarı altında çözülecek bir sorundur. Ulusal topluluklar üzerindeki baskıların kaldırılması ve tam hak eşitliğinin sağlanabilmesi, kesintisiz biçimde sosyalizme geçecek olan anti-emperyalist demokratik halk devrimi ile mümkün olacaktır. Özür kampanyaları ile bilinçleri çarpıtıp ham hayaller yayarak değil...

“Vatandaş” Nazım Hikmet, vatan hainliğine devam ediyor hala

AKP hükümeti, Nazım Hikmet'e vatandaşlığını geri vermeye karar vermiş. Ancak onlar da çok iyi biliyorlar ki, Nazım sadece bu ülkenin değil, tüm dünyada ezilen ve sömürülen halkların vatandaşı, kardeşidir. Nazım'ın vatani tüm dünyadır. Hiçbir burjuva devlet, hiçbir işbirlikçi hükümet bu gerçeği değiştiremez, karartamaz! Ve onun vatandaşlığı AKP hükümetinin oy hesaplarında değil, halkların bilincinde, yüreğinde, mücadelesindedir. Onun şiirleri faşist bürokratların demagoji malzemesi değil, dünya halklarına mücadele çağrısıdır. Bu yüzden Nazım Hikmet, “vatandaş” da olsa, “vatan hainliğine devam” eder hala!

“Nazım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ.

‘Amerikan emperyalizminin yarı sömürgesiyiz’ dedi Hikmet.

Nâzım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ.”

Bir Ankara gazetesinde çıktı bunlar, üç sütun üstüne, kapkara haykıran puntolarla,

bir Ankara gazetesinde(...)

“Amerikan emperyalizminin yarı sömürgesiyiz dedi Hikmet.

Nâzım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ.”

Evet, vatan hainiyim,

siz vatanperverseniz,

siz yurtseverseniz, ben yurt hainiyim,

ben vatan hainiyim.

Vatan çiftliklerinizse, kasalarınızın ve

çek defterlerinizin içindekilerse vatan,

vatan, şose boylarında

gebermekse açlıktan,

vatan, soğukta it gibi titremek ve

sıtmadan kıvrılmaksa yazın,

fabrikalarınızda al kanımızı içmekse vatan,

vatan tırnaklarıysa ağalarınızın,

vatan, mızraklı ilmühalse,

vatan, polis copuysa, ödeneklerinizse,

maaşlarınızsa vatan,

vatan, Amerikan üsleri,

Amerikan bombası, Amerikan donanması, topuysa,

vatan, kurtulmamaksa

kokmuş karanlığımızdan,

ben vatan hainiyim.

Yazın üç sütun üstüne kapkara haykıran puntolarla:

Nâzım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ.

Kürtler üzerinde yeni oyunlar

ABD'nin Ortadoğu planlarına uygun şekilde Türkiye'nin Kürtlerle ilişkisi yeni boyutlar kazanıyor. Bunun bir ayağını, Irak'taki Kürt yönetimiyle kurulan bağlar oluştururken, diğerini, ülke içindeki Kürtlere dönük atılan adımlar izliyor.

Geçtiğimiz aylarda Barzani ile görüşen Türkiye'nin Irak Özel Temsilcisi, daha önce gayri-resmi süren ilişkilere resmiyet kazandırdı. Yakın zamanda Erbil'de Türkiye'nin bir temsilcilik açabileceği de söylendi. Buna karşılık çok tartışmalı olan Kerkük'ün statüsünde, Türkiye'nin isteklerini karşılayan gelişmeler oluyor. Irak anayasasına göre Kerkük'ün durumu bir referandumla belirlenecek iken, önce referandum ertelendi, şimdi de Türkmenlerin temsil hakkı genişletildi. Resmi dil olarak Arapça ve Kürtçenin yanına Türkmence eklendi ve resmi yerlere Türkmence yazılar yazıldı.

Türk gizli servislerinin Irak'ın Kürt bölgesinde, özellikle de Kerkük'te faaliyet içinde olduğu biliniyor. Bölgedeki Türkmenleri kışkırtan birçok kontra eylemi de örgütleyiyorlar. Geçtiğimiz ay Kerkük'te bir Kürt lokantasına intihar saldırısı düzenlenmiş, 55 kişi ölmüştü. Saldırı sırasında Arap aşiret liderleriyle Kürt yetkililerin toplantı halinde olduğu ortaya çıktı. Irak Başbakanı Maliki'nin son Türkiye ziyaretinde ise, Erbil'deki MİT bürolarının daha aktif hale getirilmesi kararlaştırıldı. MİT'in üç eleman bulundurduğu Erbil'de bu sayının 96'ya yükseltildiği belirtildi.

Kürt işbirlikçi liderlerin, ABD'nin istekleri doğrultusunda, Türkiye'ye kimi tavizler vermek zorunda kaldığı anlaşıyor. Irak'ın cumhurbaşkanı da olan Talabani, Kürt gruplarının bir araya gelerek PKK'ye silah bırakması çağrısı yapacaklarını duyurdu. Bu konuda Türkiye ile birlikte hareket edeceklerini belirten Talabani, "dağdakiler hapse değil evlerine dönsün" dedi. AKP hükümetinin de "yeni yaşam" adı altında "eve dönüş" yasası üzerinde çalıştığı ortaya çıktı. "Gerillaları dağdan indirme" olarak adlandırılan plana göre, PKK'nin Avrupa ülkeleriyle ilişkilerinin koparılması, Kandil'e gıda ambargosu, Kürt kamuoyunun oluşturulması sıralanıyor.

AKP'den Kürt atağı

AKP, yerel seçimler öncesi Kürt sorunu konusunda yeni hamleler yapmaya başladı. "Tek dil, tek devlet, tek bayrak" nakaratını ağızından düşürmeyen Başbakan Erdoğan, 1 Ocak 2009'da Kürtçe yayın başlatan TRT Şeş'in açılışını Kürtçe "hayırlı olsun" diyerek yaptı. Erdoğan, Kürtçe TV'nin "zaman içinde başka adımlara da vesile olacağını" söyleyerek, bu konuda yeni gelişmeler olacağını sinyali verdi.

Ardından Adalet Bakanı, cezaevlerinde mahkumlarla aileleri arasındaki görüşmelerde halen süren Kürtçe yasağını kaldırdığını açıkladı. YÖK Başkanı da önümüzdeki dönem iki üniversitede Kürt dili ve edebiyatı ile ilgili kürsülerin açılacağını duyurdu.

Bütün bu adımların, Genelkurmay'ın Kürt genç-

lerinin dağa çıkmasının önlenmesi ve çıkanların geri getirilmesi şeklinde özetlenen ikili güvenlik stratejisine uygun olarak yapıldığı söyleniyor.

TRT 6'nın test yayınlarında yer alan DTP'liler ise, PKK'nin "bu kanala çıkacak herkes siyasi kurucudur" açıklamasından sonra, daha mesafeli bir tutum içine girdiler. Kimisi Saddam döneminde de Kürtçe yayının olduğunu belirtti.

Türkiye'nin Kürtçe televizyon yayınına en hararetili destek, Talabani'den geldi. Bu adımı "devrim niteliğinde" olarak tanımlayan Talabani, TRT Şeş'e methiyeler düzerek, Irak'taki Kürtler arasında da ilgiyle izlendiğini, diğer Kürt kanallarını geride bıraktığını söyledi.

Oysa açıktı ki, Kürtçe televizyon ile Türkiye'nin resmi görüşleri, Kürt halkına daha rahat biçimde zerkedilecek. TRT'nin diğer kanallarıyla aynı içerikte olacağını, zaten kendileri de söylüyor. TRT Şeş de istiklal marşı ile açıldı, kadın programları ve AKP'li milletvekilinin Kürtçe türküsü ile, nasıl bir yayın çizgisi izleyeceğini baştan ortaya koydu.

Diğer yandan Kürtçe propaganda yasağı halen kalkmış değil. Önümüzdeki seçimlerde de bu yasak sürecektir. Geçtiğimiz aylarda "çok dilli hizmet" kararı alıp uygulamaya geçen Sur Belediye Başkanı, görevinden alınmıştı. Son olarak aralarında şair Şükrü Erbaş'ın da bulunduğu 14 kişi, "Türkçeden başka dil konuşarak seçim yasaklarını ihlal ettikleri" gerekçesiyle 9 ay hapis cezasına çarptırıldılar. Erbaş "gitmediğim bir yerde, bilmediğim bir dilden yararlanıyorum" diyerek tepkisini belirtti.

Kürt illerinde artan İslamcılık

ABD'nin "ılımlı İslam" projesi, Kürtler için de geçerli. ABD'nin işgalinden sonra Irak'ın Kürt bölgesinde arka arkaya Fetullah Gülen okulları açıldı. Müslüman Kardeşler, İslami Hareket, Hizbullah gibi radikal İslamcı örgütlerin de giderek güçlendiği söyleniyor. Örneğin Kürdistan İslami Birlik Partisi (KİP), Kürt yerel meclisinde 11 milletvekili bulunduruyor. Mecliste üçüncü parti durumunda, Kürt yerel hükümetinde bir de bakanı var. Yakın zamanda Barzani ve Talabani'nin partisini geçeceği söyleniyor.

Kürt Federe Devleti içinde İslamcılığın gelişmesinin bir diğer kanıtı da, medeni kanunda yapılan

değişiklik oldu. Yerel meclis, "erkeklerin iki kadınla evlenmesi"ni yasallaştırdı. Şeriat kurallarına göre yaşamı düzenleme doğrultusunda atılan bu adım, DTP'li kadın milletvekilleri de tepkiyle karşılandı.

Kürt-İslam sentezini savunan KİP'in Türkiye ile ilişkilerinin de çok eskiye dayandığı, geçmişte Özal ve Erbakan'la sıkça görüştükleri ortaya çıktı. Şimdilerde Fetullah Gülen'le yakın ilişki içindeler. KİP'in Türkiye'deki Kürtler üzerinde de etkisi olduğu söyleniyor ve son seçimlerde AKP'yi desteklediği belirtiliyor.

AKP'nin son günlerdeki "Kürt açılımı" da, bu gelişmelerle paralellik arz ediyor. İşin bir yanı yerel seçimler öncesi Kürt bölgesindeki belediyeleri ele geçirmek ise, diğer yanı ve daha genel boyutu, ABD'nin Kürt politikasına uygun bir rotaya girmektir. Kaba şovenizmden, Kürt-İslam sentezine, gerici ideolojinin Kürt dili ve kültürünü kullanarak yaygınlaştırmasına geçiliyor.

* * *

Elbette bütün bunlar Kürt halkı üzerindeki baskı ve şiddetle at başı gidiyor. TSK'nın Kandil'e bombalı saldırıları aralıksız sürüyor. Leyla Zana gibi Kürtlerin sembol isimlerine, dava üstüne dava açılarak üzerlerindeki yasaklar arttırılıyor. Özcesi Kürtçe yayın ve küçük değişikliklerle, Kürt halkı zehirli şekerlerle kandırılmak isteniyor. Yıllardır süren ve fiilen kazandıkları haklar, bir lütufmuş gibi sunuluyor.

Kürt halkı ABD pantentli bu gerici planı da bozacak, gerçek kurtuluşunun yolunu yine kendisi açacaktır.

Maraş Katliamının 30. Yılında Miting Yapıldı

Maraş katliamının 30. yılında, 21 Aralık'ta Adana'da bir miting yapıldı. Alevi Bektaşî Federasyonları'nın örgütlediği bu miting, katliam sonrası gerçekleşen bu ilk mitingti. Miting, Mimar Sinan Tiyatrosu önünde kitlenin toplanmasıyla başladı. 15 bin kişinin oluşturduğu kortej, faşizme öfkelerini haykırdı. Mitingin temel talebi "Maraş katliamının gizli belgelerinin açıklanması ve katliamın sorumlularının yargılanması" oldu.

Mitinge, Pir Sultan Abdal Dernekleri, sendikalar, kitle örgütü ve devrimci kurumlar

destek verdi. Uğur Mumcu Meydanı'na doğru yürüyen kitlenin en önünde "Maraş'ı, Çorum'u, Sivas'ı, Gazi'yi Unutmadık, Unutmayacağız" pankartı taşındı. Sık sık "Katil Devlet Hesap Verecek", "Maraş'ı Unutma Unutturma", "Faşizme Karşı Omuz Omuza", "Maraş'ın Hesabını Soracağız", "Yaşasın Halkların Kardeşliği" sloganları atıldı.

Kortejlerin miting alanına gelmesinin ardından yapılan saygı duruşuyla program başladı. Konuşmalarda, Maraş'ın hesabının sorulması ve gizli belgelerin açıklanması, Alevilerin ibadet özgürlüğünün tanınması istendi. Gerçekleştirilen miting, son yılların en kitlesel ve coşkulu Maraş katliamının protestosu oldu.

☆ **1 Ocak 1906-Moskova Ayaklanması Bastırıldı**
1905 Devrimi'nin en hareketli günleri Aralık ayıdır. 100 bin işçiyi temsil eden Sovyet genel grev kararı alır ve bunu uygulamaya 8 Aralık'ta koyar. Grev 12 Aralık'a kadar yüksek seviyede seyrederek. Amaç devrimdir ama Menşevik önderlerin pasifist çizgisi yüzünden bu başırlamaz ve devrim gerilemeye başlar. Lenin, Moskova ayaklanmasının ertesinde "Silaha sarılınmalıydı" derken, Menşevik önderler bunu hata olarak görüyorlardı. Ancak bu devrimin bastırılması Çarlık Rusya'sında devrimci dalganın gerilemesine neden oldu. Ayaklanmanın bastırılması sırasında binlerce işçi öldürüldü, devrimciler tutuklandı, idam edildi ve sürgüne gönderildi. Bu yenilginin derslerini kuşanan Bolşevikler, 1917 Ekim'ine giden yolu kıran kırana bir mücadeleyle düzlediler.

☆ **1 Ocak 1949-Çin Halk Cumhuriyeti Kuruldu**

☆ **1 Ocak 1965-Filistin'de Silahlı Mücadele Başladı**
1948'de İsrail'in Filistin'i işgalinin ardından pasifist ve korkakça bir çizgi izleyen Arap liderleri, Filistin'i bir pazarlık kozu olarak kendi kontrolünde tutmak istiyorlardı. Yıllarca diplomatik girişimlerin başarısızlıkla sonuçlanması, Filistinli örgütleri hareketlendirdi, silahlı mücadeleye yakınlaştırdı. 1964 yılının sonunda El Fetih silahlı mücadeleye başlama kararı aldı. 1 Ocak 1965'te İsrail'in Urdun nehrinin yatağını değiştirmek için yaptığı tesise saldırarak ilk ateşi yakmış oldu. O günden bu güne çeşitli boyutlarda devam eden silahlı mücadele Filistin halkının umudu olmaya devam ediyor.

☆ **2 Ocak 1980-İngiltere'de Çelik işçileri greve gitti.**

☆ **4 Ocak 1991-Zonguldak Maden İşçilerinin Yürüyüşü**

48 bin işçi adına yürütülen TİS görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine maden işçileri, Zonguldak-Ankara yürüyüşü yapmaya karar verdi. 3 Ocak Genel Grevi'nin ardından başlayan yürüyüş Bolu-Mengen'de kurulan jandarma barikatı ile durdurulabildi. Ancak işçilerin önündeki asıl barikat, sendika ağalarının oluşturduğu barikattı. Her şeye rağmen bu yürüyüş 89 bahar eylemleriyle başlayan sürecin zirvesini oluşturdu.

☆ **5 Ocak 1996-Ümraniye Cezaevi Katliamı**

Faşist idarenin hak gasplarına karşı, Ümraniye Cezaevi'nde tutsaklar barikatlar kurarak direndi. Direnişe '96 ÖO eyleminde şehit düşen Osman Akgün yoldaş önderlik ediyordu. Barikatlarda DHKP-C Davası tutsakları Rıza Boybaş, Abdülmecit Seçkin ve Orhan Özen, hastanede de Gültekin Beyhan şehit düştü.

☆ **6 Ocak 1969-Commer'in Arabası Yakıldı**

"Vietnam Kasabı" olarak bilinen Commer'in ODTÜ'ye

bir konferans için gelmesi üzerine, devrimci gençler toplanarak Commer'in arabasını yaktılar. Bu eylem, antiemperyalist mücadelenin simgelerinden biri oldu.

☆ **7 Ocak 1998-Ümit Cihan Tarho Öldürüldü**

İnönü Üniversitesi öğrencisi olan Tarho, oruç tutmadığı için sivil faşistler tarafından katledildi.

☆ **8 Ocak 1993-Kağıthane Belediye Direnişi**

☆ **9 Ocak 1905-Petersburg'da Kanlı Pazar**

Çar'a dilekçe vermek için saraya doğru yürüyen 140 bin işçinin üzerine askerler tarafından ateş açıldı ve binlerce işçi katledildi. Bu katliam 1905 devrimini tetikleyen en önemli halkalardan biriydi. Bu eyleme önderlik eden Papaz Gapon adlı Çarlık ajanı da işçiler tarafından öldürülmüştür.

☆ **10 Ocak 1969-Singer Fabrikası'nda İşgal**

4 işçinin işten atılmasının ardından işçiler fabrikayı işgal ettiler. Polislerin işçilere saldırmasının ardından, Kartal halkı da işçilere destek verdi ve örnek bir direniş gösterildi.

☆ **15 Ocak 1919-Rosa Luksemburg ve Karl Liebknecht Katledildi**

Komünist önderler Rosa ve Karl, Almanya'da dünya savaşının ardından gelişmekte olan devrime önderlik etmekte idi. Bunun farkında olan burjuvazi devrime karşı yoğunlaştırılmış bir saldırıya geçti. Gerçekleştirilen suikastlerle katledilen Rosa ve Karl her yıl büyük kitleler tarafından anılmakta ve yüreklerde yaşamaya devam etmektedir.

☆ **19 Ocak 2007-Hrant Dink Öldürüldü**

Agos gazetesi genel yayın yönetmeni Hrant Dink, aylarca yürütülen faşist kampanya sonucunda katledildi. Kitlelerin tepkisi büyük olunca, devlet birkaç piyonu tutuklamak zorunda kaldı. Dink'in katledilmesiyle ilgili dava hala sürüyor ancak devlet, birkaç sivil faşisti göstermelik olarak "yargılamaya" devam ederken, kendini aklamaya çalışıyor.

☆ **21 Ocak 1924-Lenin Öldü**

1917 Büyük Ekim Devrimi'ni gerçekleştiren Lenin, tüm insanlık için yepyeni bir çağır açtı. Bu devrimle, sosyalizmi, sınıfsız ve sömürsüz bir toplum idealini somut bir gerçeğe dönüştürdü. O, emperyalizm ve proleter devrimleri çağının Marks'ıydı.

☆ **22 Ocak 1980-Tariş Direnişi**

Devrimci işçilerin işten atarak faşist

28 Ocak 1921-Mustafa Suphi ve yoldaşları katledildi

Türkiye proletaryasının ilk önderleri Mustafa Suphi, Etem Nejat ve yoldaşları, 28-29 Ocak 1921'de Kemalist burjuvazi tarafından hileyle ve vahşice katledildiler.

Mustafa Suphi, Türkiye komünist hareketinin ilk önderidir. Sinop'ta mahkum iken kaçtığı Rusya'da savaş nedeniyle esir olarak tutuldu. Taşocaklarında çalıştırılırken esir Türkler arasında yılmaz bir enerjiyle örgütlemelere girişti. Çarlığa karşı yürütülen mücadeleye, ardından Bolşevik Partisi'ne katıldı. Teorik bilinci, usta örgütçülüğü, boyun eğmez ve fedakar yapısı ile yoldaşları arasında sıvırdı. III. Enternasyonal'in Kuruluş Kongresi'ne katıldı. Doğu halkları, özellikle de Türklerin bulunduğu yerlerde propaganda ve örgütlenme çalışmalarında bulundu.

Temmuz 1918'de Türk Sol Sosyalistleri Kongresi, Moskova'da Mustafa Suphi önderliğinde toplandı. Burada alınan karar gereğince İstanbul, Ankara, diğer Anadolu illeri ve Bakü'den katılan delegelerle, 10 Eylül 1920'de Türkiye Komünist Partisi Kuruluş Kongresi Bakü'de yapıldı.

Mustafa Suphi önderliğindeki TKP, o günün koşullarına uygun bir program ve devrim stratejisine sahipti. Ulusal Kurtuluş Savaşı'nı sosyal devrimle taçlandırmak istiyordu. Bu konuda Kurultay karar metninde; *"Türkiye Komünist Partisi, ülkede emperyalizme karşı Ulusal Kurtuluş Savaşının derinleşmesine çaba gösterecek ve bu hareketin desteklenmesinin yanı sıra emekçilerin egemenliğinin kurulmasına çalışacaktır"* denilmektedir.

Mustafa Suphi, Kongre'de belirlenen görev doğrultusunda bir gönüllüler alayı ile yola çıktı. Fakat Azerbeycan'da yollar karşı-devrimciler tarafından tutulmuştu. Bir an önce Anadolu'ya ulaşmak düşüncesiyle daha dolambaçlı bir yoldan 14 yoldaşıyla birlikte gitme kararı aldı. Mustafa Suphi ve yoldaşları, Kars'taki gösterişli karşılamadan sonra geçtikleri yerlerde hakaret ve saldırılarla karşı karşıya kaldılar. Geri dönme önerilerine karşı Mustafa Suphi, "değil hakaretler, ölümü hiçe saydığını" söyleyerek yoluna devam etti. Trabzon'da zorla motorlu bir sandala bindirildiler ve arkadan gelen Kemalist burjuvazinin uşaklarının süngülü, bıçaklı saldırısıyla vahşice katledildiler.

Onbeşler, Türkiye komünist hareketinin ilk şehitleridir. Karadeniz üzerinde iki sınıf çarpıştı. Mustafa Suphi ve yoldaşları davamıza uygun bir yiğitlikle öldüler.

"Karadeniz onbeş kere açtı göğsünü / onbeş kere örtüldü. / Onbeşlerin hepsi / Bir komünist gibi öldü."

kadrolaşmaya gitmek isteyen patrona karşı eylemliliklere başlayan işçilere polisler saldırdı. İşçiler fabrikayı işgal etti ve halkla birlikte direnişe geçti.

☆ **28 Ocak 1963-Kavel Direnişi**

Uygulanan hak gasplarına karşı işçiler fabrikayı işgal ettiler. İşgale karşı polisler saldırıya geçti. İşçiler ve halk polis saldırısına karşı birlikte direndiler.

☆ **31 Ocak 1906-Bolşevik işçi önderlerinden Babuşkin Çarlık tarafından kurşuna dizildi.**

Küba halkı tam 50 yıl önce en güzel yılbaşı hediyesini almış ve devrimini gerçekleştirmişti. Fidel Castro ve Che'nin önderliğinde yıllarca verilen gerilla savaşı zaferle taçlanarak, Küba'daki boyunduruğu parçalamıştı.

Devrimin 50. yılında da Küba halkı büyük gösterilerle kutladı devrimi. Atılan sloganlar, söylenen şarkılar devrimin halk tarafından benimsendiğinin de bir göstergesi oldu. Emperyalizmin tüm demagogilerine, yıkma çabalarına rağmen, kendi imkanlarıyla ayakta duran ve diğer dünya halklarının gönlünde ayrı bir yeri bulunan Küba, yarım asrı devirmenin mutluluğunu yaşıyor. Büyük Ekim Devrimi'nin 100. gününde Lenin'in karlar üstünde taklalar atarak "Başardık" diye sevindiği anlatılır. O büyük ve şanlı sevinci yaşayan tüm halklar ve önderler için devrim, hayatın ta kendisi, halkların kurtuluşudur çünkü. Emperyalist kuşatmaları, faşist diktatörlükleri yıka yıka başarılan, kanla-canla yazılan bir güzelliğin sevincidir bu yaşananlar.

Küba Devrimi, 1 Ocak 1959'da gerçekleşti. Ancak devrime gelene kadar Küba halkı yüzyıllarca sömürgecilerin saldırılarına maruz kalmış, büyük acılar çekmişti. İlk İspanyol sömürgecileri ile tanışan Küba halkı, azgın çalışma koşulları altında şeker pancarı üretimine zorlandı. Uzun yıllar İspanyolların sömürgeci durumunda kalan Küba, 19. yüzyılın ortalarında Amerikan'ın İspanya'yla verdiği sömürgecilik savaşının kurbanı oldu. 1868-1878 yılları arasında İspanya adaya 200 bin asker çıkardı ve ABD'nin isteği ile Küba İspanya'ya savaş açtı. İspanya adadan çekildi. Şair Jose Marti önderliğinde ilk gerilla birliklerini kuran Kübalılar, 1901'de bağımsızlığını ilan etmesine rağmen, ABD'ye bağımlı durumdaydı. Batista diktatörlüğüyle birlikte ABD emperyalizmine bağımlılık gün geçtikçe arttı. Ağır yoksulluktan bunalan Küba halkı çeşitli direniş örnekleri göstermiş olmasına rağmen başarılı olamamıştı.

1953 yılına gelindiğinde Fidel Castro önderliğinde 100 kişilik bir gerilla grubu Moncada Kışlası baskını düzenlediler. Baskın başarısızlıkla sonuçlandı ve birçok gerilla öldü, önderlerin büyük çoğunluğu tutsak düştü. Küba halkı bu baskının ardından büyük gösteriler düzenledi. Tepkilerin büyümesi üzerine Batista, Fidel'i ve diğer önderleri serbest bırakmak zorunda kaldı. Çıkar çıkmaz Meksika'ya giden Fidel ve Raul burada Che ile tanıştılar. Mücadeleyi sürdürmekte kararlıydılar ve 26 Temmuz Hareketi'ni kurdular. 26 Temmuz aynı zamanda Moncada baskınının tarihidir. Gerillalar Küba'ya doğru harekete geçtiler ve yaptıkları baskın başarısızlıkla sonuçlandı. Geriye sadece 15-20 gerilla kaldı. Gerilla birliğinde ilk başta doktor olarak görev alan Che'nin askeri dehası sayesinde kısa sürede toparlandılar ve başarılı eylemlere imza attılar. Gerillaların başarıları halkta sempatiyi arttırdı. Bu arada Batista'nın ordusu içindeki çözümler de büyüdü. Son olarak ordu 12 bin kişilik bir güçle, dağlara operasyona girişti, ama gerillalar askerleri püs-kürttüler. Bunun üzerine General Castillo ile Castro karşılıklı ateşkes ilan ettiler. Bu ateşkes gerillaların toparlanması ve güç depolaması için bir fırsata dönüştürüldü ve 21 Ağustos'ta şehirlere doğru saldırılar arttı. 30 Aralık'ta devrim başarıya ulaştı ve Batista 1 Ocak'ta ülkeden kaçtı. 6 Ocak'ta Castro artık Küba devlet başkanıydı.

Bir devrimin kısa özeti böyledir. Bugün Küba'yı emperyalistler baskı altında tutmaktadır. Devrimin ardından başlayan bu kuşatma, değişik şekillerde devam etti. Küba halkı aç kalma pahasına devrimini sahiplendi. Castro'ya ve Che'ye olan sevgileri gün geçtikçe büyüdü. Bugün Küba'da sağlık ve eğitim dünyaya örnek gösterilmektedir. Emperyalizm Küba halkının aç olduğunu anlatıp durmaktadır. Devrime olan sempatiyi azaltmak için olmadık masallar uydurmaktadırlar. Devrimin 50. yılında görülmüştür ki, Küba halkı hala dimdik ayakta ve devrimini sahiplenmektedir. Emperyalizmi korkutan da bu sahiplenme ve sevgidir.

“Kayıp”lar

Kör kuyulardan çıkıyor

Kürt illerinde “faili meçhul” olarak geçen cinayetlerin, devlet eliyle gerçekleştiği, yeni gelişmelerle birlikte bir kez daha gündeme geldi. Ergenekon davasında adı sıkça geçen Tuncay Güney'in açıklamaları, Cizre-Silopi bölgesindeki cinayetlerin perde arkasını biraz daha araladı.

Tuncay Güney, 1990 yıllarında öldürülen pek çok kişinin asitle yakıldıktan sonra, Şırnak'ın Silopi ilçesindeki BOTAŞ tesisleri ve Cizre-Silopi arasında açılan kuyulara gömüldüğünü söylüyordu. Bu cinayetleri Ergenekon davasındaki sanıklarının işlediğini belirten T. Güney, “kuyular açıldığında cesetlere ulaşılacağını” iddia ediyordu. Bunun üzerine Şırnak Barosu avukatları, Başsavcılığa başvurarak kuyuların açılmasını istediler.

Mardin'de çıkarılan cesetler

2004 yılında Silopi-Cizre yolunda bir kuyuda iskeletler bulunmuş, fakat kime ait olduğu belirlenememişti. Yakın bir zamanda ise, Mardin'in Katarlı köyünde bir kuyuda iki iskelet daha bulundu.

Katarlı köyü, 1993 yılında boşaltılıp “askeri yasak bölge” ilan edilmiş bir köy. 1995'te köylüler geri döndüklerinde, daha önce su çektikleri kuyunun kapalı olduğunu görüyorlar ve etrafında kan izlerine rastlıyorlar. Bu durumu savcılığa bildiren köylüler, buna rağmen kuyularla kimsenin ilgilenmediğini, açıp bakılmadığını söylüyor.

Aynı yıllarda “faili meçhul” cinayetlere kurban gidenlerin yakınları, İHD'ye başvuruyor. Bunların arasında 1994 yılında kaybolan eşi Yusuf Tunç'u arayan Fatma Tunç da var. Fatma Tunç, eşinin cesedinin Katarlı köyünde bir kuyuda bulunduğu yönünde duyumlar alınca, İHD'ye bir kez daha başvurup araştırılmasını istiyor. Bunun üzerine Mardin İHD yönetimi, Savcılığa başvurarak kuyunun açılmasını sağlıyor. Kuyunun açılması esnasında orada bulunan Mardin İHD başkanı; “ağzı büyük bir lastikle kapatılıp üzerine beton dökülen kuyu açıldığında bir insan silueti gördüklerini, kuyu biraz daha kazılınca ikinci iskelete de ulaşıldığını” söylüyor. “İki cesedin de üzerinde elbiseler olduğunu” belirten İHD başkanı, aynı yerde “kimyasal madde olduğunu tahmin ettikleri bidonların da bulunduğunu” belirtiyor.

Ergenekon sanıklarından emekli albay Arif Doğan'ın o yıllarda Silopi'de albay olarak görev yaptığı ortaya çıktı. Bölge halkı, itirafçı Adil Timurtaş'ın Arif Doğan eliyle BOTAŞ'ta işe yerleştirdiğini söylüyor. Yine Ergenekon sanıklarından Levent Ersöz'ün de Şırnak'ta görev yaptığı, dönemin Jandarma Genel Komutanı Şener Erurgur'un işlenen cinayetlerden haberdar olduğu, yapacağı açıklamalar ile bölgede işlenen birçok “faili meçhul” cinayetin aydınlanacağı belirtiliyor.

15-20 yıldır “gözaltında kaybolan” yakınlarının akıbetini merak eden, ölüp ölmediğini bilmeyen ve bir mezar taşı isteyen aileler, bu durumun artık açığa çıkarılmasını istiyorlar.

Kontrgerilladan er geç hesap sorulacak

“Gözaltında kaybedilenlerin” kör kuyulara atıldığı, eski dere yataklarda toplu mezarlara gömüldüğü yıllardır söyleniyordu. Son gelişmeler, bunların gerçek olduğunu bir kez daha ortaya çıkardı. Arjantin'de, Şili'de uçaklardan okyanuslara atılan “gözaltındaki kayıp”lar, bizde kuyulardan çıkıyor, ya da asitle eritilmiş bulunuyor.

Son gelişmelerde ortaya çıkan bir diğer gerçek ise, kontrgerillanın yargılanması olarak lanse edilen “Ergenekon davası”nda, birçok cinayet ve katliamı gerçekleştiren katillerin, bu suçlarının örtbas edilmesidir. Soruşturmanın; halka karşı işlenen suçlar yönüyle değil, AKP hükümetine karşı yapılanlarla sınırlandırılması, dolayısıyla burjuva kliklerin çıkar çatışması çerçevesinde yürütülmesidir.

“Gözaltında kayıp”lar, yine halkların mücadelesiyle bulunacak ve sorumluları er geç yargılanacaktır.

2009'a girerken BOP çöktü ABD hegemonyası da çöküşte

2001 yılında, 11 Eylül saldırıları tüm dünyada yeni bir süreci başlatmıştı. ABD'nin "önleyici savaş" adını verdiği bu yeni dönem, gerçekte yeni emperyalist paylaşım savaşının başladığını ilan ediyordu.

Yaşanan iki emperyalist paylaşım savaşı şunu göstermişti: Emperyalistler tarafından dünya pazarlarının paylaşıldığı bir ortamda, yeni gelişmekte olan bir emperyalist, kendi pazar alanlarını oluşturmak için dünyaya savaş açmak zorunda kalıyordu. Bugün ise, yükselen emperyalist Çin'di. Çin her geçen gün dünya pazarlarına biraz daha fazla giriyordu ve dünya hakimiyeti için emperyalist savaş her geçen gün biraz daha kaçınılmaz hale geliyordu. ABD emperyalizminin "önleyici savaş", iddia ettiği gibi, "terörizmi" ya da "El Kaideyi" ya da başka bir bahaneyi önleyici bir savaş değildi. Doğrudan Çin'in yükselişini, Çin'in dünya pazarlarına hakim olmasını önlemek amacını taşıyan bir savaştı.

Yaşanan iki emperyalist paylaşım savaşı şunu göstermişti: Emperyalistler tarafından dünya pazarlarının paylaşıldığı bir ortamda, yeni gelişmekte olan bir emperyalist, kendi pazar alanlarını oluşturmak için dünyaya savaş açmak zorunda kalıyordu. Bugün ise, yükselen emperyalist Çin'di. Çin her geçen gün dünya pazarlarına biraz daha fazla giriyordu ve dünya hakimiyeti için emperyalist savaş her geçen gün biraz daha kaçınılmaz hale geliyordu. ABD emperyalizminin "önleyici savaş", iddia ettiği gibi, "terörizmi" ya da "El Kaideyi" ya da başka bir bahaneyi önleyici bir savaş değildi. Doğrudan Çin'in yükselişini, Çin'in dünya pazarlarına hakim olmasını önlemek amacını taşıyan bir savaştı.

Ancak aradan geçen 7 yıl, ABD'nin hiçbir gelişmeyi önleyemediğini, tam tersine, ABD'nin gerilemesini hızlandırdığını ortaya koydu. Bundan sonra da atılacak bütün adımların, bunu daha da hızlandırmaktan başka bir işe yaramayacağını söyleyebiliriz. Dünyada yaşanan tüm gelişmeler, bu yöndeki kanıtları fazlasıyla güçlendiriyor.

ABD Irak'ta hala hegemonya kuramadı

Büyük Ortadoğu Projesi (BOP), ABD'nin hegemonya hedefini simgeleyen önemli bir projeydi. 2008 yılı da, BOP'un hayata geçmesi bir yana, ABD açısından giderek uzaklaşan bir hedef ol-

duğunu gösterdi.

BOP'un en önemli unsuru, Irak'ta, ABD hakimiyetini sağlamaktı, fakat her geçen gün ipleri biraz daha elinden kaçırıyor. ABD'nin Irak'a ilişkin 2008 stratejisini üç başlıkta özetlemek mümkün: Sünni kesimlerle daha güçlü bir işbirliği gerçekleştirmek ve Sünnileri farklı amaçlar için de kullanmaya çalışmak; Irak'ın üçe bölünmesi planından vazgeçerek yeniden Irak'ın toprak bütünlüğünü savunmak; Irak'ta kalıcı olmasını sağlayacak stratejik bir anlaşma imzalamak.

Irak işgalinin arkasından İran'ın bölgede bir güç haline gelmesi, Lübnan'da Hizbullah'ı, Filistin'de Hamas'ı, Irak'ta Şiiler'i arkasına alması, ABD açısından büyük bir tehdit anlamına geliyordu. Bu nedenle, Irak savaşına başlarken hedef aldığı Sünni kesimleri yeniden kazanmak için 2007 başından beri uğraşıyordu. Bu konuda belli bir yol aldı da. Sünni direnişinde gerileme ile birlikte Sünnilerle Şiiler arasında provakasyonlar ve çatışmalar yaşanmaya başladı. Hatta, Sünni direnişçi örgütler yer yer El Kaide'ye karşı savaştılar. Ancak Sünni kesimler, ABD'ye ne sözler verirse versin, 2003 yılında başlayan işgali, Ortadoğu'nun en güçlü devleti olan Irak'ın bugün paramparça edilmiş olan halini, kendi hakimiyetlerinin yerle bir edilmiş olmasını, yaşadıkları acıları ve bütün bunların sorumlusunun ABD emperyalizmi olduğunu asla unutmayacaklar.

ABD'nin Sünni kesimlerin direnişini durdurmasındaki en önemli unsurlardan biri, Irak'ı üçe bölme planından vazgeçmesiydi. Sünni direnişin büyüklüğü ve Irak içinde sadece Kürtlerin ABD'ye yakın durması nedeniyle, ABD'nin uzun bir dönem Irak'ın üçe bölünmesi politikasını

izlemişti. Ancak, bu bölünme farklı handikapları da beraberinde getiriyordu. En başta, ABD'nin Irak işgalinin başarısızlığını ortaya koyuyordu. Bölünme sonucunda ABD Irak'a değil, çok küçük bir parçasına sahip olacaktı. Diğer taraftan, bu parçanın (yani Kürt bölgesinin) bütün komşularıyla düşman halde olması, Kürt bölgesindeki petrolün sevkiyatında önemli sorunlar yaratacak; Kürt devletinin kurulmasına kesin olarak karşı çıkan Türkiye'nin İran ile yakınlaşmasını sağlayacak; Irak'tan kopan Şiiler İran'ı güçlendirecek ve kendileri için önemli bir tehdit oluşturacaktı.

Bütün bu etkenler, ABD'nin Irak'ı bölme planından vazgeçmesine neden oldu. Ancak bu defa da başka bir handikapla karşılaştı. Bu savaşa katkılarının tek nedeni bağımsız bir Kürdistan devleti kurma hedefi olan Kürtler, bunu bir kere daha ertelemek zorunda kaldılar. Üstelik, Kürt bölgesinde çıkan petrolün paylaşılması konusunda Irak yönetimi ile ciddi çatışmalar yaşamaya başladılar. En önemlisi de Kerkük'ü topraklarına katabilmek için yaptıkları bütün çabalara rağmen, Kerkük'ten vazgeçmek zorunda kaldılar. Sünni ve Şiilerin bastırmasıyla, Kerkük'ün "içindeki etnik unsurların eşit temsiline dayalı" ayrı bir bölge olması kararlaştırıldı.

ABD'nin, verdiği sözleri bir kere daha tutmamış olması, Kürtler'de önemli bir kırılma yarattı. Bugün Kürtler hala ABD'nin işbirlikçisi durumundalar, hala Irak'ta ABD'nin en önemli ayağı ve vurucu gücü rolünü üstleniyorlar. Ancak yaşadıkları kırılma, gelecek açısından büyük önem taşıyor. Kasım ayında, Kürtlerin Bulgaristan'dan üç uçak dolusu hafif silah satın aldıkları, üstelik bunu ABD'den gizli yapmış oldukları duyuldu. Bu durum, Kürtlerin, "ABD uşağı" konumlarına rağmen, yine de gelecek açısından kendi hesaplarını da yaptıklarını gösteriyor.

ABD'nin üçüncü hedefi, kendisine Irak'ta imtiyazlar tanıyan bir güvenlik anlaşması imzalamaktı. BM'nin verdiği işgal izni 2008 yılının sonunda doluyordu. BM'den yeniden bir izin almaktansa, Irak ile özel imtiyazlar taşıyan ikili anlaşma yapmak, ABD'nin çok daha fazla işine geliyordu.

ABD'nin hazırladığı ve Mart ayından itibaren tartışılmaya başlanan bu anlaşma, Irak için tam bir sömürge koşulları taşıyordu. Taslağa göre, ABD'nin Irak'ta kalış süresi için herhangi bir sınır konmayacak; Irak'ta 50 kalıcı ABD askeri üssü kurulacak; ABD Irak havasahasını kontrol edebilecek; tüm ABD askerleri ile özeldüzenlikçiler, Irak yasaları karşısında dokunulmaz olacak ve yargılanamayacak; ABD askerleri gerekli gördüğünde Irak hükümetinden izin almadan operasyon gerçekleştirebilecekti.

Ancak hem Şiiler, hem de Baas yöneticileri üzerindeki yasakların kaldırılması-

nı isteyen Sünni kesimler, anlaşmanın bu şekilde imzalanmasını engellediler. Ama, Başbakan Maliki başta olmak üzere önemli bir kesim de ABD'nin ne pahasına olursa olsun Irak'ta kalmasını istiyor, "ABD giderse topraklarımız Türkiye ile İran'ın işgaline uğrar" diyorlardı. Aylar boyunca kıran kırana pazarlıklar yürütüldü, başta Şiiler olmak üzere önemli protesto gösterileri gerçekleştirildi.

Sonuçta imzalanan SOFA (Güçlerin Statüsü Anlaşması) adlı anlaşmanın ABD'ye verdiği tek şey, 2011 sonuna kadar Irak'ta kalma izniydi. Bunun dışında tüm maddeler, ABD'nin aleyhine hazırlanmıştı. ABD'nin Irak'taki 158 bin kişilik askeri gücü, 30 Haziran 2009 tarihinden itibaren çekilmeye başlayacak; kentlerin kontrolü aynı tarihten itibaren Irak'lılara bırakılacak; Irak'tan izin almadan ABD operasyon, tutuklama, gözaltı vb gerçekleştiremeyecek; varolan onbinlerce tutuklu Irak'a teslim edilecek ya da serbest bırakılacak; üsler dışında ve görevde değilken ABD askerleri işledikleri suçlar için Irak mahkemelerinde yargılanacak; özel güvenlikçilerin dokunulmazlığı olmayacak. Ve anlaşmanın en önemli maddesi, İran'ın bastırmasıyla son anda eklenen, Irak toprakları, hava sahası ve sularının, başka ülkelere saldırı için kalkış zemini ya da geçiş noktası olarak kullanılmayacak.

Kasım ayında imzalanan bu anlaşmanın, ABD açısından bir anlam ifade etmediği, bunun halkı kandırmak için bir manevra olduğu; kukla hükümet ile anlaşmaya uymadan istediklerini yapacakları söyleniyor. Elbette ki yasal anlaşmaların emperyalist hesaplar karşısında hiçbir hükmü yoktur ve işleri istedikleri gibi yürütmeye çalışacaklardır. Ancak sonuçta göstermelik de olsa, ABD'nin böyle bir anlaşma imzalamak zorunda kalmış olması bile, oldukça önemli bir geri adımdır. Irak'ı işgal ettiği, tüm gücü tekelinde tuttuğu dönemde bile bir başarı sağlayamamış olan ABD'nin, bu anlaşmadan sonra Irak'ta kendi hegemonyasını kurması ihtimali düşüktür.

Afganistan'daki başarısızlık, Pakistan'ı karıştırdı

ABD, Afganistan'ı 2001 yılında işgal etmişti. 2008 yılı ise, işgalin başladığından bu yana, NATO ve ABD güçleri için en "ölümcül" yıl oldu.

2008 yılına geldiğimizde Afganistan topraklarının yarısından fazlası, Taliban'in kontrolü altına geçti. Üstelik Afgan halkının gözündeki meşruluğunu da gittikçe sağlamlaştırıyordu. Ülkenin yarısından fazlası, özellikle güney bölgeleri, işgal güçleri için adeta bir kapan durumunda. Hiçbir ülkenin askeri, Taliban'la doğrudan karşılaşma ihtimali olan bu bölgede savaşmak istemiyor. ABD, NATO güçlerinin asker sayısını artırmayı başaramıyor. 65 bin kişilik Afgan ordusu bir işe yaramıyor. ABD'nin daha fazla milis gücü eğitime projesi, Taliban'a karşı hayata geçemiyor. Ve Taliban kontrolü altındaki bölgeler, başkent Kabil'e sadece 24

İsrail'in Filistin'e olan saldırganlığı, 2008'in son günlerinde yeniden alevlendi. Üstelik bu defa çok daha şiddetli boyut-taydı. Son saldırılar iki şeyi gösteriyordu: Birincisi, Filistin'de 9 Ocak 2009 tarihinde yapılacak olan seçim-leri, Hamas'ın kazanaacağı, sadece Gazze'de değil, Batı Şeria'da da üstünlüğünü ortaya koyacağı anlaşılmıştı. 2007 yılında Hamas'ın seçimleri kazanmasından bu yana, İsrail'in saldırganlığı artmış, El Fetih'in (İsrail tarafından muhatap kabul edilen Filistin yönetiminin) uzlaşmacı karakteri daha net bir biçimde ortaya çıkmıştı. Mahmut Abbas hükümeti, geçen süreçte Filistin sorunun çözümüne ilişkin ve İsrail saldırganlığına cevap olma adına hiçbir varlık gösterememişti. Bu da Filistin'de Hamas'ın güçlenmesi için elverişli bir zemin yaratıyordu. İsrail saldırısının birinci sebebi, Hamas'ın artan gücünü durdurabilmektir.

km uzaklıkta. Taliban, Helmand gibi koca eyaletleri elinde tutacak kadar güçlendi, 2001 öncesinde kalesi konumunda olan Kandahar, merkezindeki küçük bir alan dışında Taliban'ın eline geçti. Kamyon şoförleri Taliban tarafından verilen çalışma izinlerini taşıyorlar. Her geçen gün Taliban saf-larından savaşmak üzere başka ülkelere savaşımlar Afganistan'a geçiyor. Diğer taraftan, halk büyük bir yoksulluk içinde kıvrılıyor. Afganistan'a yapılan milyarlarca dolarlık yardımlar, Başbakan Karzai ve çetesinin yağmasına uğruyor, halka ulaşmıyor. Hükümet cephesinde yaşanan yolsuzluklar ayyuka çıkmış durumda ve hükümetin siyasi gücü yok denecek kadar az. Ne Afgan halkı, ne de ülkedeki yabancılar, hükümete güven duyuyor. Bu da kitlelerin Taliban'a verdiği desteği güçlendiren bir başka etken.

ABD'nin 2008 yılında Afganistan'a dönük politikası iki temel unsura dayanıyordu. Bir taraftan NATO ülkelerini Taliban'a daha fazla asker göndermek konusunda sıkıştıran, bir taraftan da Taliban'ın uzantılarını barındırdığını iddia ettiği Pakistan'ı hedefe çakmak.

Ancak en başta Afganistan'a asker gönderme meselesi, ABD ile diğer ülkelerin arasında gerginliklere neden olmaya başladı. Mesela Almanya, ABD'nin bu talebini "küstahça" ve "fantastik yüzölçüm" olarak niteledi. Kanada ise, başka ülkeler destek vermediği koşulda kendisinin Afganistan'da bulunan askerlerini geri çekeceğini açıkladı. NATO'da derin bir çatlak yaratan bu girişimin arkasından, ABD Başkan Yardımcısı Dick Cheney Mart ayında Ortadoğu turuna çıktı ve ziyaret ettiği ülkelerin Afganistan'a asker göndermesi talebinde bulundu. Ancak hiçbirinden istediği desteği alamadı. ABD, Irak topraklarına girerek PKK kamplarını bombalamasına izin verdiği Türkiye'den bile Afganistan konusunda yardım bulamadı.

Sonuçta ABD, Nisan ayında gerçekleşen NATO zirvesinde de Afganistan'a başka ülkelere asker alamayacağına kani olunca, hem mecburen kendi asker sayısını artırmaya karar verdi, hem de Taliban karşı-sındaki taktiklerini değiştirmeye. Ekim ayından itibaren Afganistan Devlet Başkanı (gerçekte ise ABD eski dışişleri bakanı Albright'in deyimiyile "Kabil Belediye Başkanı") Karzai'nin, Taliban'la gizli görüşmeler gerçekleştirdiği yönündeki söylentiler artıyor. Hatta Arap emirliklerinin de taraflar arasında arabuluculuk yaptığı da ekleniyor.

ABD, Müşerref döneminde Taliban'ın Pakistan'daki desteğini kesmeyi başaramadı. Müşerref, halkın tepkisini çekmemek için ülkenin Kuzey Batısındaki Veziristan bölgesinde bulunan Taliban kamplarına saldırı düzenlemeye cesaret edemiyordu. Yine aynı korkuyla ABD'nin de bölgeye operasyon düzenlemesine izin veremiyordu. Bu nedenle ABD'nin Müşerref üzerinde baskısı arttı ve Müşerref, 18 Ağustos günü görevinden çekildiğini açıklamak zorunda kaldı.

Müşerref'in yapamadığını yapmak üzere Benazir Butto ülkeye getirilmişti; ancak 2007 yılının son günlerinde radikal dinci güçlerin gerçekleştirdiği bir bombalı suikast, Butto'nun ölümüne neden oldu. Butto'dan boşalan yeri, yolsuzluklarıyla ünlü ve adı "bay yüzde 10" çıkan eşi Asif Ali Zerdari doldurdu. Zerdari'nin devlet başkanlığı görevine gelmesi, hükümetteki koalisyon ortağı ve ABD'nin Pakistan'da operasyon yapmasına izin vermeyeceğini açıklayan Navaz Şerif'in istifasına neden oldu. Böylece ABD, Pakistan'a istediği tarzda müdahale edebilmek için uygun devlet yönetimini (hem hükümet hem de genelkurmay cephesinden) oluşturmuş oluyordu.

Devlet yönetimi uygundu, ancak halk uygun değildi. Zaten radikal dinci kesimlerin büyük etkisi altında olan ve güçlü bir anti-Amerikan bilince sahip olan halk, ABD'nin istekleri doğrultusunda atılan her adıma büyük tepki gösterdi. 2008'in Eylül ayı bu nedenle Pakistan'da ciddi bir karmaşanın yaşandığı bir başlangıç oldu. Önce Pakistan ordu birlikleri Taliban yanlısı radikal İslamcı güçlere karşı bir saldırı başlattı; aynı anda ABD ve NATO güçleri de ilk kez doğrudan Pakistan topraklarında operasyona giriştiler. Bu arada ABD başkanı Bush, Pakistan sınır bölgelerini Afganistan savaşının bir uzantısı ilan etti. ABD ordusuna Pakistan'dan izin almaksızın Pakistan topraklarında askeri operasyonlar yapma izni verdi. Hem gerçekleştirilen bu operasyonlar, hem de Bush'un bu açıklaması, halkta büyük bir infial yarattı. Öyle ki, halkın tepkisinin büyümesinden korkan hükümet ve genelkurmay, ABD karşıtı açıklamalar yapmak ve Pakistan sınırlarını ne pahasına olursa olsun koruyacaklarını söylemek zorunda kaldılar. Ve somut adım da atarak, Afganistan yolunu NATO'ya kapattılar, Pakistan ordusu, sınırı geçmeye çalışan ABD helikopterlerine ateş açtı.

ABD, işlerin böyle birden aleyhine dönmelerinden rahatsız oldu. Çünkü Zerdari, ABD'nin isteklerini yerine getirmek üzere başa gelmiş bir işbirlikçiydi. Çözüm "El Kaide"den geldi. 21 Eylül günü Zerdari ABD ziyareti için yola çıkmadan önce "hiçbir ülkenin toprak bütünlüğümüzü bozmasına izin vermeyeceğiz" diyerek ABD'ye "tavır alması"ndan sadece birkaç saat sonra Islamabad merkezindeki bir otel, patlayan bombayla havaya uçtu. En az yüz kişinin ölmesine neden olan bomba ile ilgili olarak devlet hemen "Pakistan'ın 11 Eylülü" açıklamasını yaptı ve Taliban yanlısı radikal dinci hareketler hedefe çakıldı. Böylece, patlayan bombanın yarattığı panik ve korku ortamında, "terörizme karşı mücadelede ABD ile işbirliğinin zorunluluğu" yeniden ve daha etkili bir biçimde gündeme getirildi. Ve ABD ordusu, Pakistan topraklarına füze saldırılarını düzenlemeye devam etti.

Afganistan'daki savaşı kaybetmek üzere olan ABD, Afganistan'daki Taliban'la görüşmeler gerçekleştirmeye çalışıyor. Diğer taraftan, Pakistan'daki Taliban uzantısı ör-

gütleri yoketmek için savaşı Pakistan topraklarına taşıyor. Bu durum, Pakistan içindeki kargaşayı ve iç huzursuzlukları artırıyor. Radikal dinci kesimlerden etkilenen geniş bir halk kesimi, aynı zamanda yoksulluktan ve hükümetin yolsuzluklarından bıkmış durumda, yönetime duyduğu tepki her geçen gün büyüyor. Yönetimin ABD yanlısı kararlar alması, halktan kopuşunu hızlandırıyor. ABD ise, öncelikle devlet yapısı giderek zayıflamakta olan Pakistan'daki nükleer silahların Taliban'ın eline geçmesini engellemek, hatta bu silahlara el koymak için meşru bir zemin yaratmak istiyor. İkincisi, olası bir İran savaşı başlamadan önce, İran ile Çin arasındaki bölgede (Afganistan, Pakistan) NATO'nun askeri varlığını kalıcılaştırmak için meşru bir zemin oluşturmaya çalışıyor. Bir taraftan da ülkede radikal İslamcı örgütlenmelerin karşısına alternatif olarak, ılımlı İslamı güçlendirecek Fetullah Gülen cemaatini Pakistan'a yerleştiriyor. Bu tablo, Afganistan'daki savaştan çok daha şiddetli bir savaşın Pakistan'da başlamak üzere olduğunu gösteriyor.

BOP bölgesi kan gölü

Sadece Irak, Afganistan ve Pakistan değil, ABD'nin BOP (Genişletilmiş BOP, vb.) çerçevesinde hedeflediği bölgelerin tümünde 2008 yılı şiddetli çatışmalar, gerginlikler ve kan gölü içinde geçti.

İsrail'in Filistin'e olan saldırganlığı, 2008'in son günlerinde yeniden alevlendi. Üstelik bu defa çok daha şiddetli boyuttaydı. Son saldırılar iki şeyi gösteriyordu: Birincisi, Filistin'de 9 Ocak 2009 tarihinde yapılacak olan seçimleri, Hamas'ın kazanacağı, sadece Gazze'de değil, Batı Şeria'da da üstünlüğünü ortaya koyacağı anlaşılmıştı. 2007 yılında Hamas'ın seçimleri kazanmasından bu yana, İsrail'in saldırganlığı artmış, El Fetih'in (İsrail tarafından muhatap kabul edilen Filistin yönetiminin) uzlaşmacı karakteri daha net bir biçimde ortaya çıkmıştı. Mahmut Abbas hükümeti, geçen süre içinde Filistin sorunun çözümüne ilişkin ve İsrail saldırganlığına cevap olma adına hiçbir varlık gösterememişti. Bu da Filistin'de Hamas'ın güçlenmesi için elverişli bir zemin yaratıyordu. İsrail saldırısının birinci sebebi, Hamas'ın artan gücünü durdurabilmektir.

Diğer taraftan, İsrail, ABD'nin hedeflediği (ama bu güne kadar çeşitli nedenlerle bir türlü başlayamadığı) büyük İran savaşı öncesinde, “evinin içini” temizlemek, düzenlemek istiyordu. 2006'da yaşanan Lübnan savaşı, İsrail'in gücüne önemli bir darbe vurmuştu. Tüm dünyayı titreten İsrail ordusunun, Hizbullah karşısında hızlı bir yenilgi alması; 1967'de kendisine üç koldan birden saldıran Suriye, Mısır ve Lübnan'ı yenilgiye uğratan ve hatta onlardan toprak ele geçirmesini sağlayan “6 gün savaşları”nın arkasından ortaya çıkan “İsrail'in yenilmezliği” mitine büyük bir darbe vurmuştu. Şimdi İsrail, İran savaşı başlamadan önce, Hamas karşısında kazanacağı büyük askeri başarı

İran savaşının gecikmesi; 2001 yılından bu yana tüm dünyanın savaş halinde olup da beklenen asıl savaşın bir türlü patlak vermemesi, ABD açısından zor bir durum yaratıyor.

ABD'nin “önleyici savaş” adını vererek başlattığı süreç, ABD'yi önleyen bir savaşa dönüşüyor.

Bugün ABD'nin önünde iki büyük engel vardır: Birincisi, hem kendi ülkesinde, hem de uluslararası kamuoyunda bir türlü savaş yanlısı bir çizgi oluşturmuyor. Tersine, dünyanın neresinde bir savaş ve çatışma patlak verse, tüm dünyada kitleler sokaklara dökülüyor ve savaşın durdurulması için eylemler gerçekleştiriyor. ABD halinde da savaş karşıtı tepkiler oldukça yüksektir. İkincisi, başlayan bütün yerel görünüm-lü savaşlar, ABD cephesinin kaybetmesiyle sonuçlandı.

ile bunu gidermek istiyordu.

BOP'un en önemli unsurlarından Lübnan da 2008'i büyük karışıklıklar içinde geçirdi. 2005 yılında Başbakan Hariri'nin öldürülmesinin arkasından gerçekleştirilen “Sedir darbesi”, BOP'a uygun bir Lübnan inşa etme çabasının ürünüydü. Bu darbe sayesinde Lübnan ile Suriye arasında önemli bir sınır çekilmiş, Lübnan'ın ABD hegemonyasına girmesine uygun bir zemin oluşturulmaya çalışılmıştı. Ancak 2006 yılında (yine bu amaçla başlatılan) İsrail savaşının yenilgiye uğraması, Lübnan'daki dengelemin ABD'nin istediği kadar kolay değiştirilemeyeceğini gösterdi. Güçlü bir kitle desteğine ve önemli bir askeri güce sahip, kendi iç örgütlenmesini inşa etmiş olan Hizbullah, İsrail'e karşı Lübnan ordusunun desteği bile olmadan tek başına savaşmış ve kazanmıştı.

Mayıs ayında Lübnan yeniden karıştı. Hükümet Hizbullah'ın askeri-teknolojik gücünü kesmeye yönelik bazı adımlar atınca, bunu “bir savaş ilanı” olarak gören Hizbullah ile Sünni milis güçleri arasında çatışmalar başladı. Sonuç; Hizbullah'ın Beyrut'un bir bölümünü ele geçirmesi ve Lübnan hükümetinin bu güç karşısında geri adım atması oldu.

Suriye, bu dönemde çok öne çıkan bir çizgi izlemedi. Ancak 2007 Eylül'ünde İsrail uçakları Suriye'ye girmiş ve bir bölgeyi bombalamıştı. İsrail ile ABD, bu bölgede Kuzey Kore'den alınan yardımla Suriye'nin gizlice nükleer reaktör inşa ettiğini iddia ediyordu. 2008 Eylül'ünde ise bu defa ABD bombaladı Suriye topraklarını. Onun bahanesi de Suriye'den Irak'a geçmeye çalışan savaşçıların önünü kesmekti. Bunun yanında Suriye, Hamas'ı faaliyetlerine izin verdiği, Hamas liderini topraklarında barındırdığı, İran'dan gelen ve Türkiye üzerinden geçen tırların Lübnan direnişine askeri ve maddi destek taşıdığı vb nedenlerle sıkça suçlandı, tartışmaların hedefine oturtuldu.

Somali'nin modern korsanları da, ortaçağ filmlerinden fırlamışçasına gelip gündemimize oturdu. İyi eğitilmiş, modern silahlara ve yüksek teknoloji ürünü radar ve takip sistemlerine sahip bu korsanlar, Akdeniz'den Hint Okyanusuna uzanan yol üzerindeki en önemli kavşak noktasını ellerinde tutuyor ve geçen gemileri lastik botlarıyla rehin alıyorlardı. Somali son derece stratejik öneme sahip bir ülke. Hem Sudan'dan Çin'e yapılan petrol sevkiyatı Somali'nin önünden geçmek zorunda, hem de olası bir İran saldırısında Somali rahatlıkla bir askeri üs olarak kullanılabilir. Bu nedenle ABD de diğer emperyalistler de, Somali'yi kontrol altında tutmak istiyorlar. Bugün korsanların ortaya çıkması, bu tartışmayı alevlendiren bir etki yarattı. Rusya başta olmak üzere birçok ülke, korsanlara müdahale etmek üzere karar çıkartılmasını istiyorlar. Ancak kendi politikalarına karşı çıkan her kesimi “terörist” olarak yargılayan ABD, korsanlara dönük olarak hiçbir suçlama getirmiyor. Tersine, Rusya'nın korsanlara müdahale et-

me ve bölgenin güvenliğini sağlama konusundaki taleplerini reddediyor.

Hindistan da ABD'nin yakınlaşma çabası içinde olduğu bir ülke. Ancak Hindistan, hem ABD ile hem Rusya ile hem de Çin ile askeri anlaşmalar imzalıyor, ilişkiler kuruyor, aynı zamanda hepsine de belli bir mesafeyle yaklaşıyor. Bu nedenle 26 Kasım tarihinde Hindistan'ın mali başkenti ve turistik merkezi konumunda olan Mumbai kentinde yaşananlar büyük bir önem taşıyor. 26 Kasım günü kentin tren istasyonu ve Taç Mahal Sarayı adlı lüks oteli de içinde olmak üzere en az on noktaya yapılan saldırılar, 60 saat sonra bastırılabilirdi. Saldırıları 200 kişi öldü, yüzlerce kişi de yaralandı. Hindistan hiç beklemeden, saldırıların sorumluluğunun Pakistan'da olduğunu, El Kaide'nin Pakistan sınırından gelerek Hindistan'da eylem yaptığını açıkladı. Hindistan 2001 yılında Yeni Delhi'de 12 kişinin öldüğü meclis baskınında da, 2006 yılında yine Mumbai'de yaşanan tren bombalamalarında da Pakistan'ı suçlamıştı.

Patlayan bombalar, Hindistan'ı yeni emperyalist savaşın içine çeken gelişmelerden biriydi.

İran saldırısının bitmeyen hazırlıkları

İran konusu daha önceki yıllarda olduğu gibi 2008 yılında başat gündem görüntüsü vermedi. ABD ve İsrail'in üstüste yaşadığı başarısızlıkların ve İran'ın arkasındaki açık Rus ve Çin desteğinin bunda büyük bir etkisi vardı. Ancak ABD yönetimi, perde arkasında İran'a dönük bir saldırının koşullarını hazırlamak için oldukça fazla çaba harcadı.

Bu çabaların bir tarafını Ortadoğu ülkelerine gerçekleştirilen ziyaretler oluşturdu. ABD Başkanı Bush, Ortadoğu'ya beş ay içinde iki ziyaret gerçekleştirdi. Birincisi, 2008'in Ocak ayında, ikincisi Mayıs ayında gerçekleşen bu gezilerde görünen amaç, İsrail-Filistin barışını gerçekleştirmektir. Gerçekte ise İran'a karşı Arap dünyasının desteğini almak duruyordu. Bölgede Şii İran'ın yükselişinden rahatsızlık duyan Sünni ülkeleri İran'a karşı birleştirmek ve ABD'nin aktif destekçisi haline getirmektir. Gezi kapsamında yer alan ülkelerin, topraklarında ABD üssü barındırmaları ve olası bir İran savaşında stratejik önem taşımaları, dikkat çeken önemli bir unsurdur. Ancak Arap ülkeleri, hatta Irak savaşının önemli üssü olan Kuveyt bile, her ne kadar İran'ın yükselişinden rahatsızlık duysalar da komşularına dönük bir savaşta atlama tahtası olmak istemiyordu.

Sadece Bush değil, pekçok ABD'li yetkili, Ortadoğu ülkelerine ziyaretler yaptılar, çok sayıda önemli görüşmelerde bulundular. Mesela ABD Dışişleri Bakanı Rice, Ocak 2007 ile Nisan 2008 tarihleri arasında, 15 ayda 14 Ortadoğu ziyareti gerçekleştirdi, ama hiçbir ilerleme kaydedemedi. ABD Başkan Yardımcısı Dick Cheney'in Mart ayında gerçekleştirdiği, Türkiye'yi de kapsayan ziyareti de somut bir sonuç veremedi.

ABD'nin İran'a karşı savaş hazırlığının bir başka unsuru, bölgede ABD işbirlikçisi hükümetler tarafından yürütülen barış ve arabuluculuk görüşmeleri oldu. 2008 yılı başlarından itibaren, Türkiye'nin girişimiyle Suriye ile İsrail arasında; Katar'ın girişimiyle Hizbullah ile Lübnan'daki ABD'ci güçler arasında; Mısır'ın girişimiyle İsrail ile Hamas arasında arabuluculuk ve barış görüşmeleri yürütüldü.

Eskiden bu tür görüşmeler doğrudan ABD'nin arabuluculuğuyla yürütülürdü. Şimdi ise ABD'nin işbirlikçileri yürütüyor. ABD bu dönem biraz perde arkasında kalmayı tercih ediyor. Çünkü, arabulucular devreye girdiğinde, hem ABD'ye kamuflaj oluyor, hem de bu arabulucuların kendi ülkelerindeki prestijleri artıyor. Başarısızlık söz konusu olduğunda ise, fatura ABD'ye çıkmıyor. Bu kadar çok “arabuluculuk” ve “barış görüşmesi”nin birden patlak vermesinin nedeni ise, ABD'nin İran karşıtı blok oluşturma, İran'ı zayıflatma çabası. ABD, Hizbullah'ın Lübnan yönetimi ile anlaşarak düzeniçi siyasetin içine sokulmasını böylece İran'dan uzaklaşmasını; Hamas'ın “Sünni” yanının öne çıkartılarak İran ile mesafesinin açılmasını; Suriye'nin yüzünü “Batı”ya döndürmesinin sağlayarak İran'ın karşısına geçmesini istediği için, bu görüşmeleri yaptırıyor.

Ancak bu politika, başarıya ulaşmadı, ulaşması da mümkün değildi. Çünkü herşeyden önce “arabuluculuk” yapılan ülkelerin arasındaki sorunlar, yarım asıra dayanan köklü birikimler üzerinde yükseliyor. Ne birkaç görüşme yaparak, ne iyiniyet bildirerek, ne de birkaç hamleyle giderilebilecek sorunlar değil. Ne İsrail'in Hamas'ı kabul edilmesi mümkün, ne Suriye'nin (ya da İsrail'in) Golan Tepelerinden vazgeçmesi, ne de Hizbullah'ın yükselişinin Lübnan hükümeti üzerinde yarattığı “tehdit”in giderilmesi. Diğer taraftan, görüşmelerin bir tarafını oluşturan Hamas, Hizbullah ve Suriye, perde arkasındaki gerçek niyetlerin farkındalar ve İran konusundaki tutumlarını da net bir biçimde açıkladılar. Böylece ABD'nin İran konusundaki bu girişimleri de boşa düşmüş oldu.

İran'a saldırı için bir diğer hazırlık İsrail cephesinden kendini gösterdi. Haziran ayının ilk haftasında İsrail, İran'ın nükleer tesislerini vurma amaçlı bir tatbikat gerçekleştirdi. Tatbikatın duyulması büyük bir tepki yarattı. UAEK (Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu) Başkanı Muhammed Baradei ise tatbikat haberlerine sert çıktı. Baradei, İran'a saldırının bütün Ortadoğu'yu ateş topuna çevireceğini söyledi. Rusya da tatbikat haberlerine tepki gösterdi. İran ise, İsrail saldırısına vereceği yanıtın korkunç olacağını açıkladı. “İsrail'in İran füze menzili içinde olduğunu” bildiren İran Devrim Muhafızları Komutanı Caferi, İran'a bir saldırı olduğunda, Basra Körfezi'ndeki ve Hürmüz Boğazı'ndaki petrol sevkiyatını durduracaklarını söyleyerek tehdit etti. Lübnan'dan da bir cephe açılması ihtimalinin yüksek olduğunu söyledi. Ayrıca, İran'a saldırının üçüncü bir

ABD II. Emperyalist savaştan sonra “yumuşak güç” kullanarak sömürgelerini, pazar alanlarının büyüttü. Ancak “yumuşak güç” yapısal olarak güçlü olmayı, ekonomik gücü, maddi kaynakları, kültürel yapısı ile “çekici” olmayı gerektiriyor. ABD'nin ekonomik olarak gerilediği, dünya üzerindeki hegemonya faaliyetlerinin teşhir olduğu, Amerikan yaşam tarzının simgesi olan her ürünün (coca cola, hamburger, büyük-ağır ve çok benzin yakan otomobiller, plastik, vb) insan sağlığına ve doğaya çok zararlı olduğunun kanıtlandığı, siyasi söylemlerinin (küreselleşme, demokrasi vb) lanetlendiği bir dönemde “yumuşak güç” kullanma ihtimali neredeyse hiç kalmadı.

Ve bugün artık çok daha fazla sayıda strateji kuruluğu, think thank yapılanması, ABD'nin resmi ve sivil örgütlenmeleri, ABD'nin giderek gücünü kaybetmekte olduğuna, 10-20 yıl sonra sıradan bir emperyalist konumuna geleceğine dair raporlar yayınlıyor. Hatta giderek daha fazla sayıda kahin, ABD'nin parçalanacağını, ayrı devletlere bölüneceğini vb “öngörüyor”.

ülkenin topraklarının kullanılarak gerçekleştirilmesi durumunda da İran'ın, topraklarını kullandıran ülkeye karşı da savunma hakkını kullanacağını da konuşmasına ekledi.

Sonuçta ABD, İran'ı hedef haline getirme konusunda yıl boyunca bir ilerleme kaydedemedi.

2009 daha sert geçecek

İran savaşının gecikmesi; 2001 yılından bu yana tüm dünyanın savaş halinde olup da beklenen asıl savaşın bir türlü patlak vermesi, ABD açısından zor bir durum yaratıyor. ABD'nin “önleyici savaş” adını vererek başlattığı süreç, ABD'yi önleyen bir savaşa dönüşüyor.

Bugün ABD'nin önünde iki büyük engel vardır: Birincisi, hem kendi ülkesinde, hem de uluslararası kamuoyunda bir türlü savaş yanlısı bir çizgi oluşturamıyor. Tersine, dünyanın neresinde bir savaş ve çatışma patlak verse, tüm dünyada kitleler sokaklara dökülüyor ve savaşın durdurulması için eylemler gerçekleştiriyor. ABD halkında da savaş karşıtı tepkiler oldukça yüksek.

İkincisi, başlayan bütün yerel görünümülü savaşlar, ABD cephesinin kaybetmesiyle sonuçlandı. 2003'teki Irak savaşının arkasından iki büyük savaş girişimi ortaya çıktı: 2006 yılındaki İsrail-Lübnan savaşı ve 2008 Ağustos'undaki Gürcistan savaşı. Özellikle Gürcistan savaşında, Rusya'nın savaşa müdahil olması ve ABD ile Rusya'nın fiili olarak karşı karşıya gelmesinin ardından geri adım atan bir çizgi izleyen ABD, oldukça zor bir duruma düştü.

ABD için de İsrail için de kolay zaferler dönemi, dönülmez bir biçimde geride kaldı. Ve onların bu güçsüzlüğü tüm dünya tarafından görüldüğü için, bundan sonra artık işleri daha zor.

Dünyanın en büyük askeri gücüne sahip, askeri harcamaları kendisinden sonra gelen 9 ülkenin harcamalarının toplamından daha yüksek olan ABD emperyalizminin bu askeri gücü de işe yaramadı. ABD, Gürcistan kıyılarında Rusya ile bir savaşa girişme kararını veremedi. Çünkü askeri güç, savunma harcamalarına ayrılan bütçeden, en son teknoloji ürünü silahlara, en güçlü bombalara sahip olmaktan daha farklı bir şeydir.

ABD siyasi gücünü de kaybetti. ABD'nin “Yeni Dünya Düzeni”ni, yani sadece ABD'nin imparatorluğuna tabi olan, ABD'nin tüm dünyayı kendi “küresel köyü” haline getirdiği dünya düzenini ilan etmesinin üzerinden sadece 18 yıl geçti. Ama bu 18 yılın ikinci yarısı, ABD tarafından kurulmuş olan emperyalist kurumlarda ABD'nin istediği kararları çıkartamadığı bir döneme tanıklık etti. Bugün pekaz ülke, koşulsuz bir biçimde ABD'nin isteklerini yerine getiriyor. Onun dışında, geçmişte en ABDci görünen Türkiye gibi ülkeler bile, ABD'nin istediği bazı adımları atmıyor.

ABD ekonomik gücünü de kaybetti.

'90'ların başından itibaren, ürettiğinden daha fazla tüketen, doların gücüne yaslanarak ithalatı büyüten, borçlanarak ayakta kalan bir ekonomiye dönüştü. Dünya pazarlarındaki ekonomik üstünlüğü ve rekabet gücü zayıfladı. Son gelen kriz ise, bunun bir ürünüydü. Bu krizin ABD'nin 1929 yılında yaşadığı “Büyük Buhran” dan farkı da burada zaten. '29 bunalımı, ABD'nin gelişen bir ekonomi olarak üretim patlamaları yaşadığı bir dönemde, dünyada henüz yeterince pazara sahip olmamasından, sömürge alanlarının yetersizliğinden kaynaklanmıştı. Bu kriz ise, ABD ekonomisinin güç kaybettiği, ABD ürünlerinin dünya pazarlarında rekabet edemez hale geldiği, hatta pazarlarını ve sömürü alanlarını başka emperyalistlere kaptırdığı bu nedenle daraldığı bir dönemde geldi. Bu nedenle etkisi çok daha şiddetli ve yıkıcı olacaktır.

ABD II. Emperyalist savaştan sonra “yumuşak güç” kullanarak sömürgelerini, pazar alanlarının büyüttü. Ancak “yumuşak güç” yapısal olarak güçlü olmayı, ekonomik gücü, maddi kaynakları, kültürel yapısı ile “çekici” olmayı gerektiriyor. ABD'nin ekonomik olarak gerilediği, dünya üzerindeki hegemonya faaliyetlerinin teşhir olduğu, Amerikan yaşam tarzının simgesi olan her ürünün (coca cola, hamburger, büyük-ağır ve çok benzin yakan otomobiller, plastik, vb) insan sağlığına ve doğaya çok zararlı olduğunun kanıtlandığı, siyasi söylemlerinin (küreselleşme, demokrasi vb) lanetlendiği bir dönemde “yumuşak güç” kullanma ihtimali neredeyse hiç kalmadı.

Ve bugün artık çok daha fazla sayıda strateji kuruluğu, think thank yapılanması, ABD'nin resmi ve sivil örgütlenmeleri, ABD'nin giderek gücünü kaybetmekte olduğuna, 10-20 yıl sonra sıradan bir emperyalist konumuna geleceğine dair raporlar yayınlıyor. Hatta giderek daha fazla sayıda kahin, ABD'nin parçalanacağını, ayrı devletlere bölüneceğini vb “öngörüyor”.

Bütün bunlardan dolayı, ABD başına gelecekleri kayıtsızca beklemeyecek, imparatorluk koltuğunu gönüllü olarak başka bir emperyaliste devretmeyecektir. Gidişatı tersine çevirmek için, egemen sınıfların binlerce yıllık yönetme tecrübelerinden faydalanacaktır.

Obama işte tam da böyle bir dönemde parlatılan bir figürdür. Onun seçilmesi, siyahların, müslümanların, ABD içinde ikinci sınıf görünen kesimlerin temsilcisi gibi ortaya çıkartılması, tam da böyle bir dönemin ve bu türden hedeflerin ürünüdür. ABD'nin önümüzdeki dönemde çok daha saldırgan politikalar izlemesinin önü, Obama ile açılmıştır.

İsrail'nin 2008'in son günlerinde başlattığı Gazze saldırısı, hızla bölgeye yayılma ve büyüme dinamiklerine sahiptir. Bu saldırı büyümeden bitirilse bile, 2009, özellikle de ekonomik krizin zorlayıcı etkisiyle, oldukça sert geçecek, yeni emperyalist savaşın yeni aşamalarına tanıklık edecektir.

Zafer direnen Filistin halkının olacak!

*Ve ant içerim ki,
bir mendil işleyeceğim yarına kadar,
gözlerine sunduğum şiirlerle süslü
ve bir tümceyle baldan ve öpücüklerden tatlı:
“Bir Filistin vardı,
bir Filistin gene var!”*

